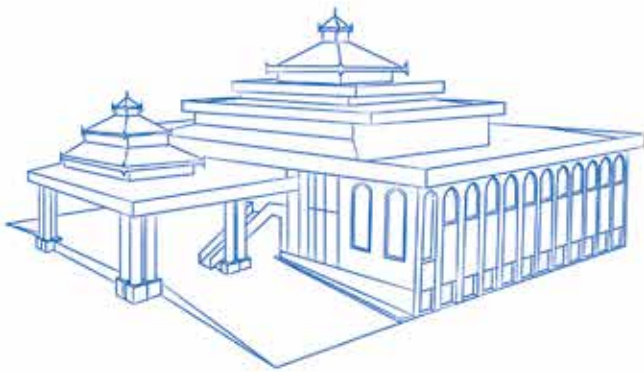

Empowered lives.
Resilient nations.

ကုလသမဂ္ဂပုံ၊ ပြီးမှုအစီအစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ၏

လက်ရှိလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များနှင့် စိန်ခေါ်မှုများအား လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း

ရေးသားပြုစုသူများ
Mr. Carl DeFaria
Mr. Philipp Annawitt

သုတေသနအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်
ဦးအောင်မျိုးမင်း

သုတေသီ နှင့် နည်းပညာ အကြံပေး
Janelle Saffin

နည်းပညာ အကြံပေး
Warren Cahill

လက်ထောက်သုတေသီ
Ms. T Nang Seng Pang

သုတေသနလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များ
ဒေါ်လှိုင်ယုအောင်
ဦးမင်းလတ်

ဘာသာပြန်ဆိုသူများ
ဦးတင်မောင်မောင်အုန်း
ဒေါ်မြမြသက်

ပြန်လည်ဆန်းစစ်သုံးသပ်သူများ
Ms. Doina Ghimici, Senior Technical Specialist,
UNDP Asia and Pacific Regional Hub

Mr. Thomas Gregory, Committee
Specialist, UNDP Myanmar

Ms. Anki Dellnas, Chief Technical Advisor,
Local Governance, UNDP Myanmar

Mr. Scott Ciment, Chief Technical Advisor,
Rule of Law, UNDP Myanmar

အယ်ဒီတာ
Ms. Jennifer Faye Rouse

ဤသုတေသနစာတမ်းသည် မွန်ပြည်နယ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတို့ရှိ လွှတ်တော်များနှင့်အစိုးရအဖွဲ့များ၏ အထူးစိတ်ပါဝင်စားမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိဘဲ ပေါ်ထွက်လာမည် မဟုတ်ပါ။ မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်တင်အိ၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ကျော်ဦး၊ ရှမ်းပြည်နယ် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိုင်းလုံးဆိုင် ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးခင်မောင်အေးတို့အား ဤသုတေသနစီမံကိန်းတွင် စိတ်အားထက်သန်စွာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုအတွက်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဝန်ထမ်းများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းနိုင်စေရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့မှုများအတွက် လည်းကောင်း၊ တွေ့ရှိချက်များနှင့်ထွက်ပေါ်လာသော အကြံပြုချက်များအပေါ် လအတန်ကြာ ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်စဉ်ကာလအတွင်း မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းကိစ္စတစ်ခုအနေဖြင့် မှတ်ယူဆောင်ရွက်ပေးခဲ့မှုများအတွက်လည်းကောင်း ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လိုက်လံစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဝန်ကြီးချုပ်များဖြစ်သည့် ဒေါက်တာဇော်မြင့်မောင်၊ ဒေါက်တာအေးဖေ၊ ဦးလင်းထွဋ်နှင့် ဒေါ်လဲ့လဲ့မော်တို့အားလည်း ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏ ဝန်ကြီးများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းနိုင်ရန် ခွင့်ပြုပေးခဲ့မှုတို့အတွက်လည်းကောင်း၊ ခရီးသွားလာခွင့်များ ရရှိစေရန်နှင့် မြို့နယ်အရာရှိများအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းနိုင်စေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် ၎င်းတို့၏ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူးများအားလည်းကောင်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ပြောကြားလိုပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဤလေ့လာမှုအတွက် မအားလပ်သည့်ကြားမှ ရက်အတန်ကြာ သုတေသနအဖွဲ့နှင့်အတူ လိုက်ပါ ပြီး၊ ၎င်းတို့၏ ဝေးလံခေါင်သီသည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေများသို့ သွားရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ အုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ဆယ်အိမ်/ရာအိမ်မှူးများ၊ ရပ်ရွာပြည်သူများနှင့် ထူးခြားကောင်းမွန်သည့် အစည်းအဝေးများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် မဲဆန္ဒနယ် ၈ ခုမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ယင်းသို့စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုကြောင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ရှင်းလင်းထိကျစွာ လေ့လာသိရှိခဲ့ရပါသည်။ UNDP ၏ နယ်မြေခံရုံး ညှိနှိုင်းရေးမှူးများ ဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်နီနီလွင်၊ ဦးစင်းသန်းခမ်း၊ ဦးအောင်လင်းနှင့် ဦးဇော်မင်းနောင် တို့ကို လည်း အစည်းအဝေးများစီစဉ်ပေးခြင်း၊ အချိန်ဇယားများ ရေးဆွဲပေးခြင်း နှင့် ဤအစီရင်ခံစာပါ တွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များအပေါ် လအတန်ကြာ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်စဉ်ကာလအတွင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုများအား လုံ့လစိုက်၍ ပံ့ပိုးကူညီပေးခဲ့မှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဦးအောင်မျိုးမင်း ဦးဆောင်သော သုတေသနအဖွဲ့အားလည်းကောင်း၊ အထူးကောင်းမွန်သည့် အကြံဉာဏ်များပေးခဲ့ကြသော Ms. Janelle Saffin နှင့် Mr. Warren Cahill တို့အားလည်းကောင်း၊ UNDP အဖွဲ့အားလည်းကောင်း၊ သုတေသနနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များ မဆောင်ရွက်မီ၊ ဆောင်ရွက်နေစဉ် နှင့် ဆောင်ရွက်ပြီး ကာလများအတွင်း ပံ့ပိုးကူညီမှု ပေးခဲ့သူများအားလည်းကောင်း ကျွန်ုပ်တို့မှ အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

Mr. Scott Ciment, Chief Technical Advisor, Rule of Law, UNDP Myanmar
အယ်ဒီတာ
Ms. Jennifer Faye Rouse

ဤသုတေသနစာတမ်းသည် မွန်ပြည်နယ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတို့ရှိ လွှတ်တော်များနှင့်အစိုးရအဖွဲ့များ၏ အထူးစိတ်ပါဝင်စားမှုနှင့် ပူးပေါင်း

ယခုကဲ့သို့ လေ့လာသုံးသပ်မှုအစီရင်ခံစာပြုစုနိုင်ရန်အတွက် Australian Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT) Swedish International Development Agency (Sida), and by the United Kingdom's Department for International Development (DFID) မှ ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့ကူညီပံ့ပိုးထားပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း အစီရင်ခံစာတွင် တင်ပြသော အချက်အလက်သုံး သပ်ချက်များတွင် ယင်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ လွှမ်းမိုးမှုမပါရှိပါ။

ဆောင်ရွက်မှုမရှိဘဲ ပေါ်ထွက်လာမည် မဟုတ်ပါ။ မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်တင်အိ၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ကျော်ဦး၊ ရှမ်းပြည်နယ် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိုင်းလုံးဆိုင်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးခင်မောင်အေးတို့အား ဤသုတေသနစီမံကိန်းတွင် စိတ်အားထက်သန်စွာ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုအတွက်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဝန်ထမ်းများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းနိုင်စေရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့မှုများအတွက် လည်းကောင်း၊ တွေ့ရှိချက်များနှင့်ထွက်ပေါ်လာသော အကြံပြုချက်များအပေါ် လအတန်ကြာ ပြန်လည်လေ့လာ သုံးသပ်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်စဉ်ကာလအတွင်း မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းကိစ္စတစ်ခုအနေဖြင့် မှတ်ယူဆောင်ရွက်ပေးခဲ့မှုများအတွက်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လိုက်လံစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဝန်ကြီးချုပ်များဖြစ်သည့် ဒေါက်တာ ဖော်မြင့်မောင်၊ ဒေါက်တာအေးအံ၊ ဦးလင်းထွဋ်နှင့် ဒေါ်လဲ့လဲ့မော်တို့အားလည်း ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏ ဝန်ကြီးများနှင့်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းနိုင်ရန် ခွင့်ပြုပေးခဲ့မှုတို့အတွက်လည်းကောင်း၊ ခရီးသွားလာခွင့်များရရှိစေရန်နှင့် မြို့နယ်အရာရှိများအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းနိုင်စေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် ၎င်းတို့၏အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူးများအားလည်းကောင်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ပြောကြားလိုပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဤလေ့လာမှုအတွက် မအားလပ်သည့်ကြားမှ ရက်အတန်ကြာ သုတေသနအဖွဲ့နှင့်အတူ လိုက်ပါပြီး ၎င်းတို့၏ ဝေးလံခေါင်သီသည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေများသို့ သွားရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း၊ ရပ်ကွက် / ကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ဆယ်အိမ် / ရာအိမ်မှူးများ၊ ရပ်ရွာပြည်သူများနှင့် ထူးခြားကောင်းမွန်သည့် အစည်းအဝေးများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် မဲဆန္ဒနယ် ၈ ခုမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ယင်းသို့စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုကြောင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ရှင်းလင်းတိကျစွာ လေ့လာသိရှိခဲ့ရပါသည်။ UNDP ၏ နယ်မြေခံရုံးညှိနှိုင်းရေးမှူးများ ဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်နီနီလွင်၊ ဦးစင်းသန်းခမ်း၊ ဦးအောင်လင်းနှင့် ဦးဖော်မင်းနောင်တို့ကိုလည်း အစည်းအဝေးများစီစဉ်ပေးခြင်း၊ အချိန်ဇယားများ ရေးဆွဲပေးခြင်း နှင့် ဤအစီရင်ခံစာပါ တွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များအပေါ်လအတန်ကြာ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်စဉ်ကာလအတွင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုများအား လုံ့လစိုက်၍ ပံ့ပိုးကူညီပေးခဲ့မှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဦးအောင်မျိုးမင်း ဦးဆောင်သော သုတေသနအဖွဲ့အားလည်းကောင်း၊ အထူးကောင်းမွန်သည့် အကြံဉာဏ်များပေးခဲ့ကြသော Ms. Janelle Saffin ESifh Mr. Warren Cahill တို့အားလည်းကောင်း၊ UNDP အဖွဲ့အားလည်းကောင်း၊ သုတေသနနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များ မဆောင်ရွက်မီ၊ ဆောင်ရွက်နေစဉ်နှင့် ဆောင်ရွက်ပြီးကာလများအတွင်း ပံ့ပိုးကူညီမှုပေးခဲ့သူများအားလည်းကောင်း ကျွန်ုပ်တို့မှ အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မာတိကာ

အကျဉ်းချုပ်တင်ပြချက်	၀၈
အကြံပြုချက်များ	၁၀
နိဒါန်း	၁၄
အပိုင်း (၁) ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ၏ လွှတ်တော်တွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	၂၁
လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့၏ အခန်းကဏ္ဍ	၂၁
လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပဆောင်ရွက်ပုံ	၂၄
ကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံ	၂၈
လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ	၃၁
■ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကော်မတီများနှင့် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးသော ဝန်ဆောင်မှုများ	၃၁
■ လွှတ်တော်၏ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်နှင့် ဘတ်ဂျက်	၃၄
အပိုင်း (၂) လွှတ်တော်အစိုးရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု	၃၇
အစိုးရအဖွဲ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံ - လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ပုံ	၃၇
ဥပဒေပြုလုပ်ငန်းစဉ်	၄၀
■ မူဝါဒနှင့် ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲခြင်း	၄၀
■ ဥပဒေသုံးသပ်ခြင်းနှင့် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ	၄၁
■ အစိုးရ၏ ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	၄၄
ဘတ်ဂျက်အတည်ပြုခြင်းနှင့် အသုံးစရိတ် စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း	၄၄
■ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် လွှတ်တော်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း	၄၄
အစိုးရအဖွဲ့ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံခြင်းနှင့် စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း	၄၇
လွှတ်တော်မှ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း	၄၉
■ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း	၅၀
■ အစိုးရ၏ ကတိကဝတ်များ သုံးသပ်ခြင်း	၅၀
အပိုင်း (၃) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ကိုယ်စားပြုခြင်း လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် ၎င်းတို့၏ မြို့နယ်များတွင် လုပ်ငန်းတာဝန်ထမ်းဆောင်မှု	၅၃
မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာလုပ်ငန်း	၅၃
■ မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို သိရှိနားလည်ခြင်းနှင့် မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာလုပ်ငန်း လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ပုံ	၅၃
မြို့နယ်အဆင့်အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၉
■ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၉
■ လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ စီမံခန့်ခွဲမှု	၆၀
နိဂုံးချုပ်သုံးသပ်ချက်များ	၆၂
နောက်ဆက်တွဲ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများနှင့် အစည်းအဝေးများ စာရင်း	၆၄

အတိုကောက်ဝေါဟာရများ

- APF** ■ l'Assemblée parlementaire de la Francophonie
ပြင်သစ်ဘာသာစကားပြောကြားသော နိုင်ငံများ၏ လွှတ်တော်များအဖွဲ့
 - CDF** ■ Constituency Development Fund
လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ
 - CPA** ■ Commonwealth Parliamentary Association
နေသဟာရပါလီမန် ဆိုင်ရာအဖွဲ့
 - DDG** ■ Deputy Director-General
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
 - GAD** ■ General Administration Department
အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
 - KNU** ■ Karen National Union
ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး
 - ICT** ■ Information and Communications Technologies
သတင်းအချက်အလက်နှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ
 - IPU** ■ Inter-Parliamentary Union
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များအဖွဲ့
 - LBSAZ** ■ Leading Body of Self-Administered Zone
ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသဦးစီးအဖွဲ့
 - MMK** ■ Myanmar Kyat
မြန်မာ ကျပ်
 - MP** ■ Member of Parliament
လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်
 - SADC PF** ■ Southern African Development Community Parliamentary Forum
တောင်အာဖရိက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဖိုရမ်
 - MPU** ■ Myanmar Parliamentary Union
မြန်မာ့လွှတ်တော်များဆိုင်ရာအဖွဲ့
 - TA** ■ Township Administrator
မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး
 - ToR** ■ Terms of Reference
လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက်
 - UCSB** ■ Union Civil Service Board
ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့
 - UNDP** ■ United Nations Development Programme
ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်
 - VTA** ■ Ward or Village Tract Administrator
ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး
-

အကျဉ်းချုပ်တင်ပြချက်

မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ အခြေအနေ လေ့လာသုံးသပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်သည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော် များ၏ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်း စဉ်အဆင့်ဆင့်နှင့် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ပုံများ၊ ယင်းတို့နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ တို့ကြား ဆက်ဆံရေးများအပြင် ယင်းတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေအတွင်းရှိ လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်ငန်းများကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်းဖြင့် ယင်းတို့၏ လက်ရှိလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံများကို ဘက်စုံလေ့လာတင်ပြထား ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာပါတွေ့ရှိချက်များသည် တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် (အချို့ အချက်အလက်များမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်မှလည်း ပါဝင်ပါသည်) တို့တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် သုတေသနလုပ်ငန်းများပေါ်တွင် အခြေခံပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များသည် ဒုတိယမြောက် လွှတ်တော်သက်တမ်းသာ ရှိကြသေးပြီး ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းမှု အတွေ့အကြုံ နည်းသေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော ရှိကြပါသေး သည်။ ယင်းတို့၏ ကျင့်သုံးမှုအလေ့အထများမှာ လျှင်မြန်စွာ တိုးတက် ပြောင်းလဲလျက်ရှိပြီး ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းများအတွက် အဓိကကျသည့် ဥပဒေ ဆိုင်ရာနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ အခြေခံမူဘောင်အဖြစ် ပထမအကြိမ် လွှတ်တော်များ စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်တွင် ပြဌာန်းခဲ့သည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည် နယ်လွှတ်တော်များဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရပါသည်။ အဆိုပါနည်းဥပဒေများသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ("တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥပဒေ") နှင့် ပြဌာန်းချက်များ ထပ်နေပါသည်။ ထိုဥပဒေကို တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်များ စုစည်းမှုရှိစေရန် ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ပြဌာန်းပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။^၁ ယင်းသည် ဥပဒေဆိုင်ရာ အကျပ်အတည်း အတားအဆီးတစ်ခု ဖြစ်နေပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်းမှုကိုလည်း အထောက်အကူ မဖြစ်စေပါ။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ နည်းဥပဒေများကို ပြန်လည်သုံး သပ်ပြင်ဆင်နေချိန်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥပဒေကို ပယ်ဖျက်နိုင်ပါသည်။

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများသည် မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်များ၏ ခေါင်း ဆောင်များအဖြစ် အလွန်အားကောင်းသော အနေအထားတွင် ရှိပြီး၊ လွှတ် တော်အစည်းအဝေးများ၊ လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းဆိုင်ရာနှင့်အချိန်ဇယားသတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်အများစု ကို ချမှတ်ပါသည်။ လွှတ်တော်အများအပြားတွင် အဆိုပါကိစ္စရပ်များနှင့်စပ် လျဉ်းသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာ၌ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ကောင်းမွန်သည့် အလွတ်သဘောလုပ်ငန်း ယန္တရားများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်နေကြပြီဖြစ်ပြီး၊ တရားဝင် ပုံစံတကျဖြစ်စေရန် လိုအပ်နေပါသည်။ ထို့ပြင် ကော်မတီများသည် ကိစ္စရပ်များအား အသေးစိတ် လေ့လာစုံစမ်းမှုများတွင်လည်းကောင်း၊ ပြင်ပမှ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများတွင်လည်းကောင်း သိသာထင်ရှားသည့် တိုးတက်မှုများ ရှိနေပါသည်။ ကော်မတီများအနေဖြင့် နောက်ထပ်တစ်ဆင့် တိုးတက်ဆောင်ရွက်ရန်မှာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို စနစ်တကျ ရှိစေရေး လုပ်ဆောင်ရန်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များအား စောင့်ကြည့်လေ့လာနိုင်စေရန်နှင့် ယင်းတို့အား ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒများ ချမှတ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်အလို့ငှာ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် အရေးကိစ္စရပ်များနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒများအပေါ် ပိုမို အလေးထား ဆောင်ရွက်သွားရန်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်မှ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန (GAD)က ပြည်ထောင် စုလွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့သို့ လုပ်ပိုင်ခွင့် အကာကွယ်ပြောင်းပေးလိုက်သည့် လွှတ် တော်ရုံးဖွဲ့စည်းပုံအသစ်များတွင် ဝန်ထမ်းအပြောင်းအလဲများစွာ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ဝန်ထမ်းသစ်များကိုလည်း မကြာသေးမီကမှ ခန့်အပ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ ပင်ဖြစ်သော်ငြားလည်း အဆိုပါ ရုံးအဖွဲ့ အသစ်များသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသို့ အခြေခံဝန်ဆောင်မှုများပေးရာတွင် တိုး တက်မှုများ ရရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် မဟာဗျူဟာမျှော်မှန်းချက်များ ချမှတ်ကာ ဆောင်ရွက် နေကြပြီဖြစ်ရာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ၁၄ ခု အနက်မှ ၇ ခု တွင် မဟာဗျူဟာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲချမှတ်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့များအနေဖြင့် လက်ရှိအချိန်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များက တောင်းခံလာသော ဝန်ဆောင်မှုများကို ၎င်းတို့၏ ဝန်ထမ်းသစ်များက ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်စေရေးအတွက် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းများမှတစ်ဆင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးမှုများကို အချိန်တိုတွင်း ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်နေပါသည်။ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးပံ့ပိုးကူညီမှုများတွင် အရေးကြီးသော နယ်ပယ်များတွင် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာများ (ICT) နှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ကွမ်းကျင်မှုများ ပါဝင်ပါသည်။

လွှတ်တော်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများကြား တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုများကို လွှတ်တော်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းမှတစ်ဆင့်သာ ဆောင်ရွက်နေသေးပြီး၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက အရေးကြီးသည့်ကိစ္စရပ်များ အတွက်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြားရေးမှူးချုပ်က အုပ်ချုပ်စီမံကိစ္စရပ်များ အတွက်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် မူဝါဒရေးရာ ပံ့ပိုးမှုယန္တရားပိုင်းတွင် အား နည်းမှုများ ရှိနေပါသေးသည် - GAD မှ ပံ့ပိုးသည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ရုံးသည် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ် ဆောင်ပြီး၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များရှိ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၏ ဦးစီးဌာနများတွင် မူဝါဒရေးရာ ချမှတ်ရန်နှင့် အရည်အသွေးပြည့်ဝသည့် ဥပဒေ များ ရေးဆွဲရန် လိုအပ်သော စွမ်းရည်နှင့် နည်းလမ်းများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မှု မရှိသေးပါ။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့်များတွင် မူဝါဒရေးရာမရှိခြင်း ကြောင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုအား တိုးမြှင့်လျှော့ချပေးမှုများကို အဓိလိုက်နိုင်ခြင်း မရှိသည့်အတွက် လွှတ်တော်၏ လုပ်ငန်းများအပါအဝင် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ အပေါ် အနှုတ်လက္ခဏာဆောင်ဆောင်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုအမျိုးမျိုးကို ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိရာ စုပေါင်းအားဖြင့် ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဥပဒေပြုခြင်းသည် လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်း စဉ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ မူဝါဒရေးရာ လစ်ဟာမှုကို တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းရန် လွှတ်တော်များ က ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုကာ ဥပဒေကြမ်းများကို မကြာခင် ရေးဆွဲတင်သွင်း ကြသည်။ လွှတ်တော်များက အတွေ့အကြုံရှိသော ရှေ့နေများကို အကြံပေး များအဖြစ် ထားရှိပြီး ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရယူကြပါသည်။ သို့သော် ယင်းဥပဒေ များကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် ဥပဒေကြမ်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်တွင် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများ ယခုထက်ပို၍ လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထွက်ပေါ်လာသည့် ဥပဒေများ၏ အရည်အသွေးတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေးနှင့် တစ်သမတ်တည်း ဖြစ်စေရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ ဥပဒေ ကြမ်းလေ့လာသုံးသပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်ကိုလည်း တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များတွင် တရားဝင် ပြန် တမ်းများ မရှိခြင်းကြောင့် အတည်ပြုလိုက်သည့် ဥပဒေများကို စဉ်ဆက်မပြတ်

^၁ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေ အမှတ် - ၁၄/၂၀၁၀ (၂၀ ရက်၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်)

ရရှိနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသောနေရာမှာ လွှတ်တော်စာကြည့်တိုက်သာဖြစ်ပြီး၊ ယင်းစာကြည့်တိုက်တွင် အဆိုပါဥပဒေများကို hard copy ပုံစံဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားရှိပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့တွင် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ် မရှိခြင်းကို တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းမှုတစ်ခုအနေ ဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက မူဝါဒနှင့်ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကိုယ်ပိုင်အဆိုပြုချက်များကို မကြာခဏ တင်သွင်းကြပြီး၊ ၎င်းတို့အား လွှတ်တော်အစည်းအဝေးက သဘောတူပါက အစိုးရအပေါ် စည်းနှောင်မှုရှိသော ကတိကဝတ်များ ဖြစ်လာပါသည်။ ယင်းတို့ကို အစိုးရအဖွဲ့က အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သည့် အခါ လွှတ်တော်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ကြား ဆက်ဆံရေးကို ထိခိုက်စေသည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက အစိုးရအဖွဲ့ပင် ဝန်ကြီးများအား မေးခွန်းများ မေးမြန်းသော နည်းလမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့၏ ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို လေ့လာသုံးသပ်မှု ပြုလုပ်သည့် အစိုးရ၏ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီမှတစ်ဆင့်လည်းကောင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့အား စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှု ပြုလုပ်ကြသည်။ ယင်းသို့ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှုကို အားဖြည့်သောအားဖြင့် ရေးရာကော်မတီများကလည်း မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို စုံစမ်းလေ့လာမှုများ စတင်လုပ်ဆောင်နေကြပြီဖြစ်သည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့များသည် ရှုပ်ထွေးသော ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုရှိသော ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပုံများကို ဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ လွှတ်တော်များစွာတို့တွင် လွှတ်တော်ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီသည် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးနှင့်၎င်း၏ ဘတ်ဂျက်ဦးစီးဌာနတို့နှင့် အလွတ်သဘောအစည်းအဝေးများ ကျင်းပခြင်းဖြင့် ဘတ်ဂျက်လေ့လာသုံးသပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို စတင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘတ်ဂျက်လေ့လာသုံးသပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး ကော်မတီအနေဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များတွင် ရှိသည့် ၎င်းတို့မြို့နယ်များ၏ အခြေခံအဆောက်အအုံ လိုအပ်ချက်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ အပေါ်တွင် မှီခိုအားထားကြသည်။ ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်များသည် မူဝါဒများပေါ်တွင် အခြေခံထားခြင်းမဟုတ်သောအခါယင်းအဆိုပြုချက်များကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ထိထိရောက်ရောက် သုံးသပ်မှု မပြုလုပ်နိုင်ဘဲ၊ လွှတ်တော်၏ ဘတ်ဂျက်လေ့လာသုံးသပ်မှုသည် အခြေခံ အဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအပေါ်တွင်သာ လုပ်ဆောင်နိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

အစိုးရအဖွဲ့သည် ယင်း၏ ဘတ်ဂျက်အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းများကို တင်ပြခြင်း မပြုကြပါ။ သို့သော် ဘတ်ဂျက် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်အချို့ကို ဖြည့်စွက်ဘတ်ဂျက် (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ဘတ်ဂျက်ခန့်မှန်းချက်-RE) လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့၏ ဘတ်ဂျက် အကောင်အထည်ဖော်မှုအပေါ် စောင့်ကြည့်လေ့လာရန်အတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စာရင်းစစ်ချုပ်က တင်သွင်းသည့် တစ်ခုတည်းသော နှစ်ပတ်လည် အကျဉ်းချုပ်အစီရင်ခံစာ အပေါ်တွင်သာ ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ စာရင်းစစ်ချုပ်သည် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သို့သာ တာဝန်ခံရသူဖြစ်ပြီး၊ လွှတ်တော်သို့ တာဝန်ခံရသူမဟုတ်ပါ။ အရေးကြီးသည့် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ဆဲ ဖြစ်ပြီး ဤဥပဒေ ပြင်ဆင်ပြီးပါက လွှတ်တော်သည် စစ်ဆေး

ထားသော စာရင်းများကို တောင်းခံနိုင်မည် ဖြစ်သည့်အတွက် လွှတ်တော်အနေဖြင့် ထိုအခွင့်အဏာကို အသုံးပြုကာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အတွင်းရှိဘတ်ဂျက်နှင့်ဆက်စပ်နေသည့်အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး၏ ငွေစာရင်းများကို လေ့လာသုံးသပ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများအကျိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မိမိတို့၏ အဓိက အရေးအပါဆုံး လုပ်ငန်း ဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အများစုက ရှုမြင်ကြသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင် ဖျော်ရွှင်တက်ကြွစွာဖြင့် ထူးချွန်စွာ ထမ်းဆောင်လျက်ရှိကြပြီး၊ ဤအစီရင်ခံစာအနေဖြင့် အောင်မြင်မှုဖြစ်ရပ်ပေါင်းများစွာထဲမှ အနည်းငယ်မျှကိုသာ လေ့လာတင်ပြနိုင်ပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်း စဉ်နှင့် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်တို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရကြပြီး မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ (TAs) နှင့်လည်း ကောင်းမွန်သော ဆက်ဆံရေးများ တည်ဆောက်ထားနိုင်သည်ဆိုလျှင် အထိရောက်ဆုံး စွမ်းဆောင်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ရွေးကောက်ခံ ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ရင်းနှီးသော ဆက်ဆံရေးများအပေါ်တွင် မှီခိုအားထားနိုင်သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အောင်မြင်ကြပြီး အဆိုပါအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက သတင်းအချက်အလက်များကို အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်ပေါင်းကူးပေးသောသူများ ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကြီးမားသော မြို့နယ်များတွင် ထိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ အကူအညီသည် ပို၍ အရေးပါပါသည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ကောင်းမွန်သော ဆက်ဆံရေးကွန်ရက်ရှိခြင်းနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ ပါတီဖွဲ့စည်းပုံအားကောင်းခြင်းတို့သည် မဲဆန္ဒနယ်မြေလုပ်ငန်းများအတွက် လွှတ်တော်မှ (ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခြား) ပံ့ပိုးမှုများ မရှိသည့် အခြေအနေကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ကုစားပေးနိုင်ပါသည်။ သို့သော် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အများအပြားအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များသည် ၎င်းတို့လစာထက်များစွာ ကျော်လွန်နေပြီး၊ ၎င်းတို့ စုဆောင်းထားသည့် ငွေကြေးများကို ထုတ်ယူသုံးစွဲကြရပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်များမှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကောင်းမွန်သည့် ဆက်ဆံရေးများ တည်ဆောက်ထားနိုင်သည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အထိရောက်ဆုံး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ စီမံခွင့်ရသည့် လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေအား မြို့နယ်များရှိ စီမံချက်များအတွက် မည်သို့ ခွဲဝေသုံးစွဲမည်ဆိုသည်ကို သဘောတူညီချက် ရရှိရန် လိုအပ်ချက်သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် တွန်းအားပေးသော အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ပုံမှန်ဘတ်ဂျက်အောက်မှ ဘတ်ဂျက်သုံးစွဲမှုများတွင် ဖြည့်စွက်သုံးစွဲပေးခြင်းဖြင့် အဆိုပါ ရန်ပုံငွေများကို အထိရောက်ဆုံး အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။

အကြံပြုချက်များ

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ၏ လက်ရှိ လက်တွေ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံများ၊ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်အသီးသီးတွင် ဖော်ထုတ်ရရှိသော ကောင်းမွန်သည့်ကျင့်စဉ်များ အပေါ် အခြေခံ၍ လွှတ်တော်များမှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါ အကြံပြုချက်များကို တင်ပြအပ်ပါသည်။ -

အကြံပြုချက် (၁) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် နည်းဥပဒေနှင့်လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ၏ ထိရောက်မှုရှိခြင်းကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုအဆင့်လွှတ်တော်များအား ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးပါရန် အတူတကွပူးတွဲပန်ကြားရေး စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ဥပဒေများ၊ အဆိုများနှင့် ကော်မတီသို့ လွှဲပြောင်းတာဝန်ပေးရန် ကိစ္စရပ်များအပါအဝင် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမတိုင်မီ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များရေးဆွဲရာတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား ပံ့ပိုးကူညီပေးမည့် အတိုင်ပင်ခံကော်မတီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရေး စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ကော်မတီဝင်များ ခန့်ထားရေး၊ လွှတ်တော်ပြုကွဲခွင့်ရေးဆွဲရေးနှင့် လွှတ်တော်ရုံးစီမံခန့်ခွဲရေး စသည့် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများတွင် နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး တန်းတူညီမျှ ပါဝင်နိုင်စေရေးအတွက် (ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ကျင့်သုံးသည့်စနစ်နှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူသည့်) လွှတ်တော်တွင်း ကိုယ်စားပြုခွင့်ရသည့် နိုင်ငံရေးပါတီအသီးသီးမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်များ (focal points) များ ထားရှိသည့်စနစ်တစ်ခု ထူထောင်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃.၁) တစ်ချိန်ချိန်တွင် လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အဆိုပါ နိုင်ငံရေးပါတီ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်များထားရှိသည့်စနစ်ကို ချဲ့ထွင်ပြီး လွှတ်တော်အတွင်း နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရှိ သည့် တရားဝင်စနစ် (caucus system) တစ်ခု အဖြစ်သို့ တိုးချဲ့သွားနိုင်ရေး စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၄) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများထပ်နေခြင်းကို ရှောင်ရှားရန်နှင့် ရေးရာကော်မတီများ နှင့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌတို့၏ အလုပ်ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို လျော့ချပေးရန် တိုင်ကြားစာကော်မတီ ကဲ့သို့သော သင့်တော်သည့် လုပ်ငန်းယန္တရားတစ်ခု ထားရှိကာ တိုင်ကြားစာများအားလုံးကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်စေခြင်းမျိုးကို ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၅) လွှတ်တော်သည် ကော်မတီအစီရင်ခံစာများအားလုံးကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၆) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ရှေ့လာမည့် သတင်းပတ်တစ်ပတ် သို့မဟုတ် နှစ်ပတ်အတွင်း ဆွေးနွေးရန် ရှိသည့် ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်သော business paper တစ်ခု ပြုစုဖြန့်ဝေပေးရေး ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် အဆိုများနှင့် မေးခွန်းများကို တင်ပြမေးမြန်းမည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ကြိုတင်သိရှိစေပြီး အစည်းအဝေးတွင် သုံးသပ်ဆွေးနွေးမည့် အဆိုများနှင့် မေးခွန်းများအတွက် လုံလောက်သည့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ရရှိစေမည်ဖြစ်သလို အစိုးရအဖွဲ့ကိုလည်း အဆိုနှင့် မေးခွန်းများကို တုံ့ပြန်ဖြေကြားရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်အောင်

အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် အမှန်တကယ် ဆွေးနွေးသည့် အစီအစဉ်သည် အဆိုပါ business paper တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် အစီအစဉ်နှင့် ကွဲလွဲကောင်း ကွဲလွဲနိုင်ကြောင်းကိုလည်း သိရှိလက်ခံ ထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၇) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခွင့်အရေးနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများအား မေးခွန်းမေးမြန်းနိုင်သည့် အခွင့်ထူးတို့ကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေရေးအတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မေးခွန်းများအား စိစစ်ရာတွင် အခြေခံရမည့်မူများ (criteria) ကို အသေးစိတ်ချမှတ်သင့်ပါသည်။ မေးခွန်းများ တိကျမှုရှိစေရေး ကူညီပေးရန်နှင့် မေးခွန်းထပ်မူများကို ရှောင်ရှားရန်အတွက် စိစစ်နိုင်သော်လည်း မေးခွန်းတစ်ခု ဆီလျော်မှုရှိ/မရှိဟူသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အဆိုပါမေးခွန်းကို တင်သွင်းသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် ဖြစ်သင့်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၈) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုမှတ်တမ်းတင်သော အစဉ်အလာ ထားရှိသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ တစ်သမတ်တည်းရှိစေရေး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် (အနာဂတ် လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌများ) အတွက် အချက်အလက်နှင့် လမ်းညွှန် မူများ ရရှိစေမည်ဖြစ်သည်။

အကြံပြုချက် (၉) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်၏ သဘောဆန္ဒကို ဖော်ပြသည့် စုံညီအစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ခွင့်ပြုရန်အတွက် ကျင့်သုံးနေသည့် အစဉ်အလာတွင် အပြောင်းအလဲတစ်ခု ပြုလုပ်ရန် (လိုအပ်လျှင် နည်းဥပဒေများတွင် ပြောင်းလဲမှုပြုလုပ်ရန်) စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအစည်း အဝေးဆုံးဖြတ်ချက်များသည် အစိုးရအဖွဲ့အပေါ် စည်းနှောင်မှုရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဖြစ်ရန် မလိုအပ်ပါ။

အကြံပြုချက် (၁၀) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အခြား ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ အတွေ့အကြုံများကို ရယူခြင်းတို့ဖြင့် e-parliamentary စနစ်နှင့် ဆက်စပ် ICT အခြေခံအဆောက်အအုံများတည်ဆောက်ရေးကို စဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့အတွင်း ICT ဝန်ဆောင်မှုများကို သီးသန့်ဆောင်ရွက်ပေးသည့် စနစ်တစ်ခုထားရှိဆောင်ရွက်ရေး လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၁) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ပြည်သူများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုရှိစေရန်နှင့် လွှတ်တော်၏ လုပ်ငန်းများကို ပြည်သူအား အသိပေးရန်အတွက် မီဒီယာနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဝန်ဆောင်မှုတစ်ခု တည်ထောင် ဆောင်ရွက်ပေးရေး စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၂) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်ငန်းများအကြောင်း (ကျောင်းသူ/သားများအပါအဝင်) ပြည်သူများအား အသိပညာပေးနိုင်စေရန်အတွက် လွှတ်တော်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၃) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အညီ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းနှင့် ကော်မတီအစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများကို အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီး ၃ ရက်အတွင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အများပြည်သူ ရရှိနိုင်အောင် ထုတ်ဝေပေးနိုင်ရေး လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ၏

၂ အကြံပြုချက်များတွင် ကိုးကားဖော်ပြထားသည့် "လွှတ်တော်များ" ဆိုသည်မှာ "တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်များ" ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။
၃ လက်တွေ့ကျသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ထိုလုပ်ငန်းများအတွက် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီတွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များကို ထည့်သွင်းကာ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရန် (အကြံပြုချက် ၂၁ ကို ကြည့်ပါ) နှင့် ထိုကော်မတီ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် တာဝန်တွင် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကိုပါ ပေးအပ်မြှင့်တင်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၄) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အသက်ဝင်နေသည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဥပဒေများအားလုံးကို အများပြည်သူများ အပြည့်အဝ လက်လှမ်းမီမှု ရရှိစေရန်အတွက် လွှတ်တော်မှ အတည်ပြုလိုက် သည့် ဥပဒေများထားသို့ရာ မော်ကွန်းဌာနတစ်ခု ဖန်တီးခြင်း သို့မဟုတ် ယင်း တို့ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း (ဥပမာ - တရားဝင်အစိုးရပြန်တမ်းမှတစ်ဆင့်) တို့ ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ လွှတ်တော်တွင် ICT အခြေခံအဆောက် အအုံနှင့် လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ်များ ရရှိလာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ယင်းဥပဒေများကို အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့် ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၅) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ကော်မတီများ၏ ထိရောက် မှုကို မြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင် ရွက်နိုင်သည် -

■ ကော်မတီ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများနှင့် အခန်း ကဏ္ဍများ၊ အထူးသဖြင့် ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ရွေး ကောက်ခံမဟုတ်သည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များရှိပါက ယင်းတို့၏ အခန်း ကဏ္ဍတို့ကို ရှင်းလင်းတိကျစွာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးထားကြောင်း သေချာ စေရန် လွှတ်တော် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (လွှတ်တော်နည်းဥပဒေများ) ကို ပုံမှန် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊

■ လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (ToR) များတွင် ရှင်းလင်းတိကျသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးကာ ကော်မတီတစ်ခုစီအား သက် ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက်ကို ကော်မတီများက လိုအပ် သည့်အခါပြင်ဆင်နိုင်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုရှိစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ကော်မတီ ToR များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း၊

အကြံပြုချက် (၁၆) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့၏ မူဝါဒနယ် ပယ်များနှင့်လုပ်ငန်းတာဝန်များအားလုံးကို ထင်ဟပ်နိုင်သော အကြောင်းအရာ နယ်ပယ်အလိုက် (ရေးရာ) ကော်မတီများကို အပြည့်အစုံ ဖွဲ့စည်းထားရှိ ဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ သို့မှသာ အစိုးရဌာနတိုင်းအတွက် ယင်း၏ လုပ်ငန်းများကို စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမည့်နှင့် ဥပဒေကြမ်းများ ရေးဆွဲ ရာတွင် အကြံပြုချက်များပေးနိုင်မည့် ဆိုင်ရာကော်မတီတစ်ခုစီ ရှိနေမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၇) လွှတ်တော်အစည်းအဝေးအား ကော်မတီများမှ ပိုမို ပံ့ပိုးထောက်ပံ့လာနိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ တာဝန်များ နှင့်အညီ (၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဝန်ကြီးဌာနများ၏ မူဝါဒနှင့် ဥပဒေများ အကောင်အထည်ဖော်မှု၊ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည် အပါအဝင်) စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်သွားနိုင်ရေး လွှတ်တော်များအနေဖြင့် စဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၈) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် မိမိတို့ကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းများကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ကော်မတီ များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့်နည်းလမ်းများအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင် ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၉) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းအား လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အသေးစိတ်စီမံချက် များနှင့်အတူ ရေးဆွဲရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ သို့မှသာ လွှတ်တော်၏ ဦးစား ပေးလုပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေချထားမှုအား ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၀) လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များအား ဝန်ဆောင်ဖြည့်ဆည်းပေးရေးတွင် အများသဘောတူညီမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင်းသို့ နိုင်ငံရေး ပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရန် လွှတ်တော်များ အနေဖြင့် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၁) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လူသားအရင်း အမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ဆက်လက်ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု ပြုရန် အောက်ပါတို့ကို ထည့် သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည် -

■ လက်ရှိအလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လွှတ်တော်ဝန်ထမ်း များတွင် မရှိမဖြစ် ရှိမည့်စွမ်းရည်များ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရင်း လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ/ ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊

■ အခြားပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များအပြင် ပြည်ထောင် စုအဆင့် လွှတ်တော်များနှင့် ပူးပေါင်းမှုများကို တိုးချဲ့ပြုလုပ်ကာ အသစ်ခန့်အပ် လိုက်သော ဝန်ထမ်းများအတွက် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများ မိတ်ဆက် ရှင်းလင်း သည့် အစီအစဉ်များမှတစ်ဆင့် အဆိုပါ မရှိမဖြစ်ရှိရမည့် စွမ်းရည်များ ဖွံ့ဖြိုး ရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

■ သုတေသနပြုလုပ်ခြင်း၊ စာတမ်းတိုများနှင့် အစီရင်ခံစာများ ရေးသားခြင်း အပါအဝင် ကော်မတီများအတွက် ကျွမ်းကျင်စွာဝန်ဆောင်ပေး နိုင်သည့် အရည်အသွေးပြည့်ဝသော ဝန်ထမ်းများ ခန့်ထားခြင်း သို့မဟုတ် တာဝန်ပေးခြင်း၊

■ ဖြစ်နိုင်ပါက သင်တန်းဌာနစိတ်တစ်ခု သီးခြားထူထောင်၍ လွှတ်တော်၌ သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်တန်းတာဝန်ခံများကွန်ရက်တစ်ခု ထူထောင်ရေး အတွက် အခြားပြည်နယ် နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များအပြင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်များ နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ စတင်ပြုလုပ်ခြင်း၊

■ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုမြှင့်တင်ရေးကို ပါ ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လုပ်ငန်းပိုင်း/ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်ကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အကြံပြုချက် (၂၂) လွှတ်တော်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်ကြား ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများအား လွှတ်တော် ကော်မတီများမှတစ်ဆင့် ပြုလုပ်နိုင်စေမည့် “ပူးတွဲစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ” ကို သင့်တော်သလို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက် သွားရန် လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

^၇ ကော်မတီအရေအတွက် အလွန်များပြားခြင်း မရှိစေရန်နှင့် လွှတ်တော်နှင့် ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်စေရန် ဆက်စပ်မှုရှိသော မူဝါဒရေးရာနယ်ပယ်များစွာကို လွှတ်တော်ကော်မတီတစ်ခုတည်းမှ လွှမ်းမိုးဆောင်ရွက်စေ သည့်နည်းဖြင့် ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ပါသည်။ ဤကိစ္စသည် လွှတ်တော်ငယ်များအတွက် ပို၍ ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။
^၈ လက်တွေ့ကျသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ထိုလုပ်ငန်းများအတွက် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီတွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များကို ထည့်သွင်းကာ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရန် (အကြံပြုချက် ၂ ကို ကြည့်ပါ) နှင့် ထိုကော်မတီ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်တွင် လွှတ်တော် လုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကိုပါ ပေးအပ်မြှင့်တင်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၃) လွှတ်တော်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်ကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏ ထိရောက်မှုတို့ကို မြှင့်တင်နိုင်ရန်အတွက် လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ -

■ ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းတို့အား မူဝါဒအခြေပြုသည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ မူဝါဒရေးဆွဲမှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်သုံးမှုအစဉ်အလာကောင်းများကို အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် ပူးပေါင်း၍ အတူတကွ လေ့လာခြင်း။

■ အစိုးရ၏ နှစ်စဉ်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို လွှတ်တော်မှ လေ့လာသုံးသပ်နိုင်အောင် လွှတ်တော်သို့တင်ပြရန်နှင့် ယင်းအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်မှုအခြေအနေကို လွှတ်တော်သို့ အစီရင်ခံရန် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်အား တိုက်တွန်းအားပေးခြင်း။

■ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များမှ အချက်အလက်များကို ကောင်းစွာ သိရှိမှုဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ် နိုင်စေရန်အတွက် ဤမူဝါဒအစီအစဉ်အရ အစိုးရမှ ရေးဆွဲရန် အစီအစဉ်ရှိသော ဥပဒေများနှင့် အစိုးရ ငွေလုံးငွေရင်းစီမံချက်များဆိုင်ရာအသေးစိတ်အချက်အလက်များကို လုံလုံလောက်လောက်ပေးအပ် ပါရန် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်အား တိုက်တွန်းအားပေးခြင်း။

■ ဘတ်ဂျက်၊ ကတိကဝတ်များနှင့် စီမံကိန်းများသည် ထိုမူဝါဒအစီအစဉ်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရေး အုပ်ချုပ် ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

■ အစီအစဉ်အား ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် ပူးပေါင်း၍ သဘောတူထားသော ဦးစားပေးမူဝါဒကိစ္စရပ်များအပေါ် အခြေခံကာ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်တစ်ရပ် ရေးဆွဲခြင်း။

အကြံပြုချက် (၂၄) လွှတ်တော်အစည်းဝေးအား ကော်မတီများ၏ ပံ့ပိုးထောက်ပံ့မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန် လာစေရန်အတွက် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ကော်မတီသည် ဝန်ကြီးဌာနများမှ တင်သွင်းလာသော ဥပဒေကြမ်းများကို စိစစ်သုံးသပ်ရာတွင် ထိုဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကော်မတီကိုပါ ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၅) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် အဆင့်တစ်ဆင့်ထက်မက ပါဝင် သည့် "ဥပဒေကြမ်းဖတ်ကြားတင်ပြမှု" လုပ်ငန်းစဉ်ကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ကနဦးဖတ်ကြားတင်ပြမှုပြုမည့် ဥပဒေကြမ်းများအကြောင်းကို လုံလောက်စွာ သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကနဦးဖတ်ကြားတင်ပြမှုအပြီးတွင် ဥပဒေကြမ်းကို သုံးသပ်နိုင်ရန် ကော်မတီသို့ပေးပို့ခြင်း၊ အဆိုပါဥပဒေကြမ်းကို ထပ်မံဆွေးနွေးနိုင်ရန် သို့မဟုတ် အပြီးသတ်မဲခွဲနိုင်ရန် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ပြန်လည်တင်ပြခြင်းတို့အား ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၆) အကြောင်းအရာနယ်ပယ်အလိုက် ဖွဲ့စည်းထားသော ရေးရာကော်မတီများသည် ပြဿနာ များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများအတွက် နည်းလမ်းများ ကူညီရှာဖွေပေးနိုင်ရန်အလို့ငှာ ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဝန်ကြီးဌာနများ၏ ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်ဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၇) ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်တွင်လွှတ်တော်၏အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် လွှတ်တော် အနေဖြင့် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ -

■ ဘတ်ဂျက်စိစစ်သုံးသပ်ရာတွင် အချိန်ပိုမိုရရှိစေရန် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း တရားဝင် သော်လည်းကောင်း၊ အလွတ်သဘောအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံဆောင်ရွက်ခြင်း။

■ အနာဂတ်ဘတ်ဂျက်ပြက္ခဒိန်တွင် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်များအတွက် သုံးသပ်ချိန်ကို ပိုမိုတိုးမြှင့်ခွင့်ပြု ပေးစေရန်အလို့ငှာ ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

■ အထူးပြုကော်မတီတစ်ရပ်ဖြစ်သော ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီမှ ဘတ်ဂျက်၊ စီမံကိန်းနှင့် အခွန်ဥပဒေကြမ်းများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း။

■ ဝန်ကြီးဌာနများအတွက် ဘတ်ဂျက် ခွဲဝေမှုများကို လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် ဝန်ကြီးဌာနများကို စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းနေသော သက်ဆိုင်ရာရေးရာကော်မတီများအား ပါဝင်စေခြင်း။

■ ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်အား စိစစ်သုံးသပ်ရာတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ၎င်းတို့မြို့နယ်များမှ စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံဗဟုသုတများအား အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုခြင်း။

■ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အပိုဒ် ၂၅၈ (ခ) နှင့်အညီ အစိုးရအဖွဲ့၏ ၆ လပတ် လုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာများဆိုင်ရာ မူဘောင်အတွင်း ဘတ်ဂျက်အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများကို သီးသန့် တင်ပြပေးရန် ပန်ကြားခြင်း။

အကြံပြုချက် (၂၈) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်အရ (အာဏာ သက်ဝင်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်) ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များသို့ ပေးအပ်ထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်အသစ်များကို အသုံးပြု၍ စာရင်းစစ်ချုပ်အား အရေးကြီးသော စီမံကိန်းများကို စာရင်းစစ်ဆေးပေးရေး တာဝန်ပေးအပ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၉) ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးအပေါ် လွှတ်တော်၏ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှု တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်အတွက် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီအနေဖြင့် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ -

■ နှစ်ပတ်လည်စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို လေ့လာသုံးသပ်စဉ်ကာလအတွင်း စာရင်းစစ်ချုပ်အား အစီရင်ခံစာတင်ပြရန်နှင့် မေးခွန်းများ ဖြေကြားရန် ကော်မတီရှေ့ မှောက်သို့ ဖိတ်ကြားခြင်း။

■ စာရင်းစစ်ချုပ် ရေးသားပြုစုထားသော စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာများအား လုံးကို အပြည့်အဝ လက်လှမ်းမီ လေ့လာကြည့်ရှုခွင့် ရရှိရေး တောင်းဆိုခြင်းနှင့်

■ အစိုးရမှ အကြံပြုချက်များကို လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်မှုအား တစ်နှစ်ချင်းအလိုက် ဆက်လက်လေ့လာသုံးသပ်မှု ပြုနိုင်မည့် စနစ်တစ်ခု ဖော်ထုတ်ခြင်း။

အကြံပြုချက် (၃၀) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အစိုးရက ပေးထားသော ကတိကဝတ်များအားလုံးကို စိစစ်ခြင်းနှင့် ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းများကို ထိရောက်စွာ ပြုလုပ်နိုင်စေရန်အတွက် အစိုးရ၏ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ် ရေးကော်မတီများ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ထပ်ဆောင်းပြုလုပ်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၁) လွှတ်တော်များရှိအစိုးရ၏ကတိများနှင့်တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေး ကော်မတီများသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို လေ့လာဆန်းစစ်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့၏ အစီအစဉ်များနှင့် မူဝါဒများကို လမ်းညွှန်အဖြစ် ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၂) ပန်ကြီးဌာနများ၏ကတိကဝတ်များအကောင်အထည်ဖော်မှုကို သုံးသပ်ရာတွင် အစိုးရ၏ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရေးရာကော်မတီများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ ရေးရာကော်မတီများသည် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပန်ကြီးဌာနများက ပေးထားသော ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကော်မတီစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက်(၃၃) လွှတ်တော်များနေဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာလုပ်ငန်း များအတွက် အခြေခံကုန်ကျစရိတ်များကို ကာမိရန်အတွက် အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေပေးရေးကို စဉ်းစားဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသည်။ ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်နှင့် ပါတီ၏ အရင်းအမြစ်များကို မှီခိုအားကိုးရန် လိုအပ်လာသည့်အခါ ပါတီဝင်များကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် အခက်အခဲဖြစ်စေသလို တစ်သီးပုဂ္ဂလ ကိုယ်စားလှယ်များမှာလည်း မိမိတို့ မဲဆန္ဒနယ်မြေ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက်မှုရှိစေရေးအတွက် ရှုန်းကန်ရန်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၄) လွှတ်တော်များနေဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မှန်ကန်တိကျသော စာရင်းအင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် အကူအညီပေးခြင်းနှင့် အချက်အလက် လေ့လာဆန်းစစ်ရန် လိုအပ်သော ဗဟုသုတနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်း တို့ ပြုလုပ်ပေးရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၅) ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်သည့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ မြို့နယ်၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား ဘတ်ဂျက်ထဲတွင် အလုံအလောက် ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၆) တသီးပုဂ္ဂလလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း အပါ အဝင် လွှတ်တော်တွင် ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားများကို လုံလောက်စွာ ကိုယ်စားပြုနိုင်စေ ရေးအတွက် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် စဉ်ဆက်မပြတ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၇) မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ (CDF) အတွက် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများသည် ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်များအပါအဝင် အခြားလမ်းကြောင်းများမှတစ်ဆင့် ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက်ရန် လွှတ်တော်များအနေဖြင့် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

နိဒါန်း

၂၀၀၈ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အမျိုးသား အဆင့် (ပြည်ထောင်စု) နှင့် ဒေသန္တရအဆင့် (တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်) တို့တွင် ပါလီမန်များ (လွှတ်တော်များ) ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပေးခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်လွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော် ၃ ရပ် ပါဝင်သည် - အောက်လွှတ်တော် (ပြည်သူ့လွှတ်တော်)၊ အထက်လွှတ်တော် (အမျိုးသားလွှတ်တော်) နှင့် ပူးတွဲလွှတ်တော် (ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်) တို့ဖြစ်သည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များတွင် လွှတ်တော်တစ်ရပ်တည်းသာ ရှိသည်။^၆ လွှတ်တော်များအားလုံးကို မြို့နယ်များမှ ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အနှံ့အပြားရှိ မဲဆန္ဒနယ်မြေများမှ ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သည့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများကို ကိုယ်စားပြုသော တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်တစ်ရပ်တွင် လေးပုံတစ်ပုံနှုန်းဖြင့် ပါဝင် သည့် တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များသည် အရွယ်အစားနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံများ ကွာခြားကြသည်။ အကြီးဆုံးဖြစ်သည့် ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ် ၁၃၇ ဦး ရှိပြီး အသေးဆုံးဖြစ်သည့် ကယားပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ် ၂၀ ဦးသာ ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များသည် သက်တမ်းနုနယ်သေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှသာ စတင်ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ယခုအခါတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ်က စတင်ခဲ့သည့် ဒုတိယအကြိမ်လွှတ်တော်သည် သက်တမ်းတစ်ဝက်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုအားကောင်းသည့် နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးနေဆဲဖြစ်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် လွှတ်တော်များသည် ဒေသဆိုင်ရာကိုယ်စားပြုအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍကို ဖော်ဆောင်ရန် စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ် ဆက်လက်တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်နေစဉ်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် လွှတ်တော်များသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ လက်ရှိ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့် အဓိကစိန်ခေါ်မှုများဖြစ်သော ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်၊ စသည်တို့ကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပိုမို အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍများမှ ပါဝင်လာကြပါသည်။

ဤအခြေအနေလေ့လာမှုလုပ်ငန်းစဉ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော် များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံနှင့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်

ပုံများအပြင် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်များတွင် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူများအနေဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍတို့ကို တင်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသုတေသန၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လွှတ်တော်တစ်ရပ်ချင်းစီမှ စွမ်းဆောင်နိုင်သော ရလဒ်များကို တင်ပြရန်ထက် တိုင်းဒေသ ကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၏ နိုင်ငံရေးစနစ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော ကောင်းမွန်သည့် အစဉ်အလာ၊ လုပ်ငန်းလုပ်ဟန်များနှင့် ကြုံတွေ့ရသော စိန်ခေါ်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အလုံးစုံရည်ရွယ်ချက်မှာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် အခြေအနေအား ဆန်းစစ်လေ့လာမှုသည် အနာဂတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ မဟာဗျူဟာကျကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အထားအခြေခံတစ်ခု ဖြစ်လာရန် ဖြစ်သည်။^၇ ဤအခြေအနေလေ့လာမှုသည် လွှတ်တော်များ၏ လုပ်ငန်းလုပ်ဟန် ကျင့်စဉ်အမျိုးမျိုးကို မှတ်တမ်းတင်ပေးခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်များအချင်းချင်း အပြန်အလှန် လေ့လာသင်ယူမှု အတွက် အခြေခံတစ်ခုကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည်ဖြစ်သလို ကောင်းမွန်သောကျင့်စဉ်များ ဖော်ထုတ်ချမှတ် ကျင့်သုံးရေးကိုလည်း အရှိန်အဟုန်ကောင်းလာစေမည်ဖြစ်သည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံများသည် အများလက်ခံထားသော လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ စံနှုန်းများ၊ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ လေ့လာသုံးသပ်ထားပြီး ထိုစံနှုန်းများ၊ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရန် မည်သို့ ပြုလုပ်သင့်သည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကြံပြုချက်များ တင်ပြထားပါသည်။^၈ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များအတွက် သင့်တော်ဆီလျော်သည့် စံနှုန်းများတွင် အာရှအိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ လွှတ်တော်များအတွက် နေ့သဟာယလွှတ်တော်များအဖွဲ့၏ အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ (၂၀၁၀ ခုနှစ်) နှင့် ဒီမိုကရေစီစနစ်အား လွှတ်တော်မှ အထောက်အကူပြုမှုဆိုင်ရာ IPU ၏ အခြေခံမူဘောင် (၂၀၀၉ ခုနှစ်) တို့ ပါဝင်သည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နေပုံများကို လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက်များ၊ စံနှုန်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်တင်ပြခြင်းသည် လွှတ်တော်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရေးတို့အတွက် အသုံးဝင်မည်ဖြစ် ပါသည်။

^၆ မြန်မာနိုင်ငံရှိ လွှတ်တော်များ၏ အဆင့်အတန်း၊ လုပ်ငန်းတာဝန်များ နှင့် အခွင့်အရေးများကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

^၇ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံ၊ ကျင့်သုံးမှုများ၊ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များနှင့် ယင်းတို့၏ စိန်ခေါ်မှု များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မှတ်တမ်းပြုထားခြင်း မရှိသေးပါ။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ခုတည်းသော သီးသန့်လေ့လာမှုမှာ လွှတ်တော် ပထမသက်တမ်း (၂၀၁၁-၂၀၁၅ ခုနှစ်) အတွင်း ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး ၈ ခု တို့၏ လုပ်ငန်းများနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံများဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအမျိုးမျိုးတို့ကို လေ့လာဆန်းစစ်ပြီး လွှတ်တော်များ၏ လွှတ်တော်တွင်း အစီအစဉ်များနှင့် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ရလဒ်များကို သုံးသပ်ဖော်ပြထားသည့် သုတေသန ဖြစ်သည်။ Enlightened Myanmar Research Foundation, စွမ်းဆောင်ရည် အကဲဖြတ်ချက် - ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ (ဒေသန္တရလွှတ်တော်များ) ၂၀၁၀-၂၀၁၅ ခုနှစ်။ အစောပိုင်းအစီရင်ခံစာတစ်ခုတွင်မူ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအစီအမံများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လေ့လာသုံးသပ်တင်ပြခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များကို များစွာအလေးထား ဖော်ပြထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ အာရှဖောင်ဒေးရှင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ။

^၈ လွှတ်တော်တိုင်းသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ကိုယ်ပိုင်သမိုင်းကြောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့နှင့်အညီ ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သော်လည်း ဒီမိုကရေစီ နည်းကျဖွဲ့စည်းထားသော လွှတ်တော်များအားလုံးတွင် တူညီသော စံနှုန်းအချို့ ရှိရမည်ဟူသည့် အချက်ကို နိုင်ငံတကာမှ ပိုမို လက်ခံ လာနေကြပြီဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် အတွေ့အကြုံများ ဖလှယ်ရန် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ လွှတ်တော်များ ပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားသည့် နိုင်ငံတကာလွှတ်တော်အဖွဲ့အစည်းများတွင် ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ကိုယ်စားပြုလွှတ်တော်များတွင် ရှိရမည့် စံနှုန်းအချို့ ကို သဘောတူသတ်မှတ်ထားကြပြီဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာလွှတ်တော်အဖွဲ့အစည်းအမျိုးမျိုး (နိုင်ငံတကာပါလီမန်များအဖွဲ့သည် (IPU)၊ နေ့သဟာယ ပါလီမန်အဖွဲ့ (CPA)၊ ပြင်သစ်ဘာသာစကားပြေငြိမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ (APF)၊ တောင် အာဖရိကဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ရွာလူထုအဆင့် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဖိုရမ် (SADC PF)) သည် လွှတ်တော်များ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကို အထောက်အကူပြုပေးမည့် စံသတ်မှတ်ချက်များကို ချမှတ်ရန် စတင်ဆောင်ရွက်နေကြပြီဖြစ်သည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ၏ အခြေအနေဆန်းစစ်လေ့လာမှု အတွက် ကွင်းဆင်းသုတေသနလုပ်ငန်းများကို တနင်္သာရီနှင့် မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးများ၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်များတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ လနှင့် ဒီဇင်ဘာလတို့တွင် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့ပါသည်။ ဤသုတေသနအတွက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ၊ လွှတ်တော် ရုံးအဖွဲ့ အကြီးအကဲများ၊ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များ၊ အစိုးရအဖွဲ့မှ ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ဝန်ကြီးများ၊ လူမှုရေးရာဝန်ကြီးများ၊ စာရင်းစစ်ချုပ်များ၊ ဥပဒေချုပ်များ၊ မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ (TA) ၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ (VTA)၊ ရပ်ရွာလူထုကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့ ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်အား ရေးသားပြုစုရာတွင် သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်များနှင့် အသေးစိတ်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကာ မှန် ကန်ကြောင်း အတည်ပြုချက် ရယူသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်သည် တွေ့ရှိချက်များ တိကျမှန်ကန်ရေးနှင့် အစီရင်ခံစာ၏ အကြံပြုချက်များအပေါ် လွှတ်တော်များမှ သဘောတူလက်ခံရေး ဦးတည်ကာ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသုတေသနတွင် ပါဝင်သော ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုစီအတွက် အခြေအနေဆန်းစစ်လေ့လာမှုမှ တွေ့ရှိချက်များအနစ်ချုပ် ကို ပြုစုကာ ပါဝင်သော အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်၍ တိကျသေချာမှု ရှိ/မရှိ သုံးသပ်စစ်ဆေးနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များထံသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက်တွင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ ၏ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို စုပေါင်းကာ အစီရင်ခံစာမူကြမ်းအား ပြုစု၍ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပသော အကြံပြုအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် တင်ပြရာ ပါဝင်သောလွှတ်တော်များအားလုံးမှ ထပ်မံသုံးသပ်လေ့လာပါသည်။ ယခုအစီရင်ခံစာသည် ဤလုပ်ငန်းစဉ်မှ ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားသည့် "ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ" ဆိုသည်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ဤအခြေအနေဆန်းစစ် လေ့လာမှုအတွက် လေ့လာခဲ့သည့် လွှတ်တော် ၄ ခုကို ရည်ညွှန်းခြင်း ဖြစ် သည်။ ဒေသန္တရအဆင့်ရှိ လွှတ်တော် ၁၄ ခုစလုံးကို ယေဘုယျ ရည်ညွှန်း လိုပါက "ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များအားလုံး" ဟု ရည်ညွှန်း ဖော်ပြထားပါသည်။

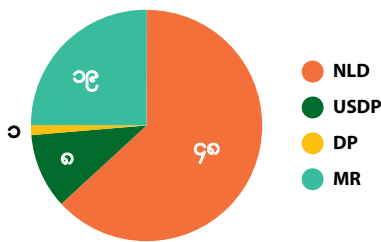
၆ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်အတွက် သီးခြားဆန်းစစ်လေ့လာမှုအစီရင်ခံစာတစ်ခုအား ၂၀၁၈ ခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်က ပြုစုခဲ့ပါသည်။ ထိုဆန်းစစ်လေ့လာမှုတွင်လည်း တူညီသော သုတေသနမေးမြန်းမှုများကို အသုံးပြုထားသည်ဖြစ်ရာ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်နှင့်စပ်လျဉ်း သည့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ ဆီလျော်အသုံးတည့်သည့် ရှုထောင့်အမြင်များနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်အကြောင်း အဆင့်မြင့်ခေါင်းဆောင် များ၏ သုံးသပ်ချက်များကို လေ့လာနိုင်ပါသည်။ ထိုအမြင်များ၊ သုံးသပ်ချက်များကိုလည်း ယခုအစီရင်ခံစာတွင် နှိုင်းယှဉ်ဆန်းစစ်လေ့လာ ရန် ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်နှင့် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (UNDP)၊ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်၏ ကျင့်သုံး မှုများ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစားပေးကိစ္စရပ် များအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမရှိ (၂၀၁၈ မေ) ကို လေ့လာဖတ်ရှုပါရန်။

အစီရင်ခံစာအတွက် သုတေသနပြုလေ့လာခဲ့သော တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်(၄)ရပ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံ

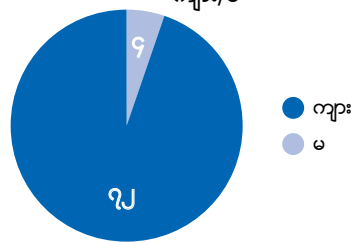
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

ဖွဲ့စည်းပုံ	မ	ကျား	စုစုပေါင်း
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(NLD)	၄	၄၄	၄၈
ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ(USDP)		၈	၈
ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ(မြန်မာ) (DP)		၁	၁
တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်များ(MR)		၁၉	၁၉
စုစုပေါင်း	၄	၇၂	၇၆

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပုံ

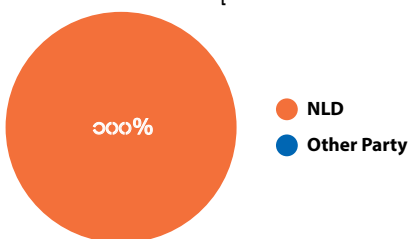
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပုံ ကျား/မ

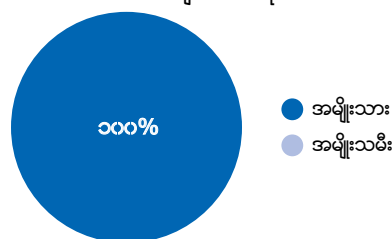
ဥက္ကဋ္ဌများ	အမည်	ကျား/မ	ပါတီ
ဥက္ကဋ္ဌ	ဦးအောင်ကျော်ဦး	ကျား	NLD
ဒုဥက္ကဋ္ဌ	ဒေါက်တာခင်မောင်ဌေး	ကျား	NLD

ကော်မတီ	ဥက္ကဋ္ဌ	ကျား/မ	ပါတီ
ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးတင်အောင်	ကျား	NLD
ပြည်သူ့ငွေစာရင်းသုံးစွဲမှုစစ်စစ်ရေးကော်မတီ	ဦးအောင်သန်းထွန်း	ကျား	NLD
ဒေသန္တရစီမံကိန်းအရအသုံးငွေစာရင်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးအောင်ကြည်	ကျား	NLD
စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးကော်မတီ	ဦးမြင့်ဆွေ	ကျား	NLD
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဒေါက်တာကျော်ဦး	ကျား	NLD
သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီ	ဦးအေးခိုင်	ကျား	NLD
လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များစိစစ်ရေးကော်မတီ	ဦးစောသောင်းတင်	ကျား	NLD
လုံခြုံရေးစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ	ဦးမြင့်အောင်မိုး	ကျား	NLD
စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကော်မတီ	ဒေါက်တာချစ်ကိုကို	ကျား	NLD
သာသနာရေး၊ လူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးဝင်းမြင့်ခိုင်	ကျား	NLD
ပြည်သူ့ရေးရာကော်မတီ	ဦးဇော်မောင်	ကျား	NLD
စက်မှုစွမ်းအင်နှင့်လျှပ်စစ်ရေးရာကော်မတီ	ဦးလှိုင်ဝင်း	ကျား	NLD
ပို့ဆောင်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ဆောက်လုပ်ရေးကော်မတီ	ဦးခင်မောင်အေး	ကျား	NLD

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ ပါတီအလိုက်

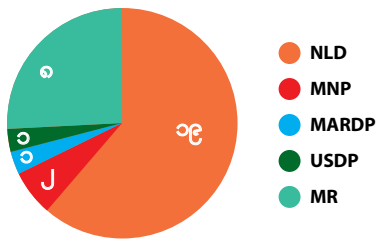
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ ကျား/မအလိုက်

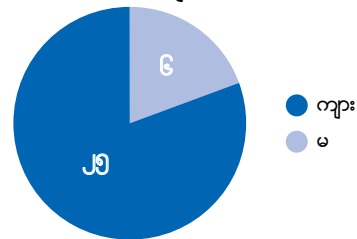
မွန်ပြည်နယ်

ဖွဲ့စည်းပုံ	မ	ကျား	စုစုပေါင်း
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(NLD)	၆	၁၃	၁၉
မွန်အမျိုးသားပါတီ(MNP)		၂	၂
မွန်ဒေသလုံးဆိုင်ရာဒီမိုကရေစီပါတီ(MARDP)		၁	၁
ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ(USDP)		၁	၁
တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်များ(MR)		၈	၈
စုစုပေါင်း	၆	၂၅	၃၁

မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပုံ

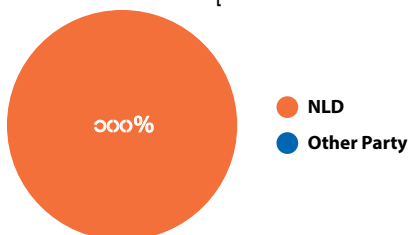
မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပုံ ကျား/မ

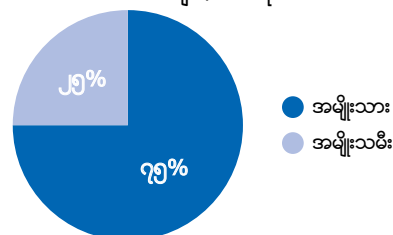
ဥက္ကဋ္ဌများ	အမည်	ကျား/မ	ပါတီ
ဥက္ကဋ္ဌ	ဒေါ်တင်အိ	မ	NLD
ဒုဥက္ကဋ္ဌ	ဒေါက်တာအောင်နိုင်ဦး	ကျား	MARDP

ကော်မတီ	ဥက္ကဋ္ဌ	ကျား/မ	ပါတီ
အမျိုးသမီးနှင့်ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဒေါ်ခိုင်ခိုင်လှ	မ	NLD
ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဒေါ်ခိုင်ခိုင်လှ	မ	NLD
ကိုယ်စားလှယ်များစိစစ်ရေးကော်မတီ	ဦးချစ်တင်	ကျား	NLD
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးထွန်းမင်းအောင်	ကျား	NLD
ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏အာမခံချက်များ၊ ကတိများနှင့်တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီ	ဦးချစ်တင်	ကျား	NLD
တိုင်ကြားစာနှင့်အသနားခံစာ၊ တင်ပြစာများနှင့်အထွေထွေကိစ္စရပ်များ လေ့လာသုံးသပ်ရေးကော်မတီ	ဦးအောင်ကျော်သူ	ကျား	NLD
ပြည်သူ့ငွေစာရင်းစိစစ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စီးပွားရေးကိစ္စရပ်များ လေ့လာသုံးသပ်ရေးကော်မတီ	ဦးအောင်ကျော်သူ	ကျား	NLD
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကော်မတီ	ဒေါက်တာခင်နိုင်ဦး	ကျား	NLD

မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ ပါတီအလိုက်

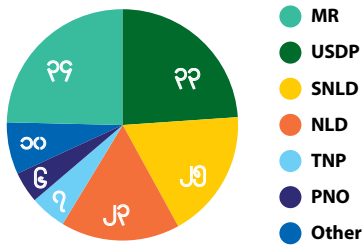
မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ ကျား/မအလိုက်

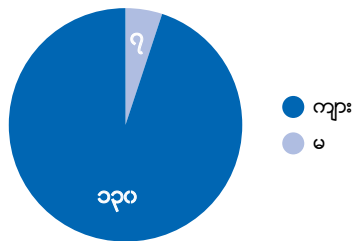
ရှမ်းပြည်နယ်

ဖွဲ့စည်းပုံ	မ	ကျား	စုစုပေါင်း
ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ(USDP)		၃၃	၃၃
ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ(SNLD)	၅	၁၉	၂၄
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(NLD)	၂	၂၀	၂၂
တအာင်း(ပလောင်)အမျိုးသားပါတီ (TNP)		၇	၇
ပဒိုင်းအမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ (PNO)		၆	၆
လားဟူအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ (LNDP)		၂	၂
လီဆူအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ		၁	၁
တစ်သီးပုဂ္ဂလပါတီ		၁	၁
အာခါအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ		၁	၁
"ဝ" ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ		၂	၂
"ဝ" အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ		၁	၁
ကိုးကန့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ညီညွတ်ရေးပါတီ		၁	၁
ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ		၁	၁
တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်များ(MR)		၃၄	၃၄
စုစုပေါင်း	၇	၁၃၀	၁၃၇

ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပုံ

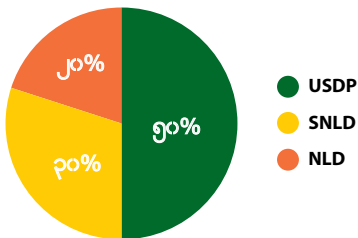
ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပုံ ကျား/မ

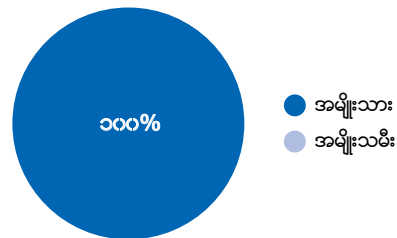
ဥက္ကဋ္ဌများ	အမည်	ကျား/မ	ပါတီ
ဥက္ကဋ္ဌ	ဦးစိုင်းလုံးဆိုင်	ကျား	USDP
ဒုဥက္ကဋ္ဌ	ဦးစင်အောင်မြတ်	ကျား	USDP

ကော်မတီ	ဥက္ကဋ္ဌ	ကျား/မ	ပါတီ
ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးစင်အောင်မြတ်	ကျား	USDP
ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရ၏အာမခံချက်များ၊ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စီစစ်ရေးကော်မတီ	ဦးအောင်သူ	ကျား	USDP
ဒေသန္တရစီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာငွေအရအသုံးဆိုင်ရာစီစစ်ရေးကော်မတီ	ဦးခင်မောင်တင်	ကျား	NLD
တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မတီ	ဦးစိုင်းလုံ	ကျား	SNLD
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးစိုင်းကျော်သိန်း	ကျား	SNLD
တိုင်ကြားစာစိစစ်ရေးကော်မတီ	ဦးစိုင်းမျိုးမြင့်	ကျား	SNLD
လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များစီစစ်ရေးကော်မတီ	ဦးလင်းအောင်ဆွေ	ကျား	USDP
တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမားနှင့် လူငယ်ရေးရာကော်မတီ	ဦးလင်းအောင်ဆွေ	ကျား	NLD
သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးနှင့် လျှပ်စစ်ရေးရာကော်မတီ	စိုင်းညီညီကျော်/ ဦးအောင်ကျော်ညွန့်	ကျား	USDP
ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အမျိုးသမီးကလေးဆိုင်ရာမြှင့်တင်မှုကော်မတီ	ဦးစိုင်းဝန်းဆမ်	ကျား	USDP

ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ ပါတီအလိုက်

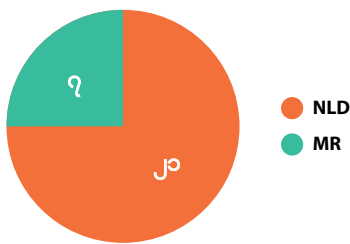
ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ ကျား/မအလိုက်

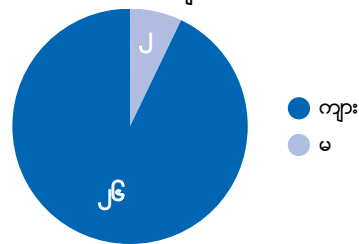
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

ဖွဲ့စည်းပုံ	မ	ကျား	စုစုပေါင်း
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(NLD)	၂	၁၉	၂၁
တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်များ(MR)		၇	၇
စုစုပေါင်း	၂	၂၆	၂၈

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပုံ

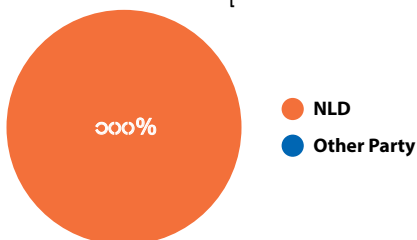
တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းပုံ ကျား/မ

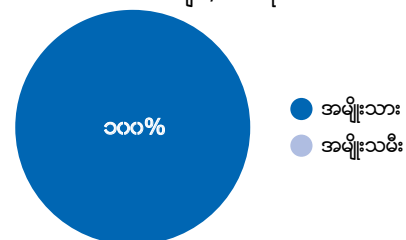
ဥက္ကဋ္ဌများ	အမည်	ကျား/မ	ပါတီ
ဥက္ကဋ္ဌ	ဦးခင်မောင်အေး	ကျား	NLD
ဒုဥက္ကဋ္ဌ	ဦးကြည်စိုး	ကျား	NLD

ကော်မတီ	ဥက္ကဋ္ဌ	ကျား/မ	ပါတီ
ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးစိုလ်ထွေး	ကျား	NLD
လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များစိစစ်ရေးနှင့် လွှတ်တော်အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးတင်ထွန်း	ကျား	NLD
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	ဦးဆွေမြင့်	ကျား	NLD
ဘဏ္ဍာရေးစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးကော်မတီ	ဦးကျော်မင်း	ကျား	NLD
အစိုးရ၏အာမခံချက်များ၊ကတိများတာဝန်ခံချက်များနှင့် ပြည်သူများ၏ တိုင်ကြားစာအသနားခံစာဆိုင်ရာစိစစ်ရေးကော်မတီ	ဒေါက်တာထူးနေအောင်	ကျား	NLD
စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး၊ရေလုပ်ငန်းနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာကော်မတီ	ဦးတိုးလွင်	ကျား	NLD

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ ပါတီအလိုက်

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများ ကျား/မအလိုက်

အပိုင်း ၁ - ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ၏ လွှတ်တော်တွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု

ဤအစီရင်ခံစာ၏ ပထမပိုင်းတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးနှင့် ကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံများ၊ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့၏အခန်းကဏ္ဍနှင့် လွှတ်တော်အနေဖြင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရတို့နှင့် ပူးပေါင်း၍ ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပုံတို့အပါအဝင် ဆန်းစစ်လေ့လာခဲ့သော ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် ၄ ခုတို့၏ လွှတ်တော်တွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံများကို ဖော်ပြထားသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များအားလုံးတို့သည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ ပုံစံကို နမူနာယူ၍ လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များတွင် အဆိုပါနည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း မရှိသေးပါ။^{၁၀} ထိုနည်းဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်က ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ထပ်တူညီနေပါသည်။^{၁၁} ယင်းသို့ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ထပ်နေခြင်းသည် မရှင်းလင်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်နည်းဥပဒေများကို ချမှတ်နိုင်ရေးတွင် လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ အကန့်အသတ်ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ယင်းအခြေအနေသည် လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဘောင်အတွင်းတွင်

ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကိုယ်ပိုင်နည်းဥပဒေများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဆိုသည့် အခြေခံမူနှင့် ကွဲလွဲနေပါသည်။^{၁၂}

အကြံပြုချက် (၁) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် နည်းဥပဒေနှင့်လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ၏ ထိရောက်မှုကို မြှင့်တင်ရန် အတွက် ပြည်ထောင်စုအဆင့်လွှတ်တော်များမှနေ၍ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေကို ပြန်လည်သုံးသပ်မှုပြုလုပ်ပေးရန် ပန်ကြားရေး စဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာ့လွှတ်တော်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ (MPU) သည် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများအတွက် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်သော ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်း ဖြစ်သည်။ MPU အစည်းအဝေးများသည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန်၊ အတွေ့အကြုံများ ဖလှယ်ရန်နှင့် ကိစ္စရပ်အမျိုးမျိုး၊ အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုးကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန် ဖိုရမ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များရှိ ဥက္ကဋ္ဌ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် အလွန်အရေးပါပြီး လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိက ကျပါသည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ကြီးကြပ်ခြင်းတို့အား လုပ်ဆောင်ပါသည်။ လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌသည် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းလည်ပတ်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ငန်းများအားလုံးတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး လွှတ်တော်ရုံး စီမံခန့်ခွဲမှု၊ လွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်နှင့် လွှတ်တော်အဆောက်အအုံ လည်ပတ်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်သည့် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဤကော်မတီကို MPU ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များအားလုံးတွင် ထူထောင်ခဲ့ပါသည်။ လွှတ်တော်ရုံး ဝန်ထမ်းများအားလုံးတွင် ရာထူးအမြင့်ဆုံး ဖြစ်သည့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြားရေး များချုပ် (DDG) သည် ထိုကော်မတီ၏ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်ပြီး လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့မှ အဆင့်မြင့်အရာရှိများလည်း ဤကော်မတီတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

“ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေ (ပြည်ထောင်စုဥပဒေ) အပေါ်မှာ အခြေခံပြီး၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များက မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး နည်းဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းကြပါတယ်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသည့် ပြင်ဆင်ချက်မျိုးမှလွဲလျှင် နည်းဥပဒေပြင်ဆင်မှုများကို ကန့်သတ်ထားခြင်းမရှိပါ။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အတည်ဖြစ်ပြီး၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက် လိုအပ်ခြင်းမရှိပါဘူး။”

(ဦးအောင်နိုင်ဦး၊ လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်)

Speakers and Deputy Speakers of the Region and State Hluttaws with Amyotha Hluttaw Deputy Speaker at UNDP organized Leadership Seminar in December 2018

^{၁၀} ပြည်သူ့လွှတ်တော် ညွှန်ကြားချက် အမှတ် - ၂/၂၀၁၃ ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် နည်းဥပဒေများ ၊

^{၁၁} ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များကို ၂၀၁၃ ခုနှစ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များက စီမံထိန်းချုပ်ပါသည် (၂၀၁၃ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၂၂၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၆ရက်)။ အဆိုပါဥပဒေကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပိုဒ် ၉ နှင့် အညီ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

^{၁၂} စံသတ်မှတ်ချက် (၂.၁) “လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ” “အာရုံ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြုစံသတ်မှတ်ချက်များ” (လန်ဒန်၊ ဓနသဟာယ လွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကို ကြည့်ပါ။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ၌ စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာနှင့် အချိန်
 ဇယားရေးဆွဲခြင်းဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်အများစုကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက
 ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ DDG နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးတို့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့်
 ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ လွှတ်တော်အနေဖြင့် ထိရောက်မှုရှိပြီး
 အားလုံးပါဝင်နိုင်သော နည်းလမ်းဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ဆိုလျှင် လွှတ်တော်
 ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် လွှတ်
 တော်လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုအပေါ် သက်ရောက်နိုင်သော အရေးကြီးသည့်
 ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် အကြံဉာဏ်များပေးနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း
 များ ရရှိရန် အရေးကြီးပါသည်။^{၁၃} လွှတ်တော်များစွာတို့တွင် လွှတ်တော်
 လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာ၌ လွှတ်တော်ခေါင်းဆောင်ပိုင်း
 အား အကြံဉာဏ်များပေးသည့်အဖွဲ့ သို့မဟုတ် ကော်မတီတစ်ခု ရှိပါသည်။
 မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင်လည်း လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်
 များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စများ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စ
 များကို ဆွေးနွေးရန်အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ရုံးအဖွဲ့ အရာရှိ
 များနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပပါသည်။^{၁၄} လွှတ်တော်အများစုက နိုင်ငံ
 ရေးပါတီများ၏ နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး
 ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရှိသည့် တရားဝင်စနစ် (caucuses) များ ဖွဲ့စည်းပိုင်
 ခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့များတွင် ကော်မတီများတွင်
 တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်ရရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ အဖွဲ့ဝင်များကို အဆိုပြုခြင်း
 အပါအဝင် အထူးအခွင့်အရေးများရှိပြီး လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို
 သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ထိုအဖွဲ့များကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရပါသည်။^{၁၅} ရှမ်း
 ပြည်နယ်လွှတ်တော်၌ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ စီစဉ်
 ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကော်မတီများတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခန့်အပ်
 တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းတို့တွင် လွှတ်တော်၌ ကိုယ်စားပြုပါဝင်နေသည့် နိုင်ငံရေး
 ပါတီအသီးသီးမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရကြပါသည်။^{၁၆} သို့သော် လက်ရှိအချိန်
 တွင် ဤကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းစဉ်မျိုးကို ရှမ်းပြည်နယ်မှလွဲ၍ အခြားသော
 ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များတွင် မတွေ့ရှိရသေးပါ။
 "လွှတ်တော်အများစုတွင် လက်ခံထားသည့် အစဉ်အလာကျင့်သုံးမှုတစ်ခုမှာ
 ကော်မတီများတွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်မှုသည် လွှတ်တော်တစ်ခုလုံးတွင် ရှိသည့်
 နိုင်ငံရေးပါတီများ သို့မဟုတ် အုပ်စုအမျိုးမျိုးတို့၏ ကိုယ်စားပြုပါဝင်မှုအချိုးအ
 စားအတိုင်း ဖြစ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။"^{၁၇}

**ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်
 လွှတ်တော်အစည်းအဝေးနှင့်ဥက္ကဋ္ဌ**

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့သည် နည်းဥပဒေများနှင့်
 လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင်
 DDG ထံမှ အကြံဉာဏ်များကို အားထားကြသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ဥပဒေကြမ်းများသည် ရက်ပေါင်း
 များစွာကြိုတင်၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ လက်ဝယ်ရရှိ
 စေရေး လုပ်ဆောင်ပေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် လွှတ်တော်
 ကိုယ်စားလှယ်များသည် အနေဖြင့် ဥပဒေကြမ်းများကို
 လေ့လာသုံးသပ်ရန်နှင့် ဥပဒေကြမ်းဆွေးနွေးသုံးသပ်မှုများအ
 တွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ရန် အချိန်လုံလောက်စွာ ရရှိစေပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ လုပ်ငန်းကိစ္စရပ်
 များနှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးရန်
 အတွက် (လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ လွှတ်တော်
 ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်သည့်) ပုံမှန်ညှိနှိုင်း
 အစည်းအဝေးများ ကျင်းပပါသည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်တွင် ကျောင်းသူကျောင်း
 သားလေးများအတွက် လွှတ်တော်နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စား
 လှယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် လုပ်ငန်းများအကြောင်း အသိ
 ပညာပေးရန် လွှတ်တော် လေ့လာရေးခရီးစဉ်များ စီစဉ်
 ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်၏ ဥပဒေပြုရေးကော်မတီသည်
 လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကာ ပိုမိုတိုးတက်
 ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မည့်အချက်များကို ရှာဖွေ
 နေပါသည်။

^{၁၃} စံသတ်မှတ်ချက် (၂-၄) "အစီအစဉ်" "အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ"၊ (လန်ဒန်၊ နေသဟာယ
 လွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

^{၁၄} ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြားရေးမှူးချုပ်က လွှတ်တော်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲကို လစဉ် လကုန်ပိုင်းတွင် ကျင်းပသည့် စီမံအုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီအစည်း အဝေးနှင့် အချိန်ကိုက်ကျင်းပနိုင်အောင် စီစဉ်
 ဆောင်ရွက်သည်။ လလည်ပိုင်းတွင်ကျင်းပသည့် စီမံအုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီအစည်းအဝေး သည် လွှတ်တော် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို အဓိကထား ဆွေးနွေးပြီး၊ လကုန်ပိုင်းတွင်
 ကျင်းပသည့်အစည်းအဝေးသည် သက်ဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအားလုံးကို ဆွေးနွေးသည်။ လကုန်ပိုင်းအစည်းအဝေးများတွင် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများက ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများနှင့်
 စိန်ခေါ်မှုများကို ဆွေးနွေးတင်ပြပြီး၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအနေဖြင့် အစိုးရနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စ ရပ်များကိုလည်း တင်ပြကြသည်။ လကုန်ပိုင်းတွင် ကျင်းပသောညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးများ
 သို့ ဝန်ကြီးချုပ်လည်း တက်ရောက်လေ့ရှိသည်။

^{၁၅} ဘီးသမ် ၏ ၂၀ ရာစုခေတ် ဒီမိုကရေစီ - ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ လမ်းညွှန် (ဂျီနီဗာ၊ နိုင်ငံတကာပါလီမန်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်)၊ စာမျက်နှာ ၂၆ - ၄၁၊ "မျှတမှုရှိပြီး အားလုံး
 ပါဝင်နိုင်သော လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ"။

^{၁၆} ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌသည် လွှတ်တော်အတွင်း၌ ကိုယ်စားပြုပါဝင်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီ (၁၂) ခု မှ ခန့်အပ်သည့် တာဝန်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်များ (focal person) ပါဝင်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးအကြံပြု
 ချက်ရယူသည့် စနစ်တစ်ရပ် ထူထောင်ထားပါသည်။

^{၁၇} ဘီးသမ် ၏ ၂၀ ရာစုခေတ် ဒီမိုကရေစီ ၊ စာမျက်နှာ - ၂၈ ။

“ လွှတ်တော်ထဲမှာ နိုင်ငံရေးပါတီအမျိုးမျိုးက ကိုယ်စားလှယ်တွေ ရှိကြပါတယ်။ တာဝန်ခံကိုယ်စားလှယ် (focal person) ရွေးချယ်ခြင်း ကိစ္စကိုသာ နိုင်ငံရေးပါတီများနဲ့ ဆွေးနွေးပါတယ်။ ပါတီတစ်ခုစီရဲ့ focal person ကို သက်ဆိုင်ရာပါတီက ရွေးချယ်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာပါတီတစ်ခုစီကနေ သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီတွေမှာ သူတို့ရဲ့ ပါတီကို ကိုယ်စားပြုမယ့်သူကို အဆိုပြုပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် နိုင်ငံခြား ခရီးစဉ်အတွက် တိုင်းရင်းသားပါတီတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုစီက ကိုယ်စားလှယ်ဘယ်နှဦး ရွေးချယ် ရမယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်က ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။”

(ဦးစိုင်းလုံးဆိုင် ၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်)

လွှတ်တော်၌ ကိုယ်စားပြုပါဝင်နေသည့် နိုင်ငံရေးပါတီအမျိုးမျိုးတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များကြား ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေမည့် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများအား အားလုံးပါဝင်နိုင်မှု ပိုရှိသည့် စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် လွှတ်တော်အများအပြားက လိုလားလား ရှိကြပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လွှတ်တော်များစွာတို့တွင် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများကော်မတီ (business committees) ၌ လွှတ်တော်တွင်း ကိုယ်စားပြုရောက်ရှိနေသည့် ပါတီများအားလုံးပါဝင်မှုနှင့်အတူ အားလုံးမှ စိတ်ကျေနပ်မှုရှိစွာဖြင့် အစိုးရနှင့်သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းများနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလိကကိုယ်စားလှယ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းများ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား အကြံဉာဏ်များ အောင်မြင်စွာ ပေးအပ် နိုင်ကြပါသည်။^{၁၀}

အကြံပြုချက် (၂)။ လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ဥပဒေများ၊ အဆိုများနှင့် ကော်မတီသို့ ရည်ညွှန်းပေးပို့ရမည့် ကိစ္စရပ်များအပါအဝင် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမတိုင်မီ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များရေးဆွဲရာတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား ပံ့ပိုးကူညီပေးရန် အတိုင်ပင်ခံကော်မတီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ကော်မတီဝင်များ ခန့်ထားရေး၊ လွှတ်တော်ပြုခွင့်ခံရေးဆွဲရေးနှင့် လွှတ်တော်ရုံးစီမံခန့်ခွဲရေး စသည့်

လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများတွင် နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး တန်းတူညီမျှ ပါဝင်နိုင်စေရေးအတွက် (ရှမ်းပြည်နယ် လွှတ်တော်တွင် ကျင့်သုံးသည့် စနစ်နှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူသည်) လွှတ်တော်တွင်း ကိုယ်စားပြုခွင့်ရသည့် နိုင်ငံရေးပါတီအသီးသီးမှ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်များ (focal points) များ ထားရှိသည့်စနစ်တစ်ခု ထူထောင်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။^{၁၁}

အကြံပြုချက် (၃.၁) တစ်ချိန်ချိန်တွင် လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အဆိုပါ နိုင်ငံရေးပါတီ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်များထားရှိ သည့်စနစ်ကို ချဲ့ထွင်ပြီး လွှတ်တော်အတွင်း နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရှိသည့် တရားဝင်စနစ် (caucus system) တစ်ခု အဖြစ်သို့ တိုးချဲ့သွားနိုင်ရေး စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။^{၁၂}

လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် လွှတ်တော်မှ လက်ခံရရှိသော အသေးစားစာများနှင့် တိုင်ကြားစာများကို လေ့လာသုံးသပ်ပါသည်။^{၁၃} လွှတ်တော်ရုံးဝန်ထမ်းများသည် ပြည်သူတို့ထံမှ တိုင်ကြားစာများ ဝင်ရောက်လာသည့်အခါ လက်ခံရယူပြီး လက်ခံရရှိသောအချိန်၊ ရက်စွဲနှင့် မည်သူ့ကို လိပ်မူသည် ဆိုသည်တို့ကို မှတ်တမ်း ရေးသွင်းပါသည်။

တိုင်ကြားစာတစ်ခုသည် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ လိပ်မူက ရောက်ရှိလာပါက လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် ၎င်းကိုယ်တိုင်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သလို^{၁၄} သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို အဆိုပါ ကိစ္စရပ်အား ဖြေရှင်းရန် တာဝန်ပေးအပ်နိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ တိုင်ကြားစာသည် အရေးကြီးပြီး ရှုပ်ထွေးမှုရှိလျှင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ကော်မတီတစ်ခုခုသို့ ညွှန်ပို့နိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ တိုင်ကြားစာသည် လွှတ်တော်ကော်မတီတစ်ခုခုထံသို့ ဆိုလိုသည်မှာ ရေးရာကော်မတီထံသို့ လိပ်မူထားပါက ယင်းတိုင်စာကို ထို သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၏ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ ပေးပို့ပါသည်။ ထိုသို့မဟုတ်လျှင် တိုင်ကြားစာကို ဥပဒေပြုကော်မတီ (ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်အချို့တွင် “ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ” ဟု ခေါ်ပါသည်) သို့ ပေးပို့ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၄) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများထပ်နေခြင်းကို ရှောင်ရှားရန်နှင့် ရေးရာကော်မတီများ နှင့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌတို့၏ အလုပ်ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို လျော့ချပေးရန် တိုင်ကြားစာကော်မတီကဲ့သို့သော သင့်တော်သည့် လုပ်ငန်းယန္တရားတစ်ခု ထားရှိကာ တိုင်ကြားစာများအားလုံးကို

^{၁၀} ဥပမာအားဖြင့် ဘီးသမ် ၏ ၂၁ ရာစုခေတ် ဒီမိုကရေစီ ၊ စာမျက်နှာ - ၁၂၀ နောက်ပိုင်းကို ကြည့်ရှုပါ။

^{၁၁} လက်တွေ့ကျသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ထိုလုပ်ငန်းများအတွက် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီတွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များကို ထည့်သွင်းကာ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရန် (အကြံပြုချက် ၂၁ ကို ကြည့်ပါ) နှင့် ထိုကော်မတီ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်တွင် လွှတ်တော် လုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကိုပါ ပေးအပ်ခြင်းတင်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

^{၁၂} စံသတ်မှတ်ချက် (၄.၂) “ပါတီအဖွဲ့များ” “အာရှ ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ” (လန်ဒန်၊ နေသဟာဟ လွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

^{၁၃} အထက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

^{၁၄} ဥပမာ ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်သည် လက်ရှိလွှတ်တော်သက်တမ်းကာလအတွင်း ယနေ့အချိန်အထိ တိုင်ကြားစာပေါင်း ၈၀ လက်ခံ ရရှိထားပါသည်။ (၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအထိ)။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သည် ပေးစား၊ အသေးစားစာနှင့် တိုင်ကြားစာ ပေါင်း ၈၀၀ လက်ခံရရှိထားပါသည်။ (၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအထိ)။ လက်ခံရရှိထားသော တိုင်ကြားစာအများစုသည် မြေယာ ပြဿနာများနှင့် သက်ဆိုင်သည်။

^{၁၅} အစီရင်ခံစာရေးသားချိန်တွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများအားလုံးသည် အမျိုးသားများ ဖြစ်ပါသည်။

မြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးကို ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်အများစုတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ ရှိပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကော်မတီများအား လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (TOR) ထဲတွင် ဖော်ပြထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်များအတွင်းရှိသည့် ကိစ္စရပ်များကို ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခွင့်အာဏာ အပ်နှင်းထားသည်။ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့မှ ကော်မတီများသို့ ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းရေးနှင့် စီမံရေးရာ ပံ့ပိုးမှုများ ပေးအပ်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများအနေဖြင့် မိမိတို့ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းစီစဉ်နှင့် ကွင်းဆင်းခရီးသွားရောက်မည့် ခရီးစဉ်များကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌရုံးသို့ တင်ပြကြရပါသည်။

လွှတ်တော်ကော်မတီများသည် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ အစီရင်ခံစာများ တင်ပြကြပြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက အစီရင်ခံစာကို သုံးသပ်ခြင်းနှင့် လွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်အများစုတွင် ကော်မတီအစီရင်ခံစာများအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း မပြုကြပါ။^{၂၄} ထိုအစီရင်ခံစာများသည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြအတည်ပြုထားခြင်း မရှိသောကြောင့် လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုအစီရင်ခံစာများ မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုအစီရင်ခံစာများကို အစိုးရက လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ် သည့် စည်းနှောင်မှု ရှိသော အစီရင်ခံစာများဟု မသတ်မှတ်ပါ။ သို့သော် မြွေချက်တစ်ခုမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ကျင့်သုံးချက်ရှိသည့် အစဉ်အလာ ဖြစ်ပါသည်။ ရခိုင် ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် ကော်မတီအားလုံး၏ အစီရင်ခံစာများကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ တင်ပြပါသည်။

အကြံပြုချက် (၅) လွှတ်တော်သည် ကော်မတီအစီရင်ခံစာများ အားလုံးကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပဆောင်ရွက်ပုံ

နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများကို အနည်း

ဆုံး တစ်နှစ် ၁ ကြိမ် ကျင်းပရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။^{၂၅} သို့သော် လက်တွေ့တွင် အစည်းအဝေးများကို အကြိမ်အရေအတွက် ပိုမိုများပြားစွာ ကျင်းပကြသည်။ ဥပမာ ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်သည် လွှတ်တော် ပြက္ခဒိန်တစ်ခု ရေးဆွဲထားပြီး တစ်နှစ်လျှင် စုံညီအစည်းအဝေး လေးကြိမ်ကျင်းပရန် သတ်မှတ်ထားသည်။ အစည်းအဝေးကျင်းပရန် လိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အစီအစဉ်များကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပါသည်။^{၂၆} လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမစတင်မီ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့သည် အစည်းအဝေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ လုပ်ဆောင်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များသည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အစည်းအဝေးကျင်းပချိန် ပိုမို တိုတောင်းပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် လွှတ်တော်သက်တမ်း ၁၆ လသို့ ရောက်ရှိလာပြီဖြစ်ပြီး လွှတ်တော်အများစုသည် အစည်းအဝေး ၆ ကြိမ်မှ ၇ ကြိမ်ကြား ကျင်းပပြီးဖြစ်ပါသည်။^{၂၇} ပုံမှန်အားဖြင့် အစည်းအဝေးများသည် တိုတောင်းပြီး သီတင်းတစ်ပတ်ခန့် ကြာမြင့်သည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများတွင် လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌက သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ၎င်းမတက်ရောက်နိုင်ပါက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌက သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကာလအတွင်း DDG က ပေါ်ပေါက်လာသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ ပေးအပ်သည်။

လွှတ်တော်ပုံမှန်အစည်းအဝေးတစ်ခုအတွက် အကြောင်းကြားစာသည် သွားရေးလာရေး ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်း ရေးဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းတစ်ခုသာ ဖြစ်ပြီး၊ ထိုအကြောင်းကြားစာထဲတွင် အစည်းအဝေးအတွင်း ဆွေးနွေးသုံးသပ်မည့် ဥပဒေကြမ်းများ၊ မေးခွန်းများ၊ သို့မဟုတ် အဆိုများနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မပါဝင်ပါ။ အကြောင်းကြားစာကို ပေးပို့ခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် နည်းဥပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများထဲတွင် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်အတွင်း ၎င်းတို့၏ မေးခွန်းများနှင့် အဆိုများကို တင်သွင်းနိုင်ကြစေရန် ဖြစ်သည်။^{၂၈} အစည်းအဝေးအကြောင်းကြားစာများကို ခရိုင်အထွေ

^{၂၄} ဥပမာ - ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကြီးလွှတ်တော်၊ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော် တို့ဖြစ်သည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး နောက်ဆုံးနေ့၌ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ကော်မတီများမှ အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပေးအပ်သည့် အကြံပြုချက်များကို ရှင်းလင်းပြောကြားပြီး ကော်မတီများ၏ အစီရင်ခံစာတွင် တင်ပြထားသော ကိစ္စရပ်များကို မြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရအဖွဲ့အား တိုက်တွန်းပါသည်။

^{၂၅} ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပိုဒ် ၁၇၄ "တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး ၁ ကြိမ်ခေါ်ယူကျင်းပရမည် ။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး တစ်ကြိမ်နှင့် တစ်ကြိမ်ကြား အရှည်ကြာဆုံးကာလသည် ၁၂ လထက် မပိုစေရ။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥပဒေ အပိုဒ် ၂၈ အရ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများကို လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌက ခေါ်ယူကျင်းပရမည် ဖြစ်သည်။ အပိုဒ် ၃၃ အရ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကြီးချုပ်က လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပရန် အကြောင်းကြားလာပါက လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ အနေ ဖြင့် အထူးအစည်းအဝေးတစ်ခု သို့မဟုတ် အရေးပေါ်အစည်းအဝေးတစ်ခုကို တတ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံး ခေါ်ယူကျင်းပရမည်"

^{၂၆} ယင်းသည် အစည်းအဝေး၏ သဘောသဘာဝအပေါ် အခြေခံ၍ ပြောင်းလဲမှုရှိသည် - ပုံမှန်အစည်းအဝေး ၊ အထူးအစည်းအဝေး၊ နှင့်/သို့မဟုတ် အရေးပေါ်အစည်းအဝေး၊ ပုံမှန်အစည်းအဝေးများကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံသို့ ၂၁ ရက်ကြိုတင်၍ အကြောင်း ကြားစာ ပို့ရန် လိုအပ်သည်။ အထူးအစည်းအဝေးများကို ၁၅ ရက်နှင့် အရေးပေါ် အစည်းအဝေးများကို ၃ ရက်ကြိုတင် အကြောင်းကြား စာပို့ရန် လိုအပ်သည်။

^{၂၇} UNDP ၏ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များအတွက် ပညာရပ်ပိုင်း/လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ် ပါဝင်တက်ရောက်သူများအား လေ့လာမှု စစ်တမ်းအစီရင်ခံစာ၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမရှိ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ။

^{၂၈} မေးခွန်းများကို လွှတ်တော်သို့ အစည်းအဝေးမကျင်းပမီ ၁၀ ရက်ကြိုတင်၍ တင်သွင်းရမည်။ အဆိုများကို အစည်းအဝေး မကျင်းပမီ ၁၅ ရက်ကြိုတင်၍ တင်သွင်းရမည်။

ထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနရုံးသို့ ပေးပို့ပါသည်။^{၉၂} ထိုမှတစ်ဆင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များသို့ ဖြန့်ဝေပေးပြီး ၎င်းတို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ အတည်ပြုချက် ရယူပါသည်။^{၉၃}

လွှတ်တော်အစည်းအဝေးအတွက် နေ့စဉ်အစည်းအဝေးအစီအစဉ်ကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက DDG နှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးတို့၏ ပံ့ပိုးမှုများ၊ အကြံဉာဏ်များဖြင့် အပြီးသတ်ရေးဆွဲပါသည်။ နေ့စဉ်အစည်းအဝေးအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း ၃ ပိုင်း ပါဝင်သည် - (၁) မေးခွန်းမေးမြန်းသည့် အချိန်၊ (၂) ဥပဒေကြမ်းဆွေးနွေးချိန် နှင့် (၃) အဆိုများ တင်ပြဆွေးနွေးချိန်တို့ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့အား မေးခွန်းများမေးမြန်းရာတွင် ဝန်ကြီးများကိုယ်တိုင် လာရောက် ဖြေကြားရန် တောင်းဆိုသည့် ကြယ်ပွင့်ပြမေးခွန်း (*) များနှင့် စာဖြင့်ရေးသား ဖြေကြားရန်သာ လိုအပ်သည့် ကြယ်ပွင့်မပြမေးခွန်း ဟူ၍ ၂ မျိုးရှိသည်။ အဆိုမှာ အစိုးရအဖွဲ့က တစ်စုံတစ်ခု ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သည်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်က တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ ရရှိသောမေးခွန်းနှင့် အဆိုများကို အစည်းအဝေးတွင် ထည့်သွင်းဆွေးနွေး မေးမြန်းနိုင်ရန် အစည်းအဝေးအစီအစဉ်ကို သင့်လျော်သလို ညှိနှိုင်းရေးဆွဲရပါသည်။ အကယ်၍ ပုံမှန်ထက်ပို၍ မေးခွန်းများ၊ အဆိုများနှင့် ဥပဒေကြမ်းများရှိပါက^{၉၄} အစည်းအဝေးအချိန်ကို တိုးကာ ကျင်းပရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် အစည်းအဝေးများသည် အများအားဖြင့် ၁၀ရက်ထက် ပို၍ မကြာတတ်ပါ။ ယေဘုယျအားဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အစည်းအဝေးအစီအစဉ်မူကြမ်းနှင့် business paper ကဲ့သို့ ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမတိုင်မီ ကြိုတင် လက်ခံရရှိခြင်း မရှိကြပါ။

အစည်းအဝေးတွင် မေးခွန်းမေးရန် သို့မဟုတ် အဆိုတင်ရန် ရှိသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် နောက်တစ်နေ့တွင် အစည်းအဝေး တက်ရောက်နိုင်ကြောင်း အစည်းအဝေးမကျင်းပမီ တစ်ရက်အလိုတွင် အတည်ပြုသောကြောင့် အစည်းအဝေးအစီအစဉ်သည် ထိုနေ့ (ညနေပိုင်း) မှသာ အပြီးသတ်ရေးဆွဲနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အစည်းအဝေးအစီအစဉ်မူကြမ်းကို အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်နေ့ရောက်မှသာ လက်ခံရရှိသည့်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ချိန်မှာ နည်းပါးပါသည်။ အလားတူ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့ကလည်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ကြယ်ပွင့်ပြမေးခွန်းများကို ဖြေကြားရန် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးသည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိကို အတည်ပြုရ

ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်

လွှတ်တော်အစည်းအဝေးနှင့်ဥက္ကဋ္ဌ

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ မေးခွန်းနှင့်အဆိုများကို သုံးသပ်ရာတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအနေဖြင့် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ဆောင်ရွက်နိုင်မှုကို ပြသရမည်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရေးအကြောင်းနေ့စွဲလည်း ရှိရမည် ဖြစ်သည်။ (မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်မှ ကောက်နုတ်ချက်)

လွှတ်တော်သည် မေးခွန်းများနှင့် အဆိုများကို စိစစ်ရာတွင် အခြေခံရမည့်မူများ (criteria) ကို တစ်သမတ်တည်း အသုံးပြုပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မေးခွန်းများထပ်နေခြင်း ရှိ/မရှိ၊ တိကျမှု ရှိ/မရှိ၊ ဆီလျော်မှု ရှိ/မရှိ စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဆီလျော်မှုရှိခြင်းဟူသည့် criterion ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ရာတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် အတားအဆီးမရှိဘဲ မေးခွန်းများ မေးမြန်းခြင်းနှင့် အဆိုများ တင် သွင်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခွင့် တန်းတူညီမျှရရှိကြောင်း သေချာစေရန်အတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

မွန်၊ တနင်္သာရီနှင့် ရှမ်း တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လွှတ်တော်များသည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ ဆွေးနွေးလုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် တင်သွင်းအတည်ပြုသည့် အကြောင်းအရာများအားလုံး၏ မှတ်တမ်းအပြည့်အစုံကို ထုတ်ပြန်ပေးပါသည်။ လွှတ်တော်များသည် အဆိုပါမှတ်တမ်းများအား အစည်းအဝေးပြီးဆုံးသည်နှင့် အမြန်ဆုံး ထုတ်ဝေနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်နှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များသည် လွှတ်တော်ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် လွှတ်တော် အစည်းအဝေးနှင့် ကော်မတီအစည်းအဝေးများ၏ ဆွေးနွေးချက်များ အကျဉ်းချုပ်ကို ထုတ်ပြန်ပေးပါသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားပြုပါဝင်သည့် ပါတီများအားလုံး၏ တာဝန်ခံများ (Focal Points) မှ လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများနှင့် ကော်မတီဝင်များ ခန့်ထားခြင်းကို ဆောင်ရွက်သည့် စနစ်တရပ်ထားရှိပါသည်။

^{၉၂} ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇွဲ စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ၊ ၂၀၁၀ ပြည်နှစ် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသနှင့် တိုင်း ဥပဒေထဲတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များအဖြစ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန (GAD) ၏ အခန်းကဏ္ဍ အား ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသည်။ (၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇွဲ စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ အပိုဒ် ၂၆၀၊ ၂၈၇ နှင့် ၂၈၈ နှင့် ၂၀၁၀ ပြည်နှစ် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များ ဥပဒေ အပိုဒ် ၂ (ည)၊ အပိုဒ် ၃ (ခ) နှင့် အပိုဒ် ၆၁)

^{၉၃} ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်အချို့သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံသို့ အစည်းအဝေး အကြောင်းကြားစာများကို ပေးပို့ရန် အီလက်ထရွန်နစ်နှင့် ဆိုရှယ်မီဒီယာများကို အသုံးပြုကြသည်။ ဥပမာ မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်သည် လွှတ်တော် ကိုယ်စား လှယ်များသို့ ဖိတ်စာများ (ဥပမာ အစည်းအဝေးအကြောင်းကြားစာများ) ကို အီလက်ထရွန်နစ် စာတိုပေးပို့ ဝန်ဆောင်မှု ဖြစ်သည့် Viber မှတစ်ဆင့် ပေးပို့သည်။

^{၉၄} ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အဓိက လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသည် - "(က) ဇွဲ စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ဥပဒေကြမ်းများ တင်သွင်းရန်၊ (ခ) လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အဆိုနှင့်မေးခွန်းများ တင်သွင်းရန်။"

သောကြောင့်ဖြစ်သည်။^{၃၂} လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့သည်လွှတ်တော်အစည်းအဝေး အစီအစဉ်မူကြမ်းကို အစိုးရအဖွဲ့သို့ အစည်းအဝေး ကျင်းပသည့်ရက်မတိုင်မီ မွန်းလွဲပိုင်း လေးနာရီထက် နောက်မကျစေဘဲ ပေးပို့ပါသည်။ ယင်းသို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းသည် လွှတ်တော်တွင်း ဆွေးနွေးမှုများ၏ အရည်အသွေးကို ထိခိုက်စေပါသည်။

အကြံပြုချက် (၆) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များအား ရှေ့လာမည့် သတင်းပတ် တစ်ပတ် သို့မဟုတ် နှစ်ပတ်အတွင်း ဆွေးနွေးရန်ရှိသည့် ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက် များ ပါဝင်သော business paper တစ်ခု ပြုစုဖြန့်ဝေပေးရေး ထည့်သွင်း စဉ်းစားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် အဆိုများနှင့်မေးခွန်းများကို တင်ပြမေးမြန်းမည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ကြိုတင်သိရှိစေပြီး အစည်းအဝေးတွင် သုံးသပ်ဆွေးနွေးမည့် အဆိုများနှင့် မေးခွန်းများအတွက် လုံလောက်သည့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ရရှိစေမည်ဖြစ်သလို အစိုးရအဖွဲ့ ကိုလည်းအဆိုနှင့်မေးခွန်းများကို တုံ့ပြန်ဖြေကြားရန်ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်အောင် အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် အမှန် တကယ် ဆွေးနွေးသည့် အစီအစဉ်သည် အဆိုပါ business paper တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် အစီအစဉ်နှင့် ကွဲလွဲကောင်း ကွဲလွဲနိုင်ကြောင်းကိုလည်း သိရှိလက်ခံထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။^{၃၃}

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် အဆိုများအားလုံးနှင့် မေးခွန်းများအားလုံးကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး ယင်းတို့ကို လွှတ် တော်အစည်းအဝေးတွင် တင်သွင်း နိုင်ရန်အတွက် အချိန်ဇယားရေးဆွဲသောအခါ အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ မေးခွန်းနှင့်အဆိုများ စိစစ်ရာတွင် အခြေခံသောမူများ (criteria) မှာ ထပ်နေခြင်း ရှိ/မရှိ၊ တိကျရှင်းလင်းမှု ရှိ/မရှိ နှင့် ဆီလျော်မှု ရှိ/ မရှိတို့ ဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးတွင် မည်သည့် မေးခွန်းများ နှင့် အဆိုများကို မေးမြန်းတင်ပြခွင့်ရမည်ဆိုသည်ကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဆုံးဖြတ်သည်။^{၃၄} လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက တင်သွင်းသော အဆိုတစ်ခုကို ဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက် အခြားကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက ထောက်ခံပေးရပါသည်။ သို့သော် တင်ပြသော အဆိုတစ်ခုကို ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦး သို့မဟုတ် တစ်ဦးထက် ပို၍ ကန့်ကွက်ပါက အဆိုကို ဆွေးနွေးသင့်/ မသင့် မဲခွဲပြီး ကိုယ်စားလှယ်သုံးပုံတစ်ပုံက ထောက်ခံမှသာလျှင် အဆိုပါ အဆိုကို ဆွေးနွေးခွင့်ရပါသည်။ အဆိုကို ဆွေးနွေးပြီးနောက် လွှတ်တော်မှ လက်ခံလျှင် အတည်ပြုပြီး ယင်းသည် အစိုးရအဖွဲ့မှ အကောင်အထည် ဖော်ပေးရန် စည်းနှောင်အားရှိပါသည်။

အချို့သော တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် ရုံးအဖွဲ့က ကိုယ်စားလှယ်များ တင်ပြသည့်အဆိုများကို အစိုးရအဖွဲ့ နှင့်အတူ လေ့လာသုံးသပ်ဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်ပြီး၊ အစိုးရအဖွဲ့က အဆိုကို ဆန့်ကျင်လျှင် အဆိုပါ အဆိုကို မဲခွဲရန်အတွက် လွှတ်တော်သို့ မတင်သွင်း တော့ပါ။

အကြံပြုချက် (၇) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခွင့်အရေးနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများအား မေးခွန်းမေးမြန်းနိုင်သည့် အခွင့်ထူးတို့ကို ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေရေးအတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မေးခွန်းများ အား စိစစ်ရာတွင် အခြေခံရမည့်မူများ (criteria) ကို အသေးစိတ်ချမှတ် သင့်ပါသည်။ မေးခွန်းများ တိကျမှု ရှိစေရေး ကူညီပေးရန်နှင့် မေးခွန်းထပ်မူ များကို ရှောင်ရှားရန်အတွက် စိစစ်နိုင်သော်လည်း မေးခွန်းတစ်ခု ဆီလျော်မှု ရှိ/မရှိဟူသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အဆိုပါမေးခွန်းကို တင်သွင်းသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် ဖြစ်သင့်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၈) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ ဆုံး ဖြတ်ချက်များကိုမှတ်တမ်းတင်သော အစဉ်အလာ ထားရှိသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ တစ်သမတ် တည်းရှိစေရေး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် (အနာဂတ်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများ) အတွက် အချက်အလက်နှင့် လမ်းညွှန် မှုများ ရရှိစေမည်ဖြစ်သည်။

အကြံပြုချက် (၉) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်၏ သဘောဆန္ဒ ကို ဖော်ပြသည့် စုံညီအစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ခွင့်ပြုရန် အတွက် ကျင့်သုံးနေသည့် အစဉ်အလာတွင် အပြောင်းအလဲတစ်ခု ပြုလုပ်ရန် (လိုအပ်လျှင် နည်းဥပဒေများတွင် ပြောင်းလဲမှုပြုလုပ်ရန်) စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်များသည် အစိုးရအဖွဲ့အပေါ် စည်း နှောင်မှုရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဖြစ်ရန် မလိုအပ်ပါ။^{၃၅}

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များအားလုံးတွင် စာရွက်စာတမ်း စီမံခန့်ခွဲမှုသည် စက္ကူကို အခြေခံသည့်စနစ်ဖြင့်သာ ဆက်လက်လုပ်ဆောင် နေပါသည်။ ဥပဒေကြမ်းများ၊ မေးခွန်းများနှင့် အခြား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ စာ ရွက်စာတမ်းများအားလုံးကို hard copy ဖြင့်သာ အများအားဖြင့် လက်ခံရရှိပြီး စက္ကူကိုအသုံးပြုခြင်းဖြင့်ပင်သာလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ထိုသို့ စက္ကူကိုသာ အခြေခံဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အဆိုပါ စာရွက်စာတမ်း များကို အချိန်မီပေးပို့ထုတ်ဝေနိုင်ရေးတွင် လွှတ်တော်၏လုပ်ဆောင်မှုစွမ်းရည် ကို အကန့်အသတ် ဖြစ်စေပါသည်။^{၃၆}

^{၃၂} ကြယ်ပွင့်မပြသော မေးခွန်းများအတွက် လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့အနေဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ထံမှ အဖြေများကို စုဆောင်းရယူပြီး မေးခွန်းနှင့် အဖြေ မိတ္တူများကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ ရောက်ရှိလာချိန်တွင် ပေးအပ်ပါသည်။

^{၃၃} စံသတ်မှတ်ချက် (၂.၄) "အစည်းအဝေးအစီအစဉ်" နှင့် စံသတ်မှတ်ချက် (၆.၃) "ပြည်သူနှင့်ဥပဒေပြုခြင်း" အာဂျ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ (လန်ဒန်၊ နေသဟာယ လွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

^{၃၄} မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ အဆိုများကို တင်သွင်းသည့်အခါ ဥက္ကဋ္ဌက အဆိုများကို ရုံးအဖွဲ့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် လေ့လာသုံးသပ်ပါသည်။ အဆိုများကို လျှို့ဝှက်ထားပြီး၊ ဥက္ကဋ္ဌက ယင်းတို့ကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့တင်ပြဆွေးနွေးခွင့်ပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်မှသာလျှင် အများသိရှိခွင့်ရပါသည်။ အကယ်၍ ဥက္ကဋ္ဌက အဆိုတစ်ခုကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ မတင်ပြရဘဲ ဆုံးဖြတ်ပါက ဥက္ကဋ္ဌအနေဖြင့် ထိုဆုံးဖြတ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အား အကြောင်းပြချက် ပေးလိုက် ပေးနိုင်သလို မပေးဘဲလည်း နေနိုင်ပါသည်။

^{၃၅} စံသတ်မှတ်ချက် (၆.၁.၃) "ဥပဒေပြုလုပ်ငန်းများ/အထွေထွေ" ၊ အာဂျ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ (လန်ဒန်၊ နေသဟာယ လွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

^{၃၆} UNDP၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ ICT အခြေအနေ လေ့လာမှု၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမရှိ (၂၀၁၀ ခုနှစ် ၊ ဩဂုတ်လ)

အကြံပြုချက် (၁၀) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အခြား ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ အတွေ့အကြုံများကို ရယူခြင်းတို့ဖြင့် e-parliamentary စနစ်နှင့် ဆက်စပ် ICT အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ရေးကို စဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။^{၇၇} လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့ အတွင်း ICT ဝန်ဆောင်မှုများကို သီးသန့်ဆောင်ရွက်ပေးသည့်စနစ်တစ်ခု ထားရှိဆောင်ရွက်ရေး လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်အများစုတွင် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ အများပြည်သူတို့ လာရောက်လေ့လာနိုင်ရန် ဖွင့်လှစ်ပေးထားပြီး ဂြိုဟ်တုတီဗီမှတ်တမ်းဆင့်သွင်း ထုတ်လွှင့်ပြသပေးပါသည်။ အလားတူပင် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ မဲခွဲမှုများကိုလည်း လျှို့ဝှက်မဲစနစ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ကဲ့သို့သော အရေးကြီးသည့် မဲပေးမှုမျိုးမှလွဲ၍ အများပြည်သူ ရှေ့မှောက်တွင် ဆောင်ရွက်ပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များသည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများနှင့် အတည်ပြုချက်များကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေကြပါသည်။ ထိုမှတ်တမ်းများသည် တစ်ခါတစ်ရံ လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ပြီးဆုံးပြီးနောက် ရက်သတ္တပတ်များစွာကြာမြင့်ပြီးမှ ရရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် ပြည်သူလူထုအတွက် အသုံးဝင်မှုနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုကို လျော့နည်းစေပါသည်။ လွှတ်တော်အများစုသည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ပြီးဆုံးချိန်တွင် ထိုစာရွက်စာတမ်းများကို အမြန်ဆုံးထုတ်ဝေနိုင်ရန်အတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေကြပါသည်။ လွှတ်တော်များသည် နောက်ဆုံးအတည်ပြုလိုက်သော ဥပဒေများကို ၎င်းတို့၏စာကြည့်တိုက်များတွင် သိမ်းဆည်းထားကြပါသည်။ ထုတ်ဝေခြင်း မပြုကြပါ။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်တွင် ထိုဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည့် တရားဝင် ပြန်တမ်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ လက်ရှိ ဥပဒေမူဘောင်များ (legal framework) များကို ပြည်သူလူထုက အပြည့်အဝ မရရှိနိုင်ကြပါ။^{၇၈}

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ရုံးအများစုသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေများတွင် ပြန်လည်ဖြန့်ဝေနိုင်စေမည့် သတင်းလွှာများကို ထုတ်ဝေပေးပါသည်။^{၇၉} အဆိုပါသတင်းလွှာများတွင်

လွှတ်တော်အစည်းအဝေးအတွင်း ဆွေးနွေးဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းများကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် မှတ်တမ်းတိုင်းသိမ်းရန်အတွက် ကျယ်ပြန့်ပြည့်စုံသော ဂျာနယ် သို့မဟုတ် "အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းစာအုပ်" ကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေး တစ်ကြိမ်ပြီးတိုင်း ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်အများစုကလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံသို့ ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။ ယင်းစာအုပ်ထဲတွင် ဥပဒေကြမ်းများ၊ မေးခွန်းများ၊ အဆိုများ စသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှတ်တမ်းအပြည့်အစုံထည့်သွင်းဖော်ပြထား

“အချို့သော ကျောင်းများကလွှတ်တော်ကိုလာရောက်လေ့လာကြပြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ၎င်းတို့ကို ကြိုဆိုပါတယ်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်က လာရောက်လည်ပတ်မှုခရီးစဉ်တစ်ခုမှာဆိုရင် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးလည်း မရှိတဲ့အတွက် ဥက္ကဋ္ဌကိုယ်တိုင် ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး၊ လေ့လာနိုင်ဖို့အတွက် လွှတ်တော်နည်းဥပဒေများ စာအုပ်ကို လက်ဆောင်ပေးခဲ့ပါတယ်။ (ဒေါ်ခင်မြမြ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်)

ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်အများပြားတွင် ဝက်ဘ်ဆိုက်နှင့်ဖေ့စ်ဘွတ်များ ဖွင့်လှစ်ထားကြပြီး လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းများကို ထုတ်ပြန်ပေးကြပါသည်။ ပြည်သူများနှင့် ထိတွေ့ဆက်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ကြိုးပမ်းမှုများမှာ သီးသန့်ဝန်ဆောင်မှု မရှိခြင်းကြောင့် အကန့်အသတ်ဖြစ်နေပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၁) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ပြည်သူများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုရှိစေရန်နှင့် လွှတ်တော်၏ လုပ်ငန်းများကို ပြည်သူအား အသိပေးရန်အတွက် မီဒီယာနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဝန်ဆောင်မှုတစ်ခု တည်ထောင် ဆောင်ရွက်ပေးရေး စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။^{၈၀}

^{၇၇} စံသတ်မှတ်ချက် (၂.၇) “မှတ်တမ်းများ” ၊ “အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ” (လန်ဒန်၊ ဓနသဟာယလွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

^{၇၈} ၂၀၁၈ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် ရှေ့နေချုပ်ရုံးသည် မြန်မာ့ဥပဒေဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်စနစ် တစ်ခုကို စတင်အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ပြီး၊ ပြည်သူများအား ပြည်ထောင်စုအပြင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်ဥပဒေများကို လက်လှမ်းမီ လေ့လာသိရှိခွင့်ရရှိစေရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် အဆိုပါစနစ်အတွင်းတွင် သတင်းအချက်အလက်များ အပြည့်အစုံ ပါရှိမှု ရှိ မရှိကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိရပါ။

^{၇၉} ဥပမာ လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတစ်ကြိမ် ပြီးဆုံးတိုင်း မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးစီအား မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်မြေတွင် ပြန်လည်ဝေငှရန် လွှတ်တော်သတင်းစဉ် အစုံ ၅၀ ပေးအပ်ပါသည်။ အဆိုပါ သတင်းစဉ်တွင် အဆိုပါ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးမေးမြန်းသည့် မေးခွန်းနှင့် အဆိုများအပြင် အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးများက ဖြေကြားသော အဖြေများလည်း အပြည့်အစုံ ပါဝင်ပါသည်။

^{၈၀} စံသတ်မှတ်ချက် (၆.၃) “ပြည်သူနှင့်ဥပဒေပြုခြင်း” ၊ “အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များ အတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ” (လန်ဒန်၊ ဓနသဟာယလွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

^{၈၁} စံသတ်မှတ်ချက် (၉.၁) “ပြည်သူနှင့် စာနယ်ဇင်း” ၊ “အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များ အတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ” (လန်ဒန်၊ ဓနသဟာယလွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

အကြံပြုချက် (၁၂) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်ငန်းများအကြောင်း (ကျောင်းသူ/သားများ အပါအဝင်) ပြည်သူများအား အသိပညာပေးနိုင်စေရန်အတွက် လွှတ်တော်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။^{၄၁}

အကြံပြုချက် (၁၃) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အညီ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းနှင့် ကော်မတီအစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများကို အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီး ၃ ရက် အတွင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အများပြည်သူ ရရှိနိုင်အောင် ထုတ်ဝေပေးနိုင်ရေး လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။^{၄၂}

အကြံပြုချက် (၁၄) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အသက်ဝင်နေသည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် ဥပဒေများ အားလုံးကို အများပြည်သူများ အပြည့်အဝ လက်လှမ်းမီမှု ရရှိစေရန်အတွက် လွှတ်တော်မှ အတည်ပြုလိုက်သည့် ဥပဒေများထားသို့ရာ မော်ကွန်းဌာနတစ်ခု ဖန်တီးခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းတို့ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း (ဥပမာ - တရားဝင်အစိုးရပြန်တမ်းမှတ်တမ်းဆင့်) တို့ ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ လွှတ်တော်တွင် ICT အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ်များ ရရှိလာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ယင်းဥပဒေများကို အွန်လိုင်းမှတ်တမ်းဆင့် ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသည်။^{၄၃}

ကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံ

ကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းများအား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ ထိုနည်းဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအပြင် လွှတ်တော်ကော်မတီတစ်ခုချင်းစီ၏ လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအတွက် သီးသန့်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (TOR) ဖြင့်လည်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပါသည်။ လွှတ်တော်များ၏ လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (TOR) များကို ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင်^{၄၄} ပြုစုထုတ်ပြန်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပြီး၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်အများစုတွင် ၎င်းနည်းဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (TOR) တို့အား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြည့်စွက်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းမရှိသေးပေ။ သို့သော် အချို့သော တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်

များတွင် လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (TOR) များအား မဖြစ်မနေပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည့်အချိန်အထိ စောင့်ဆိုင်းမနေဘဲ ပြန်လည်သုံးသပ်မှုများကို ကြိုတင် ပြုလုပ်ကြခြင်းဖြင့် ရလဒ်ကောင်းများ ထွက်ပေါ်လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။^{၄၅}

အကြံပြုချက် (၁၅) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ကော်မတီများ၏ ထိရောက်မှုကို မြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်သည် -

- ကော်မတီ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများနှင့် အခန်းကဏ္ဍများ၊ အထူးသဖြင့် ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ရွေးကောက်ခံမဟုတ်သည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ရှိပါက ယင်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍတို့ကို ရှင်းလင်းတိကျစွာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးထားကြောင်း သေချာစေရန် လွှတ်တော် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (လွှတ်တော်နည်းဥပဒေများ) ကို ပုံမှန် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊
- လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (ToR) များတွင် ရှင်းလင်းတိကျသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ် ပေးကာ ကော်မတီတစ်ခုစီအား သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက်ကို ကော်မတီများက လိုအပ်သည့်အခါ ပြင်ဆင်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ရှိနေစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ကော်မတီ ToR များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း၊^{၄၆}

ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ၏ ကော်မတီများသည် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ ကော်မတီအတွင်းရေးမှူး (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဟု အချို့သောတိုင်းပြည်များ၏ လွှတ်တော်များတွင် သုံးနှုန်းလေ့ရှိ)၊ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအသီးသီး၏ အဖွဲ့ဝင်များအား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမှ ခန့်အပ်ပါသည်။ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၏လုပ်ငန်းတာဝန်မှာ ကော်မတီအစည်းအဝေးများ ခေါ်ယူခြင်း၊ အစည်းအဝေးဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များအား သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနထံမှ တောင်းခံခြင်းနှင့် လိုအပ်လျှင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ လမ်းညွှန်အကြံပြုချက် ရယူ၍ အစိုးရဌာနများမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးဦးအား ကော်မတီအစည်းအဝေးသို့တက်ရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခေါ်ယူခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။^{၄၇} သို့သော် အချို့သော ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများ၏ လွှတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများမှ ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန် သတ်မှတ်ချက် (TOR)

^{၄၂} ပြည်သူ့လွှတ်တော်နည်းဥပဒေများ၊ ပုဒ်မ - ၃၈

^{၄၃} စံသတ်မှတ်ချက် (၂.၇) "အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ" ၊ "အာရှ ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ" ကို ကြည့်ပါ။

^{၄၄} ၂၀၁၆ ခုနှစ် နှစ်လယ်ပိုင်းအထိ အသစ်ဖွဲ့ စည်းထားသော ဒုတိယအကြိမ် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လွှတ်တော် ကော်မတီများတွင် TOR သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ လိုအပ်သလို သုံးစွဲနိုင်သော ဘတ်ဂျက်များ ခွဲဝေချထားပေးသည့် ကော်မတီမှာ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌအများစုမှ မြေကြားသော အဖြေမှာ "ပြည်သူများအား တိုက်ရိုက်အထောက်အကူပြုရန်" ဖြစ်ပါသည်။ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများဆိုင်ရာ UNDP စစ်တမ်း၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမရှိ (၂၀၁၆ ဇွန်) ကို ကြည့်ပါရန်။

^{၄၅} ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်သည် လွှတ်တော်ကော်မတီများအတွက် ToR ကို ပြုစုထားပြီး ပြင်ဆင်မှုများလည်း ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ယခင်က သဘာဝသယံဇာတနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် တိုက်ညီသည့် ကော်မတီ မရှိခဲ့ပါ။ မကြာသေးမီကမှ (၂၀၁၇) လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ထိုဝန်ကြီးဌာနနှင့် တိုက်ညီသည့် ရေးရာကော်မတီတစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

^{၄၆} စံသတ်မှတ်ချက် ၃၊ "ကော်မတီများ"၊ "အာရှ ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီလွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ" ကို ကြည့်ပါရန်။

^{၄၇} ပြည်သူ့လွှတ်တော်နည်းဥပဒေများ၊ အခန်း ၇ - ကော်မတီများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ကြည့်ပါရန်။

ကော်မတီများ ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည့် ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ

ကော်မတီများသည် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများအား လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ၏ လမ်းညွှန်မှုအနည်းငယ်ဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ကော်မတီအားလုံး၏အစီရင်ခံစာများကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ အမြဲတစေ တင်ပြ ဆွေးနွေးလေ့ရှိသည်။

ကော်မတီများတွင် ၎င်းတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသည့် လုပ်ငန်းတာဝန် သတ်မှတ်ချက် (TOR) များ ရှိပါသည်။ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်သည် ကော်မတီ လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (TOR) များအား ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်မှုများ ပြုလုပ်ထားပါသည်။

မွန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်၊ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တို့တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ရန် တိုင်ကြားစာများကော်မတီအား ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြင့် အခြားသောကော်မတီများ၏ အလုပ်တာဝန်ပမာဏအား လျော့ကျစေခဲ့ပါသည်။

သို့မဟုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဘောင်အတွင်းမှ ကော်မတီစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများနှင့် လေ့လာမှုများအား လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိပြီး^{၄၁} အချို့သော ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ၏ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများမှာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုခု မပြုလုပ်မီ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့်တိုင်ပင်ကာ အကြံပြုချက်ရယူကြရပါသည်။^{၄၂} ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်အားလုံးတွင် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများသည် ကော်မတီ အစည်းအဝေးများနှင့် ကွင်းဆင်းလေ့လာရေးခရီးစဉ်များအား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌရုံးသို့ တင်ပြမှု

ပြုလုပ်ရပြီး၊ ကော်မတီ၏ ခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သည့် ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းမှုများအားလွှတ်တော်စီမံရေးရာဌာနမှ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်အမျိုးမျိုး ရှိသည့် အရေးပါသော အထူးပြု ကော်မတီများ ရှိပါသည်။ ဥပဒေပြုကော်မတီ (ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ) သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့မှ တင်သွင်းသော ဥပဒေကြမ်းများကို လေ့လာသုံးသပ်သည်။^{၄၃} ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး ကော်မတီသည် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်နှင့် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၏ အစီရင်ခံစာတို့ကို လေ့လာသုံးသပ်သည်။ အစိုးရကတိကဝတ်များနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီသည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ လွှတ်တော်က အတည်ပြုထားသော အဆိုများနှင့် အစိုးရက ပေးထားသော ကတိကဝတ်များကို အစိုးရက မည်သို့အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိကြောင်း လေ့လာသုံးသပ်မှု ပြုလုပ်သည်။ မတူကွဲပြားသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ ရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်အတွက် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်အချို့တွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာကော်မတီ (NRAC) တစ်ခု ရှိပါသည်။^{၄၄} အဆိုပါ ကော်မတီသည် တိုင်းရင်းသားများ၏ အခြေအနေနှင့် ဘာသာစကားနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို လေ့လာသုံးသပ်ပါသည်။ ကိုယ်စားလှယ်များ စိစစ်ရေးကော်မတီသည် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အရည်အချင်း ပြည့်မီမှု ရှိ မရှိအပေါ် လေ့လာသုံးသပ်မှုပြုလုပ်ပြီး ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လွှတ်တော်အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်ပြုစုကြသည်။^{၄၅} အဆိုပါအထူးပြု ကော်မတီများအပြင် အကြောင်းအရာနယ်ပယ်အလိုက် ဖွဲ့စည်းထားသော ကော်မတီများလည်းရှိပြီး တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များအလိုက် ကော်မတီများမှာ အမျိုးမျိုးကွဲပြားသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အနည်းငယ်သာ ရှိသော အချို့သေးငယ်သည့် လွှတ်တော်များတွင်မူ ကော်မတီအရေအတွက် အနည်းငယ်မျှဖြင့် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများကို ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ကြပြီး ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက် များသော လွှတ်တော်များတွင်မူ ကော်မတီ ၁၀ခု သို့မဟုတ် ထို့ထက်များသော ကော်မတီများ ထိုက်သင့်အား လျော်စွာ ရှိနေကြ ပါသည်။ ကော်မတီစနစ်အား အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများနှင့် အညီ ဖွဲ့စည်းထားနိုင်သည့် လွှတ်တော်များတွင် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းမှု၊ စောင့်ကြည့် ထိန်းကျောင်းမှုများအတွက် များစွာအထောက်အကူ ပြုပါသည်။

^{၄၁} ဥပမာအနေဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များတွင် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများသည် ၎င်းတို့ကော်မတီ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အတွင်းမှ ကော်မတီစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများနှင့် လေ့လာမှုများကို လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်။ အခြားသော ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသ ကြီးလွှတ်တော်များနှင့်ကွဲပြားစွာ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်၏ ဘတ်ဂျက်ကော်မတီသည် ယခုအခါ လူထုတွေ့ဆုံပွဲများနှင့် ကော်မတီကြားနာပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပလျက်ရှိသည်။

^{၄၂} ဥပမာအနေဖြင့် မွန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်တွင် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများသည် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား သတင်းပို့တင်ပြပြီးမှသာ ကော်မတီအစည်းအဝေးများ ကျင်းပလေ့ရှိပါသည်။

^{၄၃} ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်အချို့ (ဥပမာ ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်) တွင် ဥပဒေကြမ်း လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် အကြံ ဉာဏ်များပေးရန် အငြိမ်းစားဥပဒေပညာရှင်များ တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခများနှင့် အငြိမ်းစားအရာရှိများ စသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်သည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပါဝင်သော "အတိုင်ပင်ခံ သို့မဟုတ် အကြံပေး အဖွဲ့" သို့မဟုတ် "ဥပဒေစိစစ်ရေးကော်မရှင်" ကို ဖွဲ့စည်းထားရှိဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ဥပဒေ အပိုဒ် ၂၄ တွင် အရေးကိစ္စများကို လေ့လာရန်အတွက် ဤကဲ့သို့သော အဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းရန်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုရှိသည့် နိုင်ငံသားများကိုပါ ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရန် လွှတ်တော်များအား အခွင့်အာဏာ ပေးထားသည်။

^{၄၄} NRAC ကော်မတီသည် တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီးများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ အဆိုပါ ဝန်ကြီးများတွင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုဆက်ဆံရေး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ဘာသာစကားများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးကူညီမှုများအတွက် တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဘတ်ဂျက်များ သီးခြားရှိပါသည် (နှစ်စဉ် မြန်မာ့ကျပ်ငွေ သန်း ၁၀၀ ခန့် ဖြစ်သည်။) လက်ရှိအချိန်တွင် ဝန်ကြီးများနှင့် ကော်မတီကြား တွင် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများ အားနည်းနေပါသေးသည်။

^{၄၅} ကိုယ်စားလှယ်များစိစစ်ရေးကော်မတီသည် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၁ အရ အခွင့်အာဏာပေးအပ်ထား သည့် ကော်မတီဖြစ်သည်။

ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်

ကော်မတီများ

ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားပြုပါဝင်သည့် ပါတီများ အားလုံး၏ တာဝန်ခံများ (Focal Points) မှ လွှတ်တော် လုပ်ငန်းများနှင့် ကော်မတီဝင်များခန့်ထားခြင်းကို ဆောင်ရွက် သည့် စနစ်တစ်ရပ် ထားရှိပါသည်။

ကော်မတီများသည် အရေးကိစ္စရပ်များကို လေ့လာမှုပြုလုပ် သောအခါ သို့မဟုတ် ဥပဒေကြမ်း ရေးဆွဲသောအခါတွင် ပြည်သူများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန်နှင့် အချက်အလက်များ စုဆောင်းရန် ကွင်းဆင်းခရီးစဉ်များ ဆောင်ရွက်ကြသည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်တွင် ဥပဒေကြမ်းများ လေ့လာသုံးသပ်ရာ၌ ဥပဒေပြုကော်မတီ သည် သက်ဆိုင်ရာ ရေးရာကော်မတီများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သည်။

လွှတ်တော်များသည် ဥပဒေကြမ်းလေ့လာသုံးသပ်ခြင်းနှင့် ဥပဒေကြမ်းရေးဆွဲခြင်းတို့တွင် ဥပဒေ ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများ ရရှိရန်နှင့် စာရင်းစစ်ခြင်း ကဲ့သို့သော အခြားနည်းပညာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများ ရရှိရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်သည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပါဝင်သော အကြံပေးအဖွဲ့ များကို အသုံးပြုကြသည်။

ကော်မတီအစည်းအဝေးများ ကျင်းပဖြစ်သည့် အကြောင်းများသည် ကော်မတီ ၏ အခန်းကဏ္ဍအပေါ်မူတည်၍ အမျိုးမျိုးကွဲပြားကြသည်။ ဥပမာ ဥပဒေပြု ကော်မတီ (အချို့ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များတွင် ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီဟု ခေါ်သည်) သည် အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်တစ်ဦးထံမှ ဥပဒေကြမ်းတစ်ခု တင်ပြလာလျှင် အစည်းအဝေးများကို ကျင်းပပါသည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဥပဒေမူကြမ်းကို ဥပဒေပြုကော်မတီသို့ လွှဲပေးပါသည်။ အလားတူ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် ကော်မတီအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးက ဥပဒေတစ်ခုကို သုံးသပ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း ပြုလုပ်လိုလျှင် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌက ကော်မတီအစည်းအဝေး ခေါ်ယူ ကျင်းပနိုင်သည်။

ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် ကော်မတီအစည်းအဝေးများ တက်ရောက် နိုင်စေရန် အစည်းအဝေးများကို အများအားဖြင့် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများ မတိုင်မီနှင့် အပြီးတွင် ကျင်းပလေ့ရှိသည်။^{၈၅} ကော်မတီများသည် အစီရင်ခံစာ များကို အကြံပြုချက်များနှင့်အတူ ထုတ်ပြန်ကြပြီး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌက လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသို့ တင်သွင်းပါသည်။^{၈၆} ကော်မတီအစည်းအဝေးများကို အများပြည်သူ တက်ရောက်လေ့လာရန် ဖွင့်ပေးခြင်းမရှိသလို ကော်မတီ အစီရင်ခံစာများကိုလည်း လွှတ်တော်အများစုက အများပြည်သူထံ မထုတ်ပြန် ကြပါ။ ထိုအချက်သည် ကော်မတီများ၏ ပြည်သူလူထုနှင့် ထိရောက်စွာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးနိုင်မှုကို အကန့်အသတ်ဖြစ်စေပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များအားလုံးတွင် ရေးရာကော်မတီ အများစု၏ လုပ်ငန်းများသည် တိုင်ကြားမှုများအပေါ်တွင် အခြေပြုပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူတစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း၊ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း၊ ကော်မတီသို့ တင်ပြသည့် သို့မဟုတ် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ကော်မတီသို့ ပေးပို့သည့် တိုင်ကြားမှုတစ်ခု လက်ခံရရှိမှသာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတစ်ခုကို စတင်ပြုလုပ်ပါသည်။^{၈၇}

အကြံပြုချက် (၁၆) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့၏ မူဝါဒနယ် ပယ်များနှင့်လုပ်ငန်းတာဝန်များအားလုံးကို ထင်ဟပ်နိုင်သော အကြောင်းအရာ နယ်ပယ်အလိုက် (ရေးရာ) ကော်မတီများကို အပြည့်အစုံ ဖွဲ့စည်းထားရှိ ဆောင်ရွက်ရန်^{၈၈} စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ သို့မှသာ အစိုးရဌာနတိုင်းအတွက် ယင်း ၏ လုပ်ငန်း များကို စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမည့်နှင့် ဥပဒေကြမ်းများရေးဆွဲရာတွင် အကြံပြုချက်များပေးနိုင်မည့် ဆိုင်ရာကော်မတီတစ်ရပ် ရှိနေမည် ဖြစ်သည်။^{၈၉}

^{၈၅} ကော်မတီအစည်းအဝေးတွင် အလွန်များပြားခြင်း မရှိစေရန်နှင့် လွှတ်တော်နှင့် ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်စေရန် ဆက်စပ်မှုရှိသော မူဝါဒရေးရာနယ်ပယ်များစွာကို လွှတ်တော်ကော်မတီတစ်ခုတည်းမှ လွှမ်းမိုးဆောင်ရွက်စေသည့်နည်းဖြင့် ကော်မတီ များကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ပါသည်။ ဤကိစ္စသည် လွှတ်တော်ဝယ်များအတွက် ပို၍ ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။

^{၈၆} စံသတ်မှတ်ချက် (၃) "ကော်မတီများ" "အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ" (လန်ဒန်၊ နေသဟာယ လွှတ်တော်များအဖွဲ့၊ ၂၀၁၀) ကိုကြည့်ပါ။

^{၈၇} စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်မှာ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေ (ပုဒ်မ ၂၃) က လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား လိုအပ် လာလျှင် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများ မရှိသည့် ကြားကာလ၌ "လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ရွေးချယ်ကာ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင် များအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ပြီး ထိုဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက် အတည်ပြုချက်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ကျင်းပမည့် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး တွင် ရယူရန်" ခွင့်ပြုထားပါသည်။

^{၈၈} ရှေ့ပိုင်းတွင် တစ်ပြထားသည့်အတိုင်း (လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၏ အခန်းကဏ္ဍ) ရရှိပြည်နယ် လွှတ်တော်တွင်သာ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမှ ကော်မတီအစီရင်ခံစာများအားလုံးကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် တင်သွင်းသည့် အစဉ်အလာရှိပါသည်။

^{၈၉} ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များတွင် လက်ခံရရှိသော တိုင်ကြားစာအများစုသည် မြေယာနှင့် ပတ်သက်ပါသည်။

အခြားသော ကော်မတီလုပ်ငန်းများထဲတွင် ဘတ်ဂျက်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် အခြား ဥပဒေကြမ်း များကို လေ့လာသုံး သပ်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ် အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကော်မတီစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို ပုံမှန်ဆောင်ရွက်လေ့ မရှိ ကြသဖြင့် ယင်းသည် ကော်မတီ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှုများ၏ ထိရောက်မှုကို အကန့်အသတ်ဖြစ်ပါသည်။^{၅၀}

အကြံပြုချက် (၁၇) လွှတ်တော်အစည်းအဝေးအား ကော်မတီများမှ ပိုမို ပံ့ပိုးထောက်ပံ့မှုလက်ခံရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ တာဝန်များ နှင့်အညီ (၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဝန်ကြီးဌာနများ၏ မူဝါဒနှင့် ဥပဒေများ အကောင်အထည်ဖော်မှု၊ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း အပါအဝင်) စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်သွားနိုင်ရေး လွှတ်တော်များအနေဖြင့် စဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။^{၅၁}

အကြံပြုချက် (၁၈) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် မိမိတို့ကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းများကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ကော်မတီ များနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့်နည်းလမ်းများအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင် ပါသည်။^{၅၂}

လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့သည် လွှတ်တော်ရုံး၊ လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများနှင့် လွှတ် တော်ဘတ်ဂျက်ကို စီမံခန့်ခွဲပြီး လွှတ်တော်အစည်းအဝေးနှင့် ကော်မတီများကို ဝန်ဆောင်မှုပေးပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဘက်စုံ အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအပြီးတွင် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့များသည် ဖွဲ့စည်းပုံအရ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်အုပ်ချုပ် ရေးအဖွဲ့၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်လာပါသည်။ သို့သော် ထိုရုံးအဖွဲ့များ သည် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် သီးခြားလွတ်လပ်စွာ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင် ကြပါသည်။ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (DDG) သည် ပြည် နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့အား တာဝန်ယူပေးဆောင်သူဖြစ်ပြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံ တိုက်ရိုက်အစီရင်ခံရပါသည်။ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သည် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရပါသည်။^{၅၃} လက်ရှိ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ် တော်ရုံးအဖွဲ့များ၏ ဖွဲ့စည်းပုံများသည် တူညီပြီး ဌာန ၄ ခုနှင့် (၁) လွှတ်တော် အစည်းအဝေးများ၊ (၂) ရေးရာကော်မတီများ၊ (၃) ဥပဒေဌာန၊ (၄) အဆို များနှင့်မေးခွန်းများ၊ (၅) အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ဘဏ္ဍရေး၊ (၆) အုပ်ချုပ်ရေး

ဆိုင်ရာနှင့် အထောက်အကူပြု ဝန်ဆောင်မှု၊ (၇) တိုင်ကြားစာများနှင့် အစီရင် ခံစာများ၊ (၈) စာကြည့်တိုက်၊ မော်ကွန်းနှင့် သုတေသနယူနစ် ဌာနခွဲ ၈ ခု ရှိပါ သည်။ လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းသော စာရွက်စာတမ်းများအားလုံးကို လွှတ်တော်အုပ်ချုပ်ရေးရုံးမှ လက်ခံယူပါသည်။ လွှတ်တော်တွင် စာရွက် စာတမ်းများအား တရားဝင်တင်သွင်းနိုင်ပြီး တင်သွင်းလာသော စာရွက် စာတမ်းများကို စာရင်းသွင်း သည့် လွှတ်တော်မှ ကိုင်တွယ်စီစစ်နေသည့် စာရွက်စာတမ်းများ စီးဆင်းမှုကို မျက်ခြည်မပြတ်စောင့်ကြည့် သည့် Table Office ကဲ့သို့သော ရုံးမျိုး မရှိပါ။ ဌာနစိတ်အလိုက် မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာရွက်စာတမ်း အမျိုးမျိုးအား တာဝန်ယူ စီမံကိုင်တွယ်ဖြစ်ရာ ဗဟိုမှ စာရွက် စာတမ်းများ ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးအတွက် အခက်အခဲ ဖြစ်စေပါသည်။ လွှတ် တော်ဝန်ထမ်းအများစုမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ခေါင်း ဆောင်ပိုင်းတွင်လည်း အမျိုးသမီးများပါဝင်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရနိုင်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ၏ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးချုပ် ၁၄ ဦးတွင် အမျိုးသမီး (၆) ဦး ပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကော်မတီများနှင့် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး အတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ

လွှတ်တော်ရုံးသည် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ လွှတ် တော်အစည်းအဝေးနှင့် ကော်မတီများအား ဝန်ဆောင်မှုပေးပါသည်။ လွှတ် တော်၏ စာရွက်စာတမ်းမှတ်တမ်းများ၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ အချိန်ဇယား တို့ကို စီမံပြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌရုံးသို့ ရောက်ရှိလာသော ဝင်စာများအားလုံးကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (DDG) သည် လွှတ် တော်ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတာဝန်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လွှတ်တော်၏ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်မညီညွတ်မှုကို အောင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဆိုသည်ကို အကြံဉာဏ်များ ပေးပါသည်။ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့မှ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား ပံ့ပိုးကူညီရန် ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါသည် -

- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (DDG) သည် ဝင်ရောက်လာသော တိုင်စာများကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသို့ မပေးပို့မီ လေ့လာသုံးသပ်မှု ပြုလုပ်သည်။
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (DDG) သည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး အတွက် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်စရာများအားလုံးကို ဆောင်ရွက်သည်။

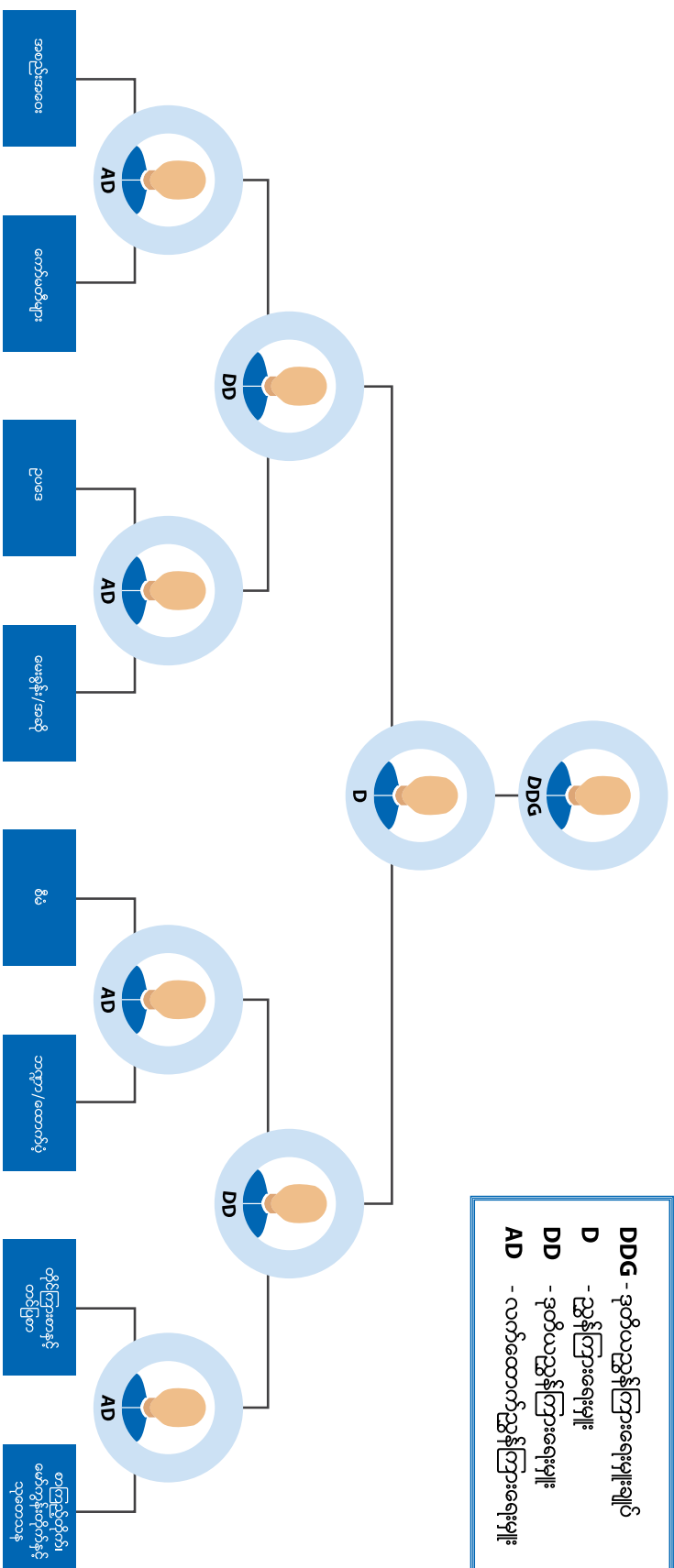
^{၅၀} "စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်းယန္တရားများသည် စနစ်တစ်ခုလုံးနှင့်ဆိုင်သော ပြဿနာရပ်များကို ဖြေရှင်းရန် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခုချင်းစီ ဖြေရှင်းရမည့် ပြဿနာနှင့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ကိစ္စရပ်ကို ညွှန်ပြသည့် ပြဿနာတို့ကို ခွဲခြားသိရှိရန် အရေးကြီးပါသည်။ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့်ကိစ္စရပ်များဆိုသည်မှာ ဝန်ဆောင်မှုတစ်ခု ဆောင်ရွက်ပေးရာတွင် အားနည်းချက်များ ရှိနေခြင်း သို့မဟုတ် အစိုးရမူဝါဒတစ်ရပ် သို့မဟုတ် ဥပဒေတစ်ခုအား အကောင်အထည်ဖော်မှုသည် ထိရောက်မှုမရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။" နိုင်ငံ တကာပါလီမန်များအဖွဲ့ (IPU) နှင့် UNDP ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်အစီရင်ခံစာ၊ ၂၀၁၇ - လွှတ်တော်၏ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှု - လွှတ်တော်၏ အစိုးရအား တာဝန်ခံမှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်သော အခွင့်အာဏာ (ရီနိုဗာ၊ ၂၀၁၈) စာမျက်နှာ ၁၇။

^{၅၁} စံသတ်မှတ်ချက် (၃) "ကော်မတီများ" အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များကို ကြည့်ပါရန်။

^{၅၂} ဒီမိုကရေစီအတွက် လွှတ်တော်မှ အထောက်အကူပြုခြင်းဆိုင်ရာ IPU မူဘောင်တွင် လွှတ်တော်များသည် အမျိုးသားမူဝါဒ ကိစ္စရပ်များအတွက် နိုင်ငံအဆင့်နှင့် ဒေသန္တရအဆင့် လွှတ်တော်များကြား တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်မည့် ယန္တရားများ ထားရှိသင့်သည်ဟု အကြံပြုထားပါသည်။ IPU၊ လွှတ်တော်များအား သုံးသပ်ဆန်းစစ်ခြင်း - လွှတ်တော်များအတွက် မိမိတို့ဆောင်ရွက်သော ဆန်းစစ်လေ့လာချက် လက်စွဲ (ရီနိုဗာ၊ ၂၀၀၈) စာမျက်နှာ 25ff.

^{၅၃} ရခိုင်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့က လတ်လောတွင် လွှတ်တော်တွင်း ကိုယ်စားပြုရောက်ရှိနေသည့် နိုင်ငံရေးပါတီတိုင်းမှ ကိုယ်စားလှယ်အား လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရေး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံ အကြံပြုရန် စဉ်းစားနေပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့၏ ဖွဲ့စည်းပုံ

တိုင်းဒေသကြီး(သို့မဟုတ်)ပြည်နယ်လွှတ်တော်ရုံးဌာနခွဲဌာနစုများအလိုက်လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဌာနခွဲ(၁)		ဌာနခွဲ(၂)			ဌာနခွဲ(၃)		ဌာနခွဲ(၄)	
ဌာနခွဲ(၁) အစည်းအဝေး	ဌာနခွဲ(၂) ကော်မတီများ	ဌာနခွဲ(၃) ဥပဒေ	ဌာနခွဲ(၄) အဆို/မေးခွန်း	ဌာနခွဲ(၅) စီမံ	ဌာနခွဲ(၆) ဘဏ္ဍာ/ထောက်ပံ့	ဌာနခွဲ(၇) တိုင်ကြားစာ	ဌာနခွဲ(၈) စာကြည့်တိုက်၊ မော်ကွန်းတိုက်နှင့်သုတေသန	
<p>၁။ အစည်းအဝေး စိတ်ကြိုက်ခြင်း(ပုံနှိပ်/အထူး/အရေးပေါ်/တစ်ခါပိတ်)</p> <p>၂။ အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်း</p> <p>၃။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p> <p>၄။ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်း ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p>	<p>၁။ ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အစည်း များဖွဲ့စည်းခြင်း</p> <p>၂။ ကိုယ်စားလှယ်များစိစစ်ရေး ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၃။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၄။ အစိုးရမဟုတ်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များ နှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၅။ အစီရင်ခံစာကိစ္စရပ်များ</p>	<p>၁။ ဥပဒေကြမ်းတင်သွင်းခြင်း</p> <p>၂။ ဥပဒေကြမ်းအတည်ပြုခြင်း</p> <p>၃။ ဥပဒေထုတ်ပြန်ခြင်း</p> <p>၄။ ဥပဒေနည်းဥပဒေ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အမိန့်ကြော်ငြာစာအမိန့် ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p> <p>၅။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ လုပ်ဆောင်ရေးစာ၊ ပုံ၊ ဥပဒေပြု ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၆။ နယ်နိမိတ် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း</p>	<p>၁။ မေးခွန်းနှင့်ပယ်လျှင်သောကိ စ္စရပ်များ</p> <p>၂။ အဆိုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p> <p>၃။ မေးခွန်း/အဆို ကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်စမ်း စစ်ဆေးခြင်း</p> <p>၄။ အာမခံချက်နှင့်ကတိကဝတ် ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p>	<p>၁။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်တို့နှင့်ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၂။ မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်တော်ဆိုင် ရာအဖွဲ့ ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၃။ အစည်းအဝေးအောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေးနှင့်လုံအပ်သော အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p> <p>၄။ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ဝင် ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၅။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၆။ သတင်းစီမံယာနှင့် ဆက်သွယ်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p> <p>၇။ ထူးခြားဖြစ်စဉ်များနှင့် အချိန်နှင့်တပြေးညီတင်ပြရမည့် ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၈။ မော်တော်ယာဉ်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၉။ ပြည်တွင်းပြည်ပရေးရာ ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p>	<p>၁။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ရေးရာ ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၂။ ဝန်ထမ်းရေးရာကိစ္စရပ်များ</p> <p>၃။ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုနှင့်ဝန်ထမ်း ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၄။ စက်သုံးဆီဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p> <p>၅။ အထောက်အပံ့ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၆။ ပရိဘောဂဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p> <p>၇။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p>	<p>၁။ တိုင်ကြားစာနှင့်တင်ပြစာ ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၂။ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့်ကြားနာ စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ</p>	<p>၁။ စာကြည့်တိုက်/ မော်ကွန်းတိုက်နှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ</p> <p>၂။ မိန့်ခွန်းနှင့်မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်များ</p> <p>၃။ သတင်းလွှာ</p> <p>၄။ တိုင်းဒေသကြီး(သို့) ပြည်နယ်များမှ ဒေသဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်းထမ်းယိမ်းခြင်း</p> <p>၅။ နည်းပညာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ</p> <p>၆. Record keeping</p>	

■ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(DDG)သည် အစိုးရအဖွဲ့နှင့်လည်းကောင်း၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သည်။

လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပမှုအတွက် ပံ့ပိုးမှုပေးရာတွင် လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့၏ တာဝန်များမှာ -

■ ဖိတ်စာများပေးပို့ခြင်း (ဆိုလိုသည်မှာ လွှတ်တော်အစည်းအဝေး တက်ရောက်ရန် အကြောင်းကြားစာ) နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ မေးခွန်းများနှင့် အဆိုများ လက်ခံရယူခြင်း။^{၆၃}

■ စုံညီအစည်းအဝေးအတွက် မေးခွန်းနှင့် အဆိုများကို သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့သည် သင့်လျော်မှု ရှိ မရှိ ဆိုသည်ကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား အကြံပေးခြင်း။

■ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာ အရေအတွက်၊ ဆိုလိုသည်မှာ လွှတ်တော်မှ လက်ခံရရှိသော မေးခွန်းများ၊ အဆိုများနှင့် ဥပဒေကြမ်းများ အရေအတွက်ပေါ် အခြေခံ၍ အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်း။

■ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးနှင့် သက်ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်း များ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။

■ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ခရီးစရိတ်နှင့် နေ့တွက်စရိတ်များ စီစဉ်ပေးခြင်း။

■ တည်းခိုနေထိုင်စားသောက်ရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ လုံခြုံရေး စီစဉ်ပေးခြင်းနှင့် လျှပ်စစ်၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေးဌာနများသို့ အသိပေး အကြောင်းကြားခြင်း။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များရှိ လွှတ်တော်ရုံးများသည်လည်း ကော်မတီများသို့ ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးပါသည်။ အများအားဖြင့် အောက်ပါတို့အပါအဝင် ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းမှုနှင့် ရုံးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများဖြစ်ပါသည် -

■ ကော်မတီ ကွင်းဆင်းခရီးစဉ်များအတွက် ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း (ဥပမာ - ကော်မတီကွင်းဆင်းမှုအတွက် မော်တော်ယာဉ်နှင့်ဓာတ်ဆီ၊ ကော်မတီခရီးစဉ်တွင် ပံ့ပိုးကူညီပေးမည့် ဝန်ထမ်းများ)။

■ ကော်မတီ အစည်းအဝေးများ တက်ရောက်ရန် ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များအတွက် နေ့တွက်စရိတ်များ ထုတ်ပေးရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

■ မှတ်တမ်းရေးခြင်းနှင့် စာရွက်စာတမ်းများ စာစီစာရိုက်ခြင်းတို့တွင် ကော်မတီများအား ပံ့ပိုးမှုပေးခြင်း။

အချို့လွှတ်တော်များတွင် ဝန်ထမ်းများအား ကော်မတီများတွင် ပုံသေတာဝန်ပေးခြင်းဖြင့်ဝန်ထမ်းများသည်သက်ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာဘာသာရပ်များကို အထူးပြုလေ့လာခွင့် ရရှိပြီး ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဝန်ဆောင်မှုများကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးမည့် အလားအလာများ ရှိလာပါသည်။^{၆၄} ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (DDG) သည် ကော်မတီများ ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများ ပြုလုပ်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့သို့ အတည်ပြုချက် တောင်းခံသည့်စာများကို ရေးသားပေးပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့ထံမှ အတည်ပြုချက် ရပြီးသည့်အခါ အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကော်မတီများ သွားရောက်မည့် မြို့နယ်များသို့ အကြောင်းကြားပေးပါသည်။^{၆၅}

Committee Chairs from Mon State and Tanintharyi Region Hluttaws simulate a hearing with government and the public.

လွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်နှင့် လူသားအရင်းအမြစ်များ

လွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်ကို လွှတ်တော်တွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများနှင့် လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့က တင်ပြသည့် လိုအပ်ချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရေးဆွဲပါသည်။^{၆၆} လွှတ်တော်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များသည် ဘတ်ဂျက်အတွက် ပုံစံတစ်ခုကို ပြုစုထားပြီး စီမံဘဏ္ဍာဌာနမှ လွန်ခဲ့သောနှစ်(များ) ၏ လွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်ပေါ် အခြေခံ၍ သတ်မှတ် ထားသည့် အဆိုပါပုံစံကို ဖြည့်စွက်ရပါသည်။

^{၆၃} လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မေးခွန်းများကို လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့သို့ လွှတ်တော် ဝက်ဘ်ဆိုက်မှလည်းကောင်း၊ Viber မှတစ်ဆင့် လည်းကောင်း၊ အမှန်ချောပို့မှတစ်ဆင့်လည်းကောင်း ပေးပို့ကြသည်။

^{၆၄} မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့တွင် ဝန်ထမ်းများအား ကော်မတီများသို့ တာဝန်ပေးအပ်သည့် နေ့စဉ်ကော်မတီတစ်ရပ် ရှိပါသည်။ အဖွဲ့သုံးဖွဲ့ ဖွဲ့ထားပြီး တစ်ဖွဲ့စီတွင် ကော်မတီအချို့အတွက် အထူးပြုဝန်ဆောင်ပေးနေသည့် လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းနှစ်ဦးစီး ပါဝင်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့များကို ကော်မတီများအားလုံး၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုအတွက် ပံ့ပိုးကူညီပေးရန် တာဝန်ပေးထားပါသည်။ အနာဂတ်တွင် ကော်မတီတစ်ရပ်ချင်းစီအတွက် သီးသန့်ဝန်ထမ်းများ ထားပေးနိုင်ရန် မျှော်လင့်ထားပါသည်။

^{၆၅} လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင် မဲဆန္ဒနယ်မြေ၌ ကျင်းပသော အစည်းအဝေးများအတွက် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှသော်လည်းကောင်း၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ထံမှသော်လည်းကောင်း၊ ခွင့်ပြုချက် မလိုအပ်ပါ။ သို့သော် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေ ပြင်ပသို့ ကွင်းဆင်းခရီးသွားရောက်ရန်အတွက် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန ၏ ခွင့်ပြုချက် လိုအပ်သည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ဒေသခံ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အရာရှိက လက်မှတ်ရေးထိုး ထားသော ခရီးသွားလာခွင့်အမိန့် (MO) လိုအပ်သည်။

^{၆၆} တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၀ - "လွှတ်တော်သည် လွှတ်တော်ရုံး၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးများ နှင့် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးစရိတ်ဘတ်ဂျက်များကို ရေးဆွဲပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များသို့ ပေးပို့ရမည်။"

လွှတ်တော်၏ နှစ်စဉ် ဘတ်ဂျက်တွင် ခေါင်းစဉ် ၂ ခုရှိသည် - (၁) ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံးစရိတ်များနှင့် (၂) သာမန်အသုံးစရိတ်များ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ဘတ်ဂျက်ကို လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌသို့ ပေးပို့ပြီး ၎င်းမှ ဘတ်ဂျက်ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ကာ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသို့ ပေးပို့ပါသည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဘတ်ဂျက်ကို အတည်ပြုပြီးနောက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရဘတ်ဂျက်အဆိုပြုလွှာတွင် ထည့်သွင်းရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့ သို့ ပေးပို့ပါသည်။

လွှတ်တော်များသည် ၎င်းတို့၏ ရှားပါးသော အရင်းအမြစ်များကို ရှင်းလင်း တိကျစွာ ချမှတ်ထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များပေါ်တွင် အခြေခံ ခွဲဝေ သုံးစွဲမှုများ ပိုမိုရှိစေရန် များပြားလာပါသည်။ ဥပမာ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင်

“မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းဟာ လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လမ်းပြမြေပုံဖြစ်တယ်။ ဒီစီမံကိန်းမှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များ ချမှတ်ပေးပြီး၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖော်ထုတ်ပေးပါတယ်။ စီမံကိန်းကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုထားတာကြောင့် လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် ဆန္ဒနဲ့ ဦးတည်ချက်ကို ပြည်သူတွေနဲ့ အစိုးရကိုလည်း အသိပေးပါတယ်။ ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲရာမှာ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းက လွှတ်တော်ကို လမ်းညွှန်ပေးပြီး၊ တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် လိုအပ်ချက် များကို ဖော်ထုတ်ရာမှာ အထောက်အကူပြုပါတယ်။ အာဏာရပါတီ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေရဲ့ မဲပေးမှုနဲ့ အတည်ပြုထားတဲ့ စီမံ ကိန်းလည်း ဖြစ်တာမို့ ကျွန်တော်တို့လွှတ်တော်ရဲ့ ဘတ်ဂျက်အဆိုပြု လွှာ မူကြမ်းထဲက အသုံးစရိတ်တွေဟာ အစိုးရကလည်း သဘောတူ ထားသော စီမံကိန်းထဲမှာ ဖော်ထုတ်ထားသည့် လိုအပ်ချက်တွေကို အခြေခံထားတာလို့ ပြောနိုင်တဲ့အတွက် ကျိုးကြောင်းဆိုင်လုံမှု ရှိပြီးဖြစ် ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို ကြိုတင် စဉ်းစားပြီး စီမံကိန်းပုံစံနဲ့ စနစ်တကျ သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုထားတာရဲ့ အကျိုးကျေးဇူး က ဒီစီမံကိန်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမယ့် လုပ်ငန်းတွေကို လိုအပ်ချက်တွေပေါ် အခြေခံပြီး ချမှတ်နိုင်သလို ရှေ့ နောက်အစီအစဉ်ကိုလည်း သင့်လျော်သလို ချမှတ်နိုင်တဲ့အတွက် ပိုပြီးလွယ်ကူပါတယ်။”

(ဦးအောင်နိုင်ဦး၊ ဒုတိယလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်)

ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲသောအခါ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း၊ ၂၀၁၈-၂၀၂၂ ကို အခြေခံကာ ရေးဆွဲရာ အကျိုးကျေးဇူးအချို့ ရရှိခဲ့ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၁၉) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းအား လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အသေးစိတ်စီမံချက် များနှင့်အတူ ရေးဆွဲရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ သို့မှသာ လွှတ်တော်၏ ဦးစား ပေးလုပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေချထားမှုအား ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။^{၆၆}

ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်

လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့

ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ၏ ရုံးအဖွဲ့များ သည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့မှ ပံ့ပိုးကူညီမှုများကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးများရရှိခံစားနိုင်သည့်တစ်ချိန်တည်းတွင် သီးခြား လွတ်လပ်စွာလည်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

လွှတ်တော်များတွင် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဖြေရှင်းဆောင် ရွက်ရန် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဆင့်မြင့် အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းများပါဝင်သည့် စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ရှိပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့သည် ကော်မတီများသို့ သုတေသနဝန်ဆောင်မှုများ ပေးပါသည်။

မွန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များအား အကြောင်းအရာ နယ်ပယ်အလိုက် စိတ်ဝင်စားမှုအပေါ် အခြေခံ၍ ကော်မတီများသို့ တာဝန်ပေးအပ်ပါသည်။ ဝန်ထမ်းများကို လည်း ကော်မတီတစ်ခုတည်းအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ချထားသည့်အတွက် စွမ်းရည်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှု များကို တည်ဆောက်နိုင်ပြီး ကော်မတီများ၏ ထိရောက်မှုကို မြှင့်တက် လာစေပါသည်။

မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်ဖြင့် ရန်ပုံငွေပံ့ပိုး မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို သတ်မှတ်ရာ၌ လွှတ်တော်၏ မဟာ ဗျူဟာ စီမံကိန်းကို အသုံးပြုပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ၏ လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ သည် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ရုံးအဖွဲ့ အောက်တွင် ပါရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့ကို နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း ဥပဒေ စည်းမျဉ်းများက လွှမ်းမိုးထားပါသည်။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့သည် လွှတ်တော်မှ ခန့်အပ်သည့် ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဆင့် ဝန်ထမ်းများ ခန့်အပ် မှုကို အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်။ သို့သော် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့၏ အခြားအပိုင်းကဏ္ဍများတွင် ပါဝင် ပတ်သက်ခြင်း မရှိပါ။

လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီတွင် လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် အကြီးတန်းအရာရှိများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး စီမံခန့်ခွဲမှု နှင့် ဝန်ထမ်းခန့်ထားမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ကာ လွှတ် တော်ရုံး ဝန်ထမ်းခန့်ထားမှုများကို အတည်ပြုပေးခြင်း၊ ပြန်တမ်းဝင် အရာရှိ အဆင့် ခန့်ထားမှုများအတွက် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံးသို့ အတည်ပြုချက် ရယူရန် တင်ပြခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ (UCSB) နှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ရုံး အဖွဲ့များသည် ဝန်ထမ်း အင်အားနှင့် ဝန်ထမ်းသစ်ခေါ်ယူခန့်ထားခြင်းများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ရုံးအဖွဲ့သို့ အစီရင်ခံ တင်ပြသည်။ ယခုအခါ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များတွင် (ပြည်ထောင်စု

^{၆၆} စံအမှတ် ၅၄-၂ "လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ/ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှု" နှင့် စံအမှတ် "လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ/အထွေထွေ", "အာရုံ ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံအမှတ်များ" ကိုကြည့်ပါ။

လွှတ်တော် ရုံးအဖွဲ့အောက်တွင်ရှိသော) ကိုယ်ပိုင်ဝန်ထမ်းများ ရှိနေပြီဖြစ်၍ မိမိတို့ ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုကို အလေးပေးဆောင်ရွက် နေပြီ ဖြစ်သည်။

အကြံပြုချက် (၂၀)⁶⁹ လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များအား ဝန်ဆောင်ပြည့်ဆည်းပေးရေးတွင် အများသဘောတူညီမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီအတွင်းသို့ နိုင်ငံရေး ပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရန် လွှတ်တော်များအနေ ဖြင့် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။⁷⁰

လက်ရှိ အချိန်တွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်များသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ အတွက် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် ပတ်သက်သည့် ဝန်ထမ်းသင်တန်းအချို့ကို စတင်ဆောင်ရွက်ပေးနေပြီဖြစ်ရာ လွှတ်တော်များသတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ (ICT) များလည်း ပါဝင်ပါသည်။

ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန် - ဝန်ထမ်းများ

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များသည် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကြီးမားသော အကျိုးကျေးဇူးများရရှိရန်နှင့် လွှတ်တော်များ၏အတွေ့အကြုံများမှအချင်းချင်းသင်ယူနိုင်ရန်အတွက် အမြင်ချင်းဖလှယ်ခြင်း၊ လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများအတွက် သင်တန်းအစီအစဉ်များ လုပ်ဆောင်ခြင်းအား ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ အခြားပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။

လွှတ်တော်များသည် ဝန်ထမ်းသစ်များ ခန့်အပ်ခြင်းကို အချိန်တိုတွင်း တိုးတက်မှုများစွာ ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များသည် လွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲမှုတွင် လွှတ်တော်၏ သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ကို လေးစားအသိအမှတ်ပြုပါသည်။

အသစ်ခန့်အပ်ထားသည့် လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ ထဲတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖူးခြင်း မရှိသူများ၊ အခြားသော အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသည့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများလည်း ပါဝင်ပြီး ၎င်းတို့သည် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ သီးခြားသင်တန်းများ ရရှိထားခြင်း မရှိပါ။

အကြံပြုချက် (၂၁) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ဆက်လက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုရန် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည် -

- လက်ရှိအလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများတွင် မရှိမဖြစ်ရှိရမည့် စွမ်းရည်များဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရင်း လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ/ ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊

အခြားပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များအပြင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်များနှင့် ပူးပေါင်းမှုများကို တိုးချဲ့ပြုလုပ်ကာ အသစ်ခန့်အပ်လိုက်သော ဝန်ထမ်းများအတွက် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများ မိတ်ဆက်ရှင်းလင်းသည့် အစီအစဉ်များမှတစ်ဆင့် အဆိုပါ မရှိမဖြစ်ရှိရမည့် စွမ်းရည်များ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- သုတေသနပြုလုပ်ခြင်း၊ စာတမ်းတိုများနှင့် အစီရင်ခံစာများ ရေးသားခြင်း အပါအဝင် ကော်မတီများအတွက် ကျွမ်းကျင်စွာဝန်ဆောင်ပေးနိုင်သည့် အရည်အသွေးပြည့်ဝသော ဝန်ထမ်းများ ခန့်ထားခြင်း သို့မဟုတ် တာဝန်ပေးခြင်း၊

■ ဖြစ်နိုင်ပါက သင်တန်းဌာနစိတ်တစ်ခု သီးခြားထူထောင်၍ လွှတ်တော်၌ သင်တန်းပေးခြင်း နှင့် လုပ်ငန်းစွမ်းရည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်တန်းတာဝန်ခံများကွန်ရက်တစ်ခု ထူထောင်ရေး အတွက် အခြားပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များအပြင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ စတင်ပြုလုပ်ခြင်း၊

- လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုမြှင့်တင်ရေးကို ပါထည့်သွင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လုပ်ငန်းပိုင်း/ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်ကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခြင်း။⁷၁

“ဝန်ထမ်းစနစ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အပြောင်းအလဲနဲ့အတူ ဝန်ထမ်းတွေဘက်မှာလည်း လွှတ်တော်လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ လေ့လာသင်ယူလိုစိတ်တွေ ပိုပြီး ထက်သန်လာကြသလို လွှတ်တော်ဘက်ပိုင်းကလည်း အမြဲတမ်းဝန်ထမ်းတွေ ဖြစ်လာပြီး ဝန်ထမ်းအပြောင်းအလဲ နည်းသွားပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ဝန်ထမ်းတွေကို စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးဖို့ ပိုပြီးအားသန်လာပါတယ်။

(ဦးစိုင်းလုံးဆိုင်၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ)

⁶⁹ လက်တွေ့ကျသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ထိုလုပ်ငန်းများအတွက် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီတွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များကို ထည့်သွင်းကာ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရန် (အကြံပြုချက် ၂ ကို ကြည့်ပါ) နှင့် ထိုကော်မတီ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်တွင် လွှတ်တော် လုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကိုပါ ပေးအပ်ခြင်းတစ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

⁷⁰ စံအမှတ် (၅.၄) “လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ/ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး” “အာရှ ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံအမှတ်များ” ကို ကြည့်ပါ။

⁷၁ စံအမှတ် (၅) “လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများ” “အာရှ ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံအမှတ်များ” ကို ကြည့်ပါ။

အပိုင်း ၂ - လွှတ်တော်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု

ဤအစီရင်ခံစာ၏ ဒုတိယပိုင်းတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း လွှတ်တော်၏ အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို သုံးသပ်လေ့လာထားပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် မူဝါဒချမှတ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်၊ ဥပဒေနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှုများကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

Fishing boats on Aleman Island in Tanintharyi Region

အစိုးရအဖွဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံ - လက်တွေ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံ များ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် ၁၄ ခုတွင် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင် အစိုးရများ ရှိပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း သီးခြား လုပ်ငန်းဆောင်တာများ၊ အခွင့်အရေးများနှင့် တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ကြပါသည်။^{၇၀} ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအား ဝန်ကြီးချုပ်က ဦးဆောင်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်များကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ကာ လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဝန်ကြီးချုပ်အား ခန့်အပ်ပေးပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဝန်ကြီးချုပ်က အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများအား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်သူများထံကဖြစ်စေ လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက် ဖြင့် ဖြင့် ခန့်အပ်ပါသည်။^{၇၁}

တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ များကို အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန မှ ပံ့ပိုးကူညီပေးပါသည်။ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ရုံးကို ဖွင့်လှစ်ပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးက ဦးဆောင်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများအောက်မှ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တွင် ရှိသော ဦးစီးဌာနများသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ဖွဲ့စည်းပုံ အတိုင်း အစီရင်ခံရသည့်အပြင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဝန်ကြီးသို့လည်း အစီရင်ခံရပါသည်။

^{၇၀} ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအခန်း ၅ တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများ ဖွဲ့စည်းမှုကို ဖော်ပြထားပြီး ဇယား နှစ်နှင့် ငါးတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများမှ ပြုရန် တာဝန်ရှိသော ဥပဒေများနှင့် ကောက်ယူရမည့် အခွန်အခများကို ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများကို နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာရုံးသို့ ညွှန်ပို့ရန် အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၆ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ပုဒ်မ ၃၂၆ တွင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ရုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ သဘောထားရယူရန်ကိစ္စများအတွက် ခုံရုံးသို့ တင်သွင်းခွင့်ပေးထားပါသည်။

^{၇၁} သီးသန့်လွှတ်တော်အစိုးရဝန်များနှင့်မဟုတ် လွှတ်တော်တွင် အစိုးရအဖွဲ့ရွေးချယ်မှုအပေါ် ဩဇာသက်ရောက်နိုင်စွမ်း အကန့် အသတ် ရှိပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် သို့မဟုတ် ဝန်ကြီး အဖြစ် အမည်စာရင်းတင်သွင်းခံရသူတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၁ (ဃ) (ဝန်ကြီးချုပ်အတွက်) နှင့် ၂၆၂ (ဝန်ကြီးအတွက်) တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိ ကြောင်း ထင်ရှားမှသာလျှင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အများစုမှ ပယ်ချနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့သော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အစီအမံ ကြောင့် လွှတ်တော်တစ်ခုသည် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးအတွက် အမည်စာရင်းတင်သွင်းခံရသူတစ်ဦးကို ပယ်ချခြင်းမျိုး မရှိခဲ့ဖူးပါ။ ရလဒ် အနေဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ်သည် လွှတ်တော်တွင်းတွင် ၎င်းအား အစဉ်ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေမည့် ကိုယ်စားလှယ်အများစုကို ရင်ဆိုင်ရနိုင်ပါ သည်။

ဝန်ကြီးများသည် နေ့တစ်နေ့ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ၎င်းတို့၏ ဝန်ကြီးဌာနများမဟုတ်ဘဲ အစိုးရအဖွဲ့ ရုံးကို မှီခိုရပါသည်။ အစိုးရရုံးတွင် အစိုးရအဖွဲ့အထောက်အကူပြုဌာနတစ်ခုရှိပြီး ထိုဌာနက အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ဝန်ကြီးများအတွက် အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ၊ မှတ်တမ်းတင်ထိန်းသိမ်းမှုများ၊ အစီရင်ခံစာများနှင့် စာအပေးအယူများ အပါအဝင် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးပါသည်။ ထို့ပြင် အစိုးရအဖွဲ့ရုံးသည် ဦးစီးဌာနများမှ ပေးပို့သော အစီရင်ခံစာများကိုလည်း လက်ခံသုံးသပ်လေ့လာရပါသည်။ များသောအားဖြင့် ဦးစီးဌာနများသည် ၎င်းတို့၏ အစီရင်ခံစာများအား အစိုးရအဖွဲ့ရုံးသို့ တိုက်ရိုက်ပေးပို့ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးများကို မိတ္တူပေးပို့ပါသည်။

အချို့ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများတွင် အစိုးရအဖွဲ့သည် အပတ်စဉ် ပုံမှန် တွေ့ဆုံပြီး အခြားပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများတွင် နှစ်ပတ်

တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် တစ်လ တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံကြပါသည်။^{၇၂} အစိုးရအဖွဲ့၏ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဝန်ကြီးများနှင့် ဥပဒေချုပ်တို့ တက်ရောက်ကြပါသည်။ ဝန်ကြီးများအပြင် အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူးနှင့် ရွေးချယ်ထားသောဝန်ထမ်းများသည်လည်း အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ကြပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးနေသည့်ကိစ္စရပ်အတွက် တာဝန်ရှိသော ဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးကို အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ပြီး သတင်းအချက်အလက်နှင့် အကြံဉာဏ်များပေးရန် ဖိတ်ကြားနိုင်ပါသည်။ အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီးနောက် ၂ ရက် ၃ ရက်အကြာတွင် အစည်းအဝေး မှတ်တမ်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်က အစိုးရအဖွဲ့စာရွက်စာတမ်းများကို လက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်များ အကောင်

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ တိုက်ရိုက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှု ဖြစ်ရပ်လေ့လာချက်

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များမှ တင်သွင်းသော အဆိုအများစုသည် မြေယာအငြင်းပွားမှုများနှင့် ပတ်သက်ပါသည်။ ယခုဖော်ပြသည့်အကြောင်းအရာသည် မြေယာအငြင်းပွားမှုနှင့်ပတ်သက်သော အဓိကအဆိုတစ်ခုကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုချမှတ်လိုက်သည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။

ပြင်ဦးလွင်တွင် အစိုးရက မြေယာများကို ကော်ဖီခြံစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ခွင့်ပြုချပေးခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ထိုမြေပေါ်တွင် ကော်ဖီစိုက်ပျိုးခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ မြေဧက ၅၀ အနက် ဧက ၂၀ လောက်သာ စိုက်ပျိုးပြီး ကျန်မြေများကို ပြန်လည်ရောင်းချ ခဲ့ပါသည်။ ယင်းကိစ္စအား ဖြေရှင်းပေးရန် အဆိုသည် လွှတ်တော်တွင် အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကိုယ်တိုင် ပြင်ဦးလွင်သို့ ၂ ပတ်ကြာ သွားရောက်ကာ ထိုပြဿနာကို လေ့လာစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

ထိုကိစ္စတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင်ပါဝင်လာပြီး၊ အစိုးရနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အတူတကွပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျှင် လုပ်ငန်းပိုမိုထိရောက်အောင်မြင်မည်ဟု ယူဆသောကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ်က အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်း ပါဝင်စေလိုသည့် ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။

မြေယာသိမ်းယူမှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် "မြေယာသိမ်းယူမှုများဆိုင်ရာအဆိုပြုချက်များအပေါ် စုံစမ်းစစ် ဆေးရေးအဖွဲ့" တစ်ခု ဖွဲ့စည်းရန် ဝန်ကြီးချုပ်ကဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင်တစ်ခု (ရေးရာကော်မတီ) အဖြစ် အလွတ်သဘော ဆောင်ရွက်ပြီး မဲဆန္ဒနယ်မြေသုံးခုတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်ဖြစ် အဖွဲ့ သုံးဖွဲ့ ခွဲပါသည်။ အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့စီတွင် ဒုတိယလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး (အများအားဖြင့် အဆို တင်သွင်း သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်) (လွှတ်တော်ဘက်မှ ကိုယ်စားလှယ်) က ဥက္ကဋ္ဌ ၊ တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးက အတွင်းရေးမှူး (အစိုးရဘက်မှ ကိုယ်စားလှယ်)၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အများအားဖြင့် အဆိုကို တင်သွင်းခြင်း နှင့်/သို့မဟုတ် ထောက်ခံခြင်းပြုသူ နှင့်/ သို့မဟုတ် မြေယာအငြင်းပွားမှုကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာရသော ပြည်သူများရှိသည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်အား ဝန်ကြီးချုပ်က စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည့် အကြောင်းအရာ နှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည့်အချိန် ကာလ အပါဝင် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့်တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်းနှင့် စတင်ပါသည်။ စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ထိုအဖွဲ့မှ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ကာ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသို့ အစီရင်ခံစာတင်ပါသည်။ ထို့နောက် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဝန်ကြီးချုပ်ထံသို့ အစီရင်ခံစာကို ပေးပို့ပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်က အစီရင်ခံစာကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အဖြေများရှာဖွေရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန/ ဦးစီးဌာန ဝန်ကြီးထံသို့ ပေးပို့ပါသည်။ အဆိုပါအစီရင်ခံစာများကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေး သို့မဟုတ် လွှတ်တော်ကော်မတီ များတွင် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း မပြုပါ။

^{၇၂} တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် အစိုးရအဖွဲ့သည် တရားဝင်အားဖြင့် တစ်လတစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံသော်လည်း အစိုးရအဖွဲ့၏ အလွတ် သဘော အစည်းအဝေးများကို နေ့စဉ် မနက် ၈:၃၀ မှ ၁၀:၃၀ ကြားတွင် ကျင်းပပြီး အဆိုပါ အစည်းအဝေးများတွင် အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေး၏ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများအပေါ် အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို သုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း တို့ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

အထည်ဖော်မှုကို ဝန်ကြီးများသို့ တာဝန်ပေးပါသည်။^{၇၉}

ဝန်ကြီးများသည် အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းဝေးမတိုင်မီ အစည်းအဝေးအစီအစဉ်ထဲသို့ ထည့်သွင်းရန် မိမိတို့ ဝန်ကြီးဌာနများ၏ အကြောင်းအရာ ကိစ္စရပ်များကို တင်ပြကြသည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် ဝန်ကြီးများသည် သက်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြပါသည်။ ဝန်ကြီးများအားလုံးသည် တန်းတူညီမျှ မဲပေးခွင့်ရှိသည်။ အစိုးရအဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု ချမှတ်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်ကို အစိုးရအဖွဲ့ ရုံးက မှတ်တမ်းတင်ပြီး သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကာလအတွင်း အဆိုပါ ကိစ္စရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်မှု ရှိစေရန် အစိုးရအဖွဲ့ ရုံးက နောက်ဆက်တွဲ လေ့လာသုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအားလုံးတွင် လွှတ်တော်ဘက်မှ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အဓိကဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သူမှာ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီးများနှင့် သော်လည်းကောင်း လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်ပါသည်။ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ ရုံး၊ အစိုးရဦးစီးဌာနများကြား ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးသူဖြစ်ပြီး လိုအပ်ပါက ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးနှင့် ဆက်သွယ်ပါသည်။

အချို့သော တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရဌာနများသည် လွှတ်တော်များနှင့်ထိရောက်သော ဆက်ဆံရေးများကိုတည်ထောင်ထားနိုင်ကြပါသည်။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ်သည် လွှတ်တော်နှင့် ပူးပေါင်းကာ မြေယာအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းပေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအား ချမှတ်ဆောင်ရွက်သည့် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်ရပ် လေ့လာချက်တစ်ခုအား အောက်တွင် ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

လွှတ်တော်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တို့ကြား ဤကဲ့သို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိသော ဆက်ဆံရေးသည် အစိုးရ အဖွဲ့အား စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေမူကြမ်းများ သုံးသပ်ခြင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒဖြေရှင်းချက်များ ရေးဆွဲရာတွင်ဖြစ်စေ ကော်မတီများမှ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးတွင် အခရာကျသောအချက် ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ရပ်ရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အထူးကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် ဗဟုသုတများ ရှိကြသည့် အတွက် ကာလရှည်ကြာ တည်ရှိလာသော ပြည်သူ့ရေးရာ မူဝါဒစီနီခေါ်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်းတို့တွင် ၎င်းတို့သည် အလွန်ပင် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ နည်းလမ်းနှင့်အလားတူသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းတစ်ခုကို နိုင်ငံတကာရှိ ကော်မတီစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများဆိုင်ရာ အကောင်းဆုံး လုပ်ငန်းလုပ်ဟန်များမှလည်း အလွယ်တကူရယူကာ လွှတ်တော်ကော်မတီတစ်ခုအား ထိုကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းများအတွက် အကောင်းဆုံးယန္တရားတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြု၍ လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်အောင် ပြောင်းပြင်သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ လက်တွေ့တွင် ကော်မတီများသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများအတွက် လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်ချက် (TOR) ရေးဆွဲရာတွင် ဆီလျော်မှုနှင့် သင့်လျော်မှုရှိစေရန် ဝန်ကြီးများနှင့် အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ကော်မတီများသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုလုပ်ငန်းကို လွှတ်တော်လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအနေဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် အပြည့်အဝပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်လျှောက်လုံး ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ကော်မတီများသည် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်မှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များကို အကြံပေးအရာရှိများ သို့မဟုတ် အထောက်အထား ဖြည့်ဆည်း ပေးသည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များအနေဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကော်မတီသည် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးစီး သောအခါ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြသည့် အစီရင်ခံစာကိုလည်း အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပေးပို့နိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၂) လွှတ်တော်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်ကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများအား လွှတ်တော် ကော်မတီများမှတစ်ဆင့် ပြုလုပ်နိုင်စေမည့် “ပူးတွဲစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ” ကို သင့်တော်သလို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်သွားရန် လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

^{၇၉} ရှမ်းပြည်နယ်တွင် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၏ နောက်ဆုံးနေ့တွင် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များအားလုံးလည်း အစည်းအဝေးကျင်းပပြီး၊ အဆိုပါအစည်းအဝေးတွင် ပုံမှန်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများအပြင် တိုင်းရင်းသားပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ (ဆိုလို သည့်မှာ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီး ၇ ဦး) နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ၅ ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်များလည်း တက်ရောက် ကြသည်။ နောက်ပိုင်းအစည်းအဝေးမှာ တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များအား ဆွေးနွေးရန် ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါအစည်းအဝေးတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီးများသည် မဲပေးခွင့်ရှိကြသည်။

ဥပဒေပြုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်

မူဝါဒနှင့် ဥပဒေ မူကြမ်းရေးဆွဲခြင်း

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သီးခြားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မရှိခြင်း၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အရင်းအမြစ်များ၊ အချက်အလက်များနှင့် သုတေသန ပံ့ပိုးမှုများ အားနည်းခြင်းကြောင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် မူဝါဒများ ချမှတ်ရန်နှင့် အဆိုပါ မူဝါဒများပေါ် အခြေခံ၍ လိုအပ်သော ဥပဒေကြမ်းများ အဆိုပြုရန်၊ ရေးဆွဲရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။^{၇၅} ထို့ကြောင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များသည် အများအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးအတွက် သီးခြားမူဝါဒမူဘောင်များ မရှိကြပါ။ အစိုးရအဖွဲ့တွင် မူဝါဒရေးဆွဲရန်အတွက် သီးသန့်ဝန်ထမ်းများ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ်များ မရှိပါ။ ထို့အပြင် ဝန်ကြီးများသည် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဝေးရာတွင် ရှိနေတတ်ကြသည်။^{၇၆} ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အများစုကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ မူဝါဒမူဘောင်နှင့်အညီ ချမှတ်ကြပါသည်။ ဥပမာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို အမျိုးသားသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒများ အပေါ် အခြေခံ၍ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။^{၇၇}

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်တွင် သီးခြား မူဝါဒလမ်းစဉ် မရှိခြင်းကြောင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များနှင့် အစိုးရများသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဇယား ၂ ပါ ကျယ်ပြန့်သည့် နယ်ပယ်များကို လွှဲပြောင်းခြင်းဖြင့် ဥပဒေမူကြမ်းများကို အဆိုပြုကြသည်။ ကိုယ်စားလှယ်များသည် ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်သည့် တစ်ဦးချင်း စီမံကိန်းများအတွက် အဆိုပြုချက်များ တင်ပြခြင်းကို တက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း ဒေသကြီး လွှတ်တော်များတွင် ဥပဒေမူကြမ်းများ ရေးဆွဲရန် လိုအပ်ချက်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မဲခွဲနယ်မြေများမှ အတွေ့အကြုံများ၊ မြို့နယ်များသို့ သွားရောက်ကာ လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သည့် မြေပြင်ပေါ်ရှိ ပြဿနာအခက်အခဲများကို အခြေခံကာ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ကြပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၃) လွှတ်တော်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်ကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်၏ ထိရောက်မှုတို့ကို မြှင့်တင်နိုင်ရန်အတွက် လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်သည် -

■ ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းတို့အား မူဝါဒအခြေပြုသည့် နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ မူဝါဒရေးဆွဲမှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်သုံးမှုအစဉ်အလာကောင်းများကို အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် ပူးပေါင်း၍ အတူတကွ လေ့လာခြင်း၊

■ အစိုးရ၏ နှစ်စဉ်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို လွှတ်တော်မှ လေ့လာသုံးသပ်နိုင်အောင် လွှတ်တော်သို့ တင်ပြရန်နှင့် ယင်းအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်မှုအခြေအနေကို လွှတ်တော်သို့ အစီရင်ခံရန် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်အား တိုက်တွန်းအားပေးခြင်း၊

■ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များမှ အချက်အလက်များကို ကောင်းစွာသိရှိမှုဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်စေရန်အတွက် ဤမူဝါဒအစီအစဉ်အရ အစိုးရမှ ရေးဆွဲရန် အစီအစဉ်ရှိသော ဥပဒေများနှင့် အစိုးရ ငွေလုံးငွေရင်း စီမံချက်များဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို လုံလုံလောက်လောက် ပေးအပ်ပါရန် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်အား တိုက်တွန်းအားပေးခြင်း၊

■ ဘတ်ဂျက်၊ ကတိကဝတ်များနှင့် စီမံကိန်းများသည် ထိုမူဝါဒအစီအစဉ်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရေး အုပ်ချုပ် ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

■ အစီအစဉ်အား ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် ပူးပေါင်း၍ သဘောတူထားသော ဦးစားပေးမူဝါဒကိစ္စရပ်များအပေါ် အခြေခံကာ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်တစ်ရပ် ရေးဆွဲခြင်း။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရ (အစိုးရအဖွဲ့) ကသာ သီးသန့်ရေးဆွဲနိုင်သည့် ဥပဒေမူကြမ်း ၃ ခုရှိသည် - (၁) ဘတ်ဂျက် ဥပဒေကြမ်း (တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဘတ်ဂျက်)၊ (၂) စီမံကိန်း ဥပဒေကြမ်း၊ နှင့် (၃) ဘဏ္ဍာငွေ / အခွန် ဥပဒေကြမ်းတို့ ဖြစ်သည်။^{၇၈} ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်အများစုတွင် အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်းများသည် ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီသို့ မရောက်ရှိပါ။ ယင်းတို့ကို ပြည်သူ့ငွေစာရင်းကော်မတီတွင် ဆွေးနွေးပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ထိုဥပဒေကြမ်းများကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးရန် တိုက်ရိုက် အချိန်ဇယား ရေးဆွဲသတ်မှတ်ပေးသည်များ ရှိပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အစိုးရအဖွဲ့မှသာ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုတင်သွင်းသည့် ဥပဒေကြမ်း သုံးခုမှ အပ ကျန်ဥပဒေကြမ်းများကို လွှတ်တော်

^{၇၅} ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ ဇယား ၂ တွင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများအတွက် လွတ်လပ်သော အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရန် ပြဌာန်းထားခြင်း မရှိပါ (Hamish Nixon et al., ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များ၊ စာမျက်နှာ ၂၅ မှ ၃၅)

^{၇၆} ဥပမာ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးဌာနများသည် စိန်ခေါ်မှုအချို့နှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။ အကြောင်းရင်းမှာ ဝန်ကြီးများ ရုံးထိုင် သည့် အတွေ့အကြုံအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီမံခန့်ခွဲသော တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ရှုံး ပရဂျက်ထဲတွင် ဦးစီးဌာနများ မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

^{၇၇} ဥပမာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ဒုတိယသမ္မတနှင့် သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးတို့ ဦးဆောင်သော ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ကော်မတီတစ်ရပ် ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ကော်မတီသည် လေးလတစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး မူဝါဒများ ချမှတ်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများကို ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ကော်မတီမှ တစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ၁၄ ခုတို့ရှိ ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ဝန်ကြီးများသည် အဆိုပါ ကော်မတီ၏ အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဤကော်မတီတွင် ပါဝင်သော ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများသည် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသို့ လစဉ်အစီရင်ခံ တင်ပြကြသည်။ အလားတူပင် သစ်တောကဏ္ဍတွင်လည်း ပြည်ထောင်စုအဆင့် မူဝါဒတစ်ရပ် ရှိပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုစီတွင် ၎င်းတို့၏ ပြည်မီအောင် ဆောင်ရွက်ရမည့် ရည်မှန်းသတ်မှတ်ချက်များရှိပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးက မြို့နယ်သစ်တောရုံးများမှ ကောက်ယူသည့် အချက်အလက်များကို ကြပ်မတ်စစ်ဆေးပြီး စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဦးစီးဌာနများသို့ တင်ပြပါသည်။

^{၇၈} ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပိုဒ် ၁၉၀ (ခ)

ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း ဒေသကြီး အဆင့်အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် အစိုးရ ဌာနများမှ တင်သွင်းနိုင်ပါသည်။ တင်သွင်းသော ဥပဒေ ကြမ်းများသည် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ဇယား ၂ အောက်ရှိ ပြုပြင်ခွင့်ရှိသော ဥပဒေအကြောင်းအရာများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရမည်။^{၇၆}

အစိုးရဥပဒေမူကြမ်းများအား ဥပဒေကြမ်းကို အဆိုပြုသည့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရ ဝန်ကြီးဌာနများက ရေးဆွဲကြပါ သည်။ ဝန်ကြီးဌာနများတွင် ဌာန၏ အရွယ်အစားပေါ်မူတည်၍ ဥပဒေကြမ်းရေးဆွဲသည့် ရှေ့နေများ သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းများ ရှိကြသည်။ ပန်ကြားမှု ရှိလာပါက ဥပဒေချုပ်သည် ဥပဒေကြမ်း ရေးဆွဲစဉ်ကာလအတွင်း သက်ဆိုင် ရာဌာနအား ဥပဒေဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ ပေးပါသည်။ အစိုးရက ရေးဆွဲ သော ဥပဒေကြမ်းများနှင့် လွှတ်တော်က ရေးဆွဲသော ဥပဒေကြမ်းများ အပါ အဝင် ဥပဒေကြမ်းအားလုံးကို သုံးသပ်ဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပေးပို့ရပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့က ဥပဒေကြမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဦးတည်ချက် များကို သုံးသပ်ဆွေးနွေး၍ ဥပဒေရုထောင့်မှ သုံးသပ်မှုနှင့် အကြံဉာဏ် များအတွက် ဥပဒေချုပ်ထံ သို့မဟုတ် ပေးပို့ပါသည်။ ဥပဒေချုပ်သည် ဥပဒေမူကြမ်းအား ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်က တရားဝင်ချမှတ်ပေးထားသည့် ဥပဒေမူကြမ်း ရေးဆွဲရာတွင် လိုက်နာရမည့် စံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ စိစစ်သုံးသပ် ရာတွင် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ဇယား ၂ နှင့် ကိုက်ညီမှု၊ တည်ဆဲဥပဒေမူ ဘောင်၊ အမျိုးသားမူဝါဒများ၊ ပြည်သူများ၏ အသက် အိုးအိမ်စည်းစိမ် ဘေး ကင်းလုံခြုံရေး၊ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ နိုင်ငံတကာဥပဒေဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရားများ၊ ဥပဒေ အသုံး အနှုန်းများ ဆီလျော်စွာ သုံးနှုန်းထားမှုနှင့် ဥပဒေအား လက်တွေ့အကောင် အထည်ဖော်နိုင်မှုအလားအလာ ရှိ/မရှိတို့ ပါဝင်ပါသည်။^{၇၇}

ပြည်နယ်သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေချုပ်သည် ဥပဒေမူကြမ်း သုံးသပ် လေ့လာစဉ်နှင့် ဥပဒေကြမ်းစတင် ရေးဆွဲချိန် ဥပဒေရေးရာ အကြံဉာဏ်များ ပေးနေစဉ်ကာလတို့တွင် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံးနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး တိုင်ပင်မှုများ ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဇယား ၁ ပါ အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှုရှိသည့် ဥပဒေကြမ်းများအတွက် ဥပဒေချုပ်အနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရန် လိုအပ်သည်။ တည်းဖြတ်ထားသည့် ဥပဒေကြမ်းကို ဥပဒေချုပ်က အစိုးရ အဖွဲ့သို့ ပြန်လည်ပေးပို့သည်။ အဆိုပါဥပဒေကြမ်းကို အစိုးရအဖွဲ့က အတည်ပြု ပြီးပါက လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် လွှတ်တော်များသည် မကြာခင်ဆိုသလို ၎င်းတို့၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်ပယ်အတွင်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း

ကျရောက်ပြီး ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တို့၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် နယ်ပယ်အတွင်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ကျရောက်နေသည့် လုပ်ငန်း နယ်ပယ်များအတွက် ဥပဒေများကို ရေးဆွဲအတည်ပြုရာတွင် ကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရပါသည်။ ဥပမာ မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေအရ ကျောက်ကျင်းများသည် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ် တော်များ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ကျရောက်ပြီး ကျောက်မျက်တူးဖော်ခြင်းနှင့် လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း ကိစ္စရပ်များသည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အတွင်းကျရောက်ပါသည်။ အချို့ကဏ္ဍများ၌ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ နှင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များသည် စီရင်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဖြေရှင်းရန်နှင့် အဆိုပါလုပ်ငန်းများ ကောင်းမွန်စွာ လည်ပတ် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရေးတို့အတွက် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုရှိသော စနစ်များနှင့် ပုံစံများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်နေကြပါသည် - ဥပမာ သတ္တုတွင်း လုပ်ငန်းလိုင်စင်ထုတ်ပေးသည့် ကဏ္ဍ။^{၇၈}

ဥပဒေသုံးသပ်ခြင်းနှင့် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ အခန်း ကဏ္ဍ

ဥပဒေပြုကော်မတီ (ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ ဟုလည်းခေါ်သည်) သည် လွှတ် တော်နှင့်အစိုးရအဖွဲ့မှ အဆိုပြုသော ဥပဒေကြမ်းများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊ ဥပဒေများကို ပြင်ဆင်ခြင်း နှင့် အခြားကော်မတီများကို ဥပဒေအကြံဉာဏ် ပေးခြင်းတို့အတွက် တိကျသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် အမြဲတမ်းကော်မတီတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုကို လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် ပါဝင်သော အဆင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

^{၇၆} ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပိုဒ် ၁၈၈ မှ ၁၉၀ ထိ

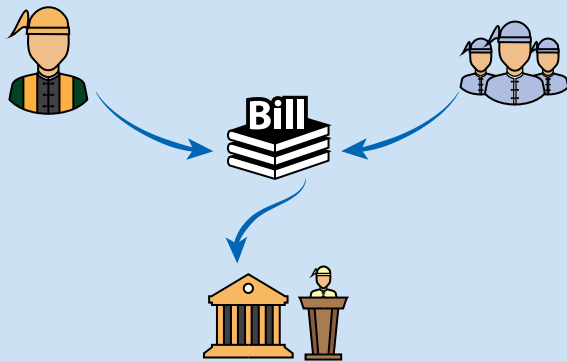
^{၇၇} ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် ဥပဒေ၊ ပြည်ထောင်စုအရေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကောင်စီ ဥပဒေ အမှတ် ၂၂/၂၀၁၀၊ ၂၈ အောက်တိုဘာ ၂၀၁၀၊ အပိုဒ် ၂၈

^{၇၈} ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး ပြည်နယ်များအကြား သတ္တုတွင်းကဏ္ဍ၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် တီထွင်ဆန်းသစ်ထားသည့် “စံပြု သတ္တုတွင်း လိုင်စင်ချထားပေးရေး စနစ်” ကို တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဤစနစ်ကို မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးလျားတွင် တွင်ကျယ်စွာ အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။ ဗဟိုလိုင်စင်ချထားပေးရေး သတင်းချက်အလက် သို့မဟုတ် ဒေတာဘေ့စ်ကိုလည်း ထားရှိပြီးဖြစ်သည်။ လိုင်စင်အသစ် လျှောက်ထားလာပါက သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနမှ လျှောက်လွှာအား သတင်းအချက် အလက် သို့မဟုတ် database နှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးသည်။ လိုင်စင်လျှောက်ထားမှုများကို စိစစ်ရန် ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းထားပြီးဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်အဆင့်ကော်မတီကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်ကော်မတီမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ သတ္တုတွင်းဌာနမှ ဝန်ထမ်းများနှင့်အတူ ကွင်းဆင်းသွားရောက်၍ ပြည်သူလူထု၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို နားထောင်သည်။ ကော်မတီမှ အစီရင်ခံစာ တင်ပြသည်။ ကော်မတီအစီရင်ခံစာအား ပြည်နယ်ဝန်ကြီးနှင့် သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီတို့မှ စဉ်းစားသုံးသပ်၍ အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဆွေးနွေးသည်။ အစိုးရအဖွဲ့မှ ပြည်ထောင်စုအဆင့် လိုင်စင်ချထားပေးရေးကော်မတီသို့ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန် အကြံပြုချက်များ ပေးသည်။

တိုင်းဒေသကြီး (သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်လွှတ်တော်တစ်ခုခု ဥပဒေကြမ်း လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်

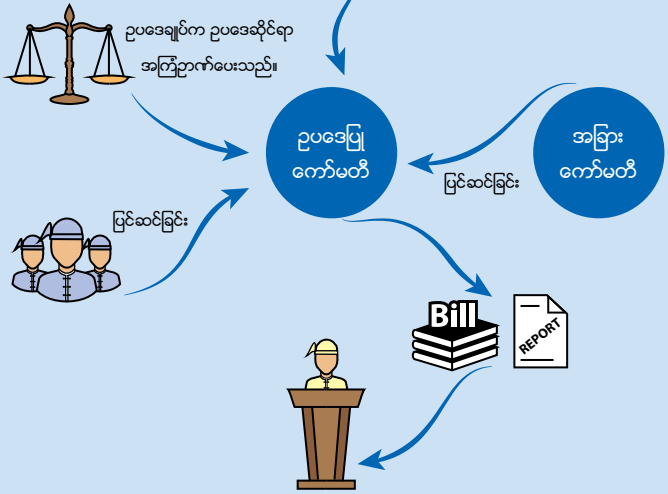
အဆင့် ၁

ဥပဒေကြမ်းကို အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းပြီး၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက လက်ခံရ ဖြစ်သည်။

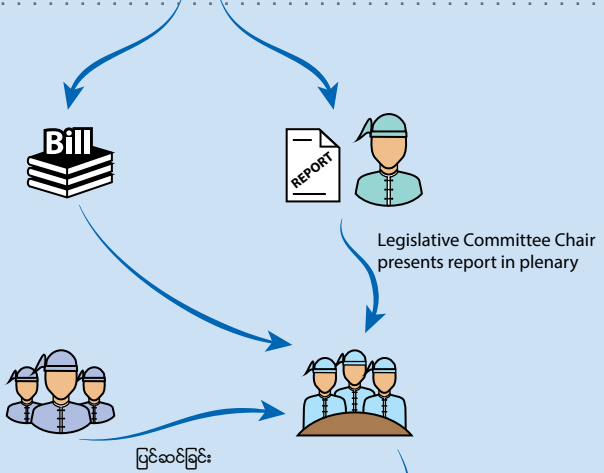
အဆင့် ၂

ကော်မတီလေ့လာသုံးသပ်ခြင်း အဆင့်တွင် လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌက ဥပဒေကြမ်းကို ဥပဒေပြုကော်မတီသို့ ပေးပို့သည်။ ဥပဒေပြု ကော်မတီက ဥပဒေကြမ်းကို သုံးသပ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ချက်များကို ပြုစုခြင်းနှင့် ဥပဒေကြမ်းဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသို့ ပြန်လည်တင်ပြသည်။

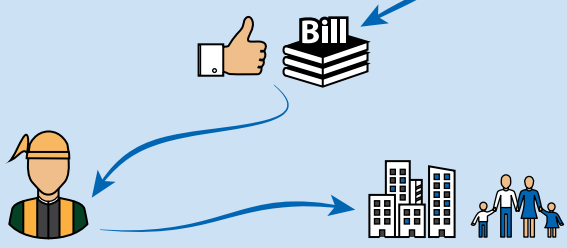
အဆင့် ၃

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ကော်မတီအစီရင်ခံစာနှင့် ဥပဒေကြမ်းတို့ကို စုံညီအစည်းအဝေးတွင် လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ရန် အချိန်ဇယား သတ်မှတ်သည်။ ဥပဒေပြုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌက စုံညီအစည်းအဝေးတွင် ဥပဒေမူကြမ်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြံပြုပြင်ဆင်ချက် များနှင့် အတူ ကော်မတီအစီရင်ခံစာကို တင်ပြသည်။ စုံညီအစည်းအဝေးက ဥပဒေကြမ်းကို တစ်ကြိမ်ဖတ်ကြားမှုဖြင့် လေ့လာသုံးသပ်ပြီး အတည်ပြုချက်ပေးသည်။ အဆိုပါ ဖတ်ကြားမှုအတွင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ထပ်မံပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

အဆင့် ၄

အတည်ပြုပြီးဥပဒေကြမ်းကို ဝန်ကြီးချုပ်မှ လက်မှတ်ရေးထိုး ပြဋ္ဌာန်းနိုင်စေရန်အတွက် အစည်းအဝေးမပြီးဆုံးမီ အစိုးရအဖွဲ့ သို့ တင်ပြသည်။ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပြီးပါက အတည်ပြုဥပဒေကို တရားဝင်ထုတ်ပြန်သည်။

အဆင့် (၁) - လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းသော ဥပဒေကြမ်းအား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးနှင့် ဥပဒေ ကြမ်းကော်မတီသို့ တရားဝင်/ ဥပဒေရေးရာ သုံးသပ်မှုနှင့် အချက်အလက် သုံးသပ်မှုနှစ်မျိုးစလုံးအတွက် ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။ အကယ်၍ ဥပဒေကြမ်းအား လွှတ်တော် (သို့မဟုတ်) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်မှ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုတင်သွင်းထားပါက ၎င်းအား ဥပဒေချုပ်^{၁၁} နှင့် အစိုးရထံသို့ သုံးသပ်ရန် နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်ပေးရန် အတွက် နောက်တစ်ကြိမ် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် မတင်သွင်းခင် ကြိုတင်ပေးပို့ပါသည်။ ဥပဒေချုပ်က ဥပဒေကြမ်းကို ဥပဒေကြောင်းအရ မှန်ကန်တိကျမှုရှိပြီး ပုံစံအမှားအယွင်းမရှိကြောင်း သေချာစေရန် စစ်ဆေးပေးပါသည်။

အဆင့် (၂) - ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက လေ့လာသုံးသပ်သည့်အချိန် အလိုအလောက် ရရှိစေရန်အတွက် လွှတ်တော်ရပ်နားချိန်အတွင်း ဥပဒေကြမ်းကို လေ့လာသုံးသပ်ပါသည်။ ဥပဒေကြမ်းကို ဥပဒေချုပ်ရုံး ဝန်ထမ်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ဥပဒေကြောင်းအရေရာ၊ အချက်အလက်အရပါ လေ့လာသုံးသပ်ပါသည်။ အကယ်၍ ဥပဒေ ကြမ်းသည် အကြောင်းအရာနယ်ပယ်အလိုက် ဖွဲ့စည်းထားသော ရေးရာကော်မတီများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များ ဖြစ်ပါက လွှတ်တော်အများအပြားတွင် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဥက္ကဋ္ဌက ဥပဒေကြမ်း

ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန် - အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု - ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း

ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီသည် ဥပဒေကြမ်းများကို သုံးသပ်ရာတွင် ဥပဒေကြမ်းများသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဥပဒေမူဘောင်များ၊ တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသော စံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီကြောင်း သေချာမှု ရှိစေရန် ဥပဒေချုပ်နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးပါသည်။

ဥပဒေချုပ်သည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ပန်ကြားလာပါက သဘောထားမှတ်ချက်များ ပေးပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် အကြောင်းအရာနယ်ပယ်အလိုက် ရေးရာကော်မတီများသည် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဝန်ကြီးဌာနများမှ အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းများ ပုံမှန်တောင်းယူလေ့ရှိကြပြီး ကော်မတီ အစည်းအဝေးသို့ ဝန်ကြီးများအား ဖိတ်ကြားလေ့ ရှိပါသည်။

မွန်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ လွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲရာတွင် သီးခြားလွှတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ကို လေးစားအသိအမှတ်ပြုကြသည်။

အားသက်ဆိုင်ရာကော်မတီထံသို့ သုံးသပ်ရန်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်ပြုရန် ပေးပို့ပါသည်။ (ဥပမာ ဥပဒေကြမ်းသည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် သက်ဆိုင်ပါက အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်းကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကော်မတီသို့ ပေးပို့ပြီး သုံးသပ်စေကာ မှတ်ချက်များကို ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဆီသို့ ပြန်လည်ပေးပို့စေပါသည်။)

အကြံပြုချက် (၂၄) လွှတ်တော်အစည်းအဝေးအား ကော်မတီများ၏ ပံ့ပိုးထောက်ပံ့မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန် လာစေရန်အတွက် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ကော်မတီသည် ဝန်ကြီးဌာနများမှ တင်သွင်းလာသော ဥပဒေကြမ်းများကို စိစစ်သုံးသပ်ရာတွင် ထိုဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကော်မတီကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါသည်။

အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အငြိမ်းစားရေးရာများနှင့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များသည်လည်း အဆိုပါ ကော်မတီအစည်းအဝေးများတွင် ပါဝင်တက်ရောက်နိုင်ပါသည်။^{၁၂} ကော်မတီမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အကြံပြုသော ပြင်ဆင်ချက်များကို သုံးသပ်စဉ်းစားပြီး သုံးသပ်ချက် ရလဒ်များအား လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ အစီရင်ခံတင်ပြပါသည်။

အဆင့် (၃) - လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမှ ဥပဒေကြမ်းအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးနိုင်ရန် အချိန်ဇယား ရေးဆွဲပေးပါသည်။ အစည်းအဝေးတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက အဆိုပြုထားသော ပြင်ဆင်ချက်များ အပါအဝင် အပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ချင်းစီအလိုက် ဥပဒေကြမ်းကို ဖတ်ပြပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက အပိုဒ်တစ်ပိုဒ် တစ်ခုကို သဘောမတူပါက ဆွေးနွေးပြီး မဲခွဲပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးပြီး အပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ချင်းစီအလိုက် မဲခွဲကြသည်။ ဥပဒေကြမ်းအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးရန် ထည့်သွင်းပြီးသည်နှင့် ကိုယ်စားလှယ်များသည် ယင်းအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးရန် ပြင်ဆင်မှုများကို အဆိုပြုရန် ၃-၄ ရက်ခန့် အချိန်ရပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်အဆုံးတွင် ကန့်ကွက်မှုများ မရှိတော့ပါက ဥပဒေကြမ်းကို ထပ်မံမဲခွဲခြင်း မပြုလုပ်တော့ဘဲ အတည်ပြုပါသည်။ လက်ရှိတွင် ဥပဒေကြမ်း ဖတ်ကြားခြင်းအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် တစ်ကြိမ်သာ ပြုလုပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေကြမ်းအား တစ်သမတ်တည်း၊ ပုံစံတကျ သုံးသပ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းကို အကန့်အသတ် ဖြစ်စေပါသည်။ ယခုခေတ် လွှတ်တော်များအားလုံးလိုလိုတွင် အဆင့်တစ်ဆင့် ထက်မက ပါဝင်သော ဥပဒေကြမ်းဖတ်ကြားမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို ကျင့်သုံးလျက်ရှိပါသည်။ ပထမအကြိမ်ဖတ်ကြားခြင်းသည် ကော်မတီအဆင့်တွင် ဥပဒေကြမ်းအား အသေးစိတ် မသုံးသပ်မီ မူဝါဒ ရေးရာပိုင်းကို စဉ်းစားသုံးသပ်ရန်နှင့် ယေဘုယျထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယအကြိမ်ဖတ်ကြားမှုတွင် ဥပဒေကြမ်းအား တစ်ပိုဒ်ချင်းစီ ဖတ်ကြားပြီး ပြင်ဆင်ချက်များအားလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည်။ တတိယအကြိမ်ဖတ်ကြားမှုတွင် အသေးစိတ်စိစစ်မှုများတွင် တွေ့ရှိသည့် ဥပဒေကြမ်းအတွင်း ရှေးနောက်မညီညွတ်မှုများနှင့် အမှားအယွင်းများကို ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။ အကြိမ်ကြိမ်ဖတ်ကြားခြင်းကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်နှင့် ကော်မတီအနေဖြင့် နောက်ဆုံးအပြီးသတ်ဖတ်ကြားမှု မပြုလုပ်ခင် လူထုအား တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုကိုလည်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

^{၁၁} တိုင်းဒေသကြီး (သို့) ပြည်နယ် ဥပဒေချုပ်အား ဝန်ကြီးချုပ်က ခန့်အပ်ကာ လွှတ်တော်မှ အတည်ပြုပြီး နိုင်ငံတော်သမ္မတမှ ထပ်လောင်းအတည်ပြုပါသည်။ (စာရင်းစစ်ချုပ်ကဲ့သို့ပင်) တိုင်းဒေသကြီး (သို့) ပြည်နယ် ဥပဒေချုပ်သည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ပြီး MP တစ်ဦး မဟုတ်တတ်ပါ။ ပြည်ထောင်စုရေးရာချုပ် ဥပဒေကို ကြည့်ပါရန်။

^{၁၂} ဤအစီရင်ခံစာ၏ ရှေ့ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များတွင် ဥပဒေကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပါဝင်သည့် အကြံပေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရှိကြပြီး ယင်းအကြံပေးအဖွဲ့က ဥပဒေကြမ်းများ သုံးသပ်ရာတွင် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီအား ပံ့ပိုးကူညီပေးပါသည်။ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်များကဲ့သို့သော အချို့လွှတ်တော်များတွင် ဤကဲ့သို့သော လုပ်ဆောင်မှုပုံစံ မရှိကြပါ။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ ဥပဒေပြုကော်မတီများတွင် ကော်မတီသို့ ဥပဒေအကြံဉာဏ်များ ပေးသည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်သော ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ရှိကြသည်။

အကြံပြုချက် (၂၅) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် အဆင့်တစ်ဆင့်ထက်မက ပါဝင်သည့် “ဥပဒေကြမ်းဖတ်ကြားတင်ပြမှု” လုပ်ငန်းစဉ်ကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ကနဦးဖတ်ကြားတင်ပြမှုမပြုမီ ဥပဒေကြမ်းများအကြောင်းကို လုံလောက်စွာ သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကနဦးဖတ်ကြားတင်ပြမှုအပြီးတွင် ဥပဒေကြမ်းကို သုံးသပ်နိုင်ရန် ကော်မတီသို့ ပေးပို့ခြင်း၊ အဆိုပါဥပဒေကြမ်းကို ထပ်မံဆွေးနွေးနိုင်ရန် သို့မဟုတ် အပြီးသတ်မဲခွဲနိုင်ရန် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းတို့အား ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အဆင့် (၄) - လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမပြီးဆုံးခင် အတည်ပြုထားသော ဥပဒေကြမ်းကို ဝန်ကြီးချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးပြဋ္ဌာန်းရန်အတွက် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များတွင် တရားဝင်ပြန် တမ်းမရှိသဖြင့် ဥပဒေကြမ်းများနှင့်အတည်ပြုပြီး ဥပဒေများကို တစ်ပြေးညီ ထုတ်ပြန်နိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ၎င်းတို့အား အများအားဖြင့် လွှတ်တော်စာကြည့်တိုက်တွင်သာ မှတ်တမ်းတင်ထိန်းသိမ်းထားရုံရာ ၎င်းတို့အား လက်လှမ်းမီ ရရှိရန် ခက်ခဲပါသည်။ အချို့လွှတ်တော်များသည် အတည်ပြုပြီး ဥပဒေများကို ၎င်းတို့၏ ဝက်ဆိုက်ဘ်များတွင် တင်ပေးလေ့ရှိပါသည်။

“တရားဝင်ပြန်တမ်းတစ်ခု မရှိတော့၊ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ဥပဒေတွေကို အလွယ်တကူမရနိုင်တာက ဥပဒေချုပ်ရုံးအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှာ တရားဝင်ပြန်တမ်းတစ်ခု ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်တွေမှာ ရှိ မရှိ ကျွန်မ မသိပါဘူး။ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့က မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်က အတည်ပြုလိုက်တဲ့ ဥပဒေတွေကို မှတ်တမ်းတင် ထိန်းသိမ်းထား ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အီလက်ထရွန်းနစ်ပုံစံနဲ့ မဟုတ်ပါဘူး။”

(ဒေါ်အေးအေးမိုး၊ ဥပဒေချုပ်၊ မွန်ပြည်နယ်)

အစိုးရမှ ဥပဒေများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်မှုကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရန် တာဝန်မှာ ပြည်နယ်အစိုးရ၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။^{၆၅} ဝန်ကြီးတစ်ဦးစီသည် မိမိ၏တာဝန်ယူထားသော ဌာနများနှင့် ဆက်စပ်သည့် ဥပဒေများ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို စောင့်ကြည့်ရန်နှင့် နည်းဥပဒေများ ရေးဆွဲရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ နည်းဥပဒေမူကြမ်းများသည် ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်ရေးတွင် ထိရောက်မှုရှိကြောင်း သေချာစေရန်အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက လေ့လာသုံးသပ်နိုင်စေရန် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။^{၆၆} နည်းဥပဒေများကို အစိုးရအဖွဲ့က အတည်ပြုရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်အများစုတို့သည် မိမိတို့ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တည်ဆဲဥပဒေများ အကောင်အထည်ဖော်နေမှုအတိုင်းအတာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ရှိနေပြီး၊ မကြာခင်ဆိုသလိုပင် ဥပဒေအား အကောင်အထည်ဖော်ရန် နည်းဥပဒေ မရှိခြင်းကို ထောက်ပြလေ့ရှိပါသည်။ လွှတ်တော်များ အနေဖြင့် ဥပဒေများ အကောင်အထည်ဖော်မှု အတိုင်းအတာနှင့် အရည်အသွေးကို စနစ်တကျ တိုင်းတာမှု မပြုလုပ်နိုင်သေးပါ။

အကြံပြုချက် (၂၆) အကြောင်းအရာနယ်ပယ်အလိုက် ဖွဲ့စည်းထားသော ရေးရာကော်မတီများသည် ပြဿနာများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများအတွက် နည်းလမ်းများ ကူညီရှာဖွေပေးနိုင်ရန်အလို့ငှာ ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဝန်ကြီးဌာနများ၏ ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။^{၆၇}

ဘတ်ဂျက်အတည်ပြုခြင်းနှင့် အသုံးစရိတ် စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဘတ်ဂျက် အဆိုပြုချက် ရေးဆွဲခြင်း နှင့် လွှတ်တော်မှ လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း

တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းသည် တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ တာဝန်ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်စီမံကိန်း (ငွေလုံးငွေရင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု) နှင့် သာမန်အသုံးစရိတ်နှင့် ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်များ ပါဝင်သော ဘတ်ဂျက်မူကြမ်းတို့ကို ရေးဆွဲရပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်ကို အစိုးရ၏ စီမံကိန်းဦးစီးဌာနနှင့် ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းဝန်ကြီးနှင့် ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး တို့က ဦးဆောင်ပါသည်။^{၆၈} နှစ်စဉ်ဘတ်ဂျက်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများသတ်မှတ်ခြင်းသည် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် စတင်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး

^{၆၅} ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပိုဒ် ၂၅၈ အရ အစိုးရအဖွဲ့သည် လွှတ်တော်သို့ ဥပဒေများ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစီရင်ခံတင်ပြရန် လိုအပ်သည်။

^{၆၆} သို့သော် နည်းဥပဒေမူကြမ်းများ အသက်ဝင်လာစေရန် လွှတ်တော်မှ အတည်ပြုမှု မလိုအပ်ပေ။ အကယ်၍ လွှတ်တော်မှ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန် ပျက်ကွက်ပါက ၎င်းမူကြမ်းများသည် အလိုအလျောက် အသက်ဝင်လာပါသည်။

^{၆၇} လွှတ်တော်များမှ အတည်ပြုပေးလိုက်သော ဥပဒေများကို အစိုးရက အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများကို လွှတ်တော်များက ပုံမှန်စိစစ်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်လုပ်ငန်းများကို လွှတ်တော်အများအပြားတွင် ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်နေ ပါသည်။ Franklin De Vrieze နှင့် Victoria Hasson တို့၏ ဥပဒေပြုပြီးနောက် စိစစ်ခြင်း - ရွေးချယ်ထားသော လွှတ်တော်များရှိ ဥပဒေပြုပြီးနောက် စိစစ်ခြင်း လုပ်ငန်းလုပ်ငန်းများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက်နှင့် ယင်း၏ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို အထောက်အပံ့ပြုဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍအတွက် ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းချက် (လန်ဒန်၊ ဒီမိုကရေစီအတွက် ဝက်စ်မင်စတာဖောင်ဒေးရှင်း၊ ၂၀၁၇) တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

^{၆၈} ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ဝန်ကြီးနှစ်ဦးတို့က ဘတ်ဂျက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဖွဲ့စည်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ စီမံကိန်းဥပဒေ (ဆိုလိုသည်မှာ အစိုးရစီမံကိန်း) ကို စီမံကိန်းဝန်ကြီးက လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြပြီး ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကို ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးက တင်ပြရပါသည်။

အများစုတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များသည် မိမိတို့မြို့နယ်များ၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ကနဦးအဆင့်ကပင် စတင်ပါဝင်ကာ ကူညီဖော်ထုတ်ပေးကြသည်။ အစိုးရအဖွဲ့က အတည်ပြုပြီးနောက် စီမံကိန်းဥပဒေကြမ်းနှင့် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်နှစ်ရပ်လုံးကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကို တင်ပြရပါသည်။^{၈၅}

လွှတ်တော်များက ဘတ်ဂျက်စီစစ်သုံးသပ်ရန်အတွက် လွှတ်တော်များ ရရှိသော အချိန်သည် အလွန်တိုတောင်း ကြောင်း၊ များသောအားဖြင့် ရက်အနည်းငယ်မျှသာ ရရှိကြောင်း တင်ပြကြပါသည်။ ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော်သို့ တရားဝင်တင်သွင်းပြီးလျှင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဥပဒေကြမ်းကို တင်သွင်းသည့် လွှတ်တော် အစည်းအဝေးမှာပင် ယင်းကို သုံးသပ်ဆွေးနွေးရန် မလွှဲမရှောင်သာ ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီအား ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်ကို လေ့လာသုံးသပ်ရန် တာဝန်ပေးပြီး ထိုကော်မတီက အကြံပြုချက်များပါဝင်သည့် အစီရင်ခံစာတစ်စောင်ကို ရေးသားကာ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ တင်ပြရပါသည်။ ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်၏ ရှုပ်ထွေးမှုကြောင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီအနေဖြင့် ဝန်ကြီးဌာန အသီးသီး၏ ဘတ်ဂျက်ခွဲဝေမှုများကို လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် အခြားကော်မတီများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် လည်း ကောင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်များ၏ ဘတ်ဂျက်ခွဲဝေမှုများအား လေ့လာသုံးသပ်ရန်လည်းကောင်း၊ လွှတ်တော်အနေဖြင့် ဘတ်ဂျက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူ့လူထုနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန်လည်းကောင်း အချိန်အကန့်အသတ် ရှိသည်။ အချို့သော ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများ၌ ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းအဆင့်တွင် လွှတ်တော်နှင့် အစိုးရအကြား အလွတ်သဘောညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်နှင့် အစိုးရနှစ်ရပ်စလုံးအတွက် အကျိုးများစေပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အစိုးရ၏ ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်ကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီက လေ့လာသုံးသပ်ရန် အချိန်ပိုရစေပြီး အစိုးရကလည်း လွှတ်တော်၏ ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာရည်တည်

ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန် - အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်

မွန်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးများ၌ အစိုးရမှ ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေစဉ်မှာပင် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးနှင့် လွှတ်တော်၏ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး ကော်မတီအကြား အလွတ်သဘောညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးအသုံးစရိတ်များ စီစစ်ရေးကော်မတီသည် ဝန်ကြီးဌာနများသို့ ဘတ်ဂျက်ခွဲဝေမှုများကို လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ရေးရာကော်မတီများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေပါသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်တွင် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များကို ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌက အစိုးရဌာန အသီးသီးအတွက် ဘဏ္ဍာငွေခွဲဝေမှုများကို သုံးသပ်ရန် တာဝန်ခွဲဝေပေးထားပါသည်။ ယင်းသည် ထိရောက်မှုရှိပြီး အချိန်ကုန်သက်သာစေသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်၏ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီကို ဘတ်ဂျက်ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပါဝင်သည့် ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင်က ပံ့ပိုးကူညီမှု ပေးပါသည်။ ယင်းကော်မရှင်က ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီကို ဘတ်ဂျက်လေ့လာသုံးသပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း အကြံဉာဏ်များ ပေးပါသည်။

VTAs and Household Heads in Pin Laung Township of Shan State

^{၈၅} မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ဘဏ္ဍာရေး၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း၊ What Are the Procedures and What Are the Outcomes ၂၀၁၆ ခုနှစ် ရော်ဂျက်ရပ်တန်း၊ ၇၆ ဝင်ရည်နှင့် ခင်ပွင့်ဦး၊ Renai ssance Institute နှင့် အာရှဓောင်မေးရှင်း၊ p.m pp 45ff) တွင် လုပ်ငန်းစဉ်အသေးစိတ်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ De Vrieze နှင့် Hasson ရေးသားသော Post-legislative Scrutiny တွင်လည်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို footnote 78 တွင် ဖော်ပြထားသည်။ မွန်ပြည်နယ်တွင် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ဝန်ကြီးက ဘတ်ဂျက်၊ စီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေး စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌနှင့်လည်းကောင်း၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အခြားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးနှင့်လည်းကောင်း၊ ဘတ်ဂျက်ထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများနှင့် ခွဲဝေမှုများကို လွှတ်တော်သို့ တင်ပြရန် အလွတ်သဘောအစည်းအဝေးများ ကျင်းပပါသည်။ စုံညီအစည်းအဝေးသို့ ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်း မတင်သွင်းမီ အများသဘောတူညီချက် ရရှိရန်အစည်းအဝေး ၃၊ ၄ ကြိမ် ကျင်းပပါသည်။

ချက်ကို သိရှိခွင့်ရသဖြင့် တရားဝင်ဘတ်ဂျက် လေ့လာသုံးသပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ် အတွင်း ကြီးကြီးမားမားပြင်ဆင်ချက်များ ပြုလုပ်ခြင်းမျိုးကို ရှောင်ရှား နိုင်ပါသည်။

ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်အများစုတွင် စာရင်းစစ်ချုပ် သည် ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်းကို တင်သွင်းခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် မဲခွဲခြင်းများ ပြုလုပ်စဉ် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ပါသည်။^{၁၁}

ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်မှ ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုလိုက်ပြီဆိုလျှင် အစိုးရအဖွဲ့က ယင်းကို ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရေး ကော်မရှင်သို့ တင်သွင်းပါသည်။ အဆိုပါကော်မရှင်က ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသ ကြီးအသီးသီးမှ တင်သွင်းလာသော ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်များကို စုပေါင်းကာ ပြည်ထောင်စု ဘတ်ဂျက်တွင်းသို့ ထည့်သွင်းပါသည်။ ကော်မရှင်သည် ဘတ်ဂျက်များကို အတည်မပြုမီ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲမှု များ မကြာခင်က ပြုလုပ် လေ့ ရှိ ပါ သည်။ ထို့နောက် ပြည်ထောင်စု ဘတ်ဂျက်ဥပဒေမူကြမ်းကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က အတည်ပြုပြီး ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသ ကြီးဘတ်ဂျက်ကို ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်း ဒေသကြီး လွှတ်တော်သို့ ထပ်မံ အတည်ပြုရန် ပြန်လည်ပေးပို့ပါသည်။ ဤအဆင့်တွင် ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း မရှိတော့သည့်အတွက် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် တစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း သက်သက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအဆင့်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များအနေဖြင့် အပြီးသတ်အတည်ပြုလိုက်သည့် ဘတ်ဂျက်ကို သိရှိကြောင်း သေချာစေရန်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့၏ ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဌာန၊ ဘဏ္ဍာရေးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်များ လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင်၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှု ရှိသော်လည်း ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကော်မတီများနှင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကော်မတီများကြားတွင် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းမှု လုပ်ငန်းစဉ် မရှိသောကြောင့် လုပ်ငန်းများအတွက် ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးမှု များတွင် ထပ်နေခြင်း၊ နှစ်ခါပြန်ဖြစ်နေခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

“လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုကတော့ မြို့နယ်အဆင့်စီမံကိန်း ရေးဆွဲတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်မှာ သူတို့က စီမံချက် ၁၀ ခုကို စာရင်းပြုစုပြီး၊ ပထမ ၃ ခုကို ဦးစားပေးအနေဖြင့် သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်းထဲမှာကျတော့ အစိုးရက အဲဒီစာရင်းထဲက နောက်ဆုံး စီမံချက် ၄ ခုကို ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားတာတွေ ရပါတယ်။ အဲဒါကို မဲဆန္ဒရှင်တွေကို ရှင်းပြဖို့က လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေရဲ့ စိန်ခေါ်မှုပါပဲ။”

(ဦးအောင်ကျော်သူ၊ ဘတ်ဂျက်၊ စီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးစောင့်ကြည့် လေ့လာရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်)

“ပြည်ထောင်စုနဲ့ သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်တစ်ခုဖြစ်နေရင် ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များအနေနဲ့ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဒါမှမဟုတ် စာရင်းစစ်ချုပ်ရဲ့ မှတ်တမ်းတွေကို သုံးသပ်မှု မပြုလုပ်နိုင်ပါဘူး။ လုပ်ငန်းတွေ ထပ်နေတာ / နှစ်ခါပြန်လုပ်ထားတာ၊ ဘဏ္ဍာငွေ လေလွင့်တာတွေကို ကော်မတီက စစ်ဆေး တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဥပမာ - စီမံကိန်းအဆိုပြုချက်ကို ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်မှာရော တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်မှာပါ နှစ်ခါတင်တာမျိုးပါ။ စာသင်ကျောင်းတစ်ခု ဆောက်လုပ်ဖို့ အဆိုပြုချက်တစ်ခုကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရကိုရော၊ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရကိုပါ တင်ထားတဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုရှိခဲ့ပါတယ်။ ရလဒ် အနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်နဲ့ ဆောက်တဲ့ ကျောင်းတစ်ကျောင်းနဲ့ တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်နဲ့ ဆောက်တဲ့ ကျောင်းတစ်ကျောင်း၊ သိပ်မကွာတဲ့ အကွာအဝေးမှာ ဆောက်ဖြစ်ခဲ့တာပါပဲ။”

(ဦးအောင်ကျော်သူ၊ ဘတ်ဂျက်၊ စီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးစောင့်ကြည့် လေ့လာရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်)

လက်ရှိတွင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့များသည် ဘတ်ဂျက် အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဘဏ္ဍာရေးရင်းတမ်းများကို လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းခြင်း မပြုလုပ်ကြပါ။ သို့သော် အများစုသည် ဖြည့်စွက် ဘတ်ဂျက်များကို ရေးဆွဲပြီး နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းပါသည်။ အဆိုပါ ဖြည့်စွက် ဘတ်ဂျက်ခွဲဝေမှုမှတစ်ဆင့် လွှတ်တော်သည် အစိုးရ၏ ဘတ်ဂျက်အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ပုံများကို သွယ်ဝိုက် သောနည်းဖြင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ ဖြည့်စွက်ဘတ်ဂျက် အတည်ပြုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်သည် ဘတ်ဂျက်အတည်ပြုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

အကြံပြုချက် (၂၇) ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် လွှတ်တော်၏ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် လွှတ်တော် အနေဖြင့် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်သည် -

- ဘတ်ဂျက်စီမံသုံးသပ်ရာတွင် အချိန်ပိုမိုရရှိစေရန် ဘတ်ဂျက် ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း တရားဝင်သော်လည်းကောင်း၊ အလွတ်သဘောအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- အနာဂတ်ဘတ်ဂျက်ပြက္ခဒိန်တွင် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်များအတွက် သုံးသပ်ချိန်ကို ပိုမိုတိုးမြှင့်ခွင့်ပြု ပေးစေရန်အလို့ငှာ ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- အထူးပြုကော်မတီတစ်ခုဖြစ်သော ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီမှ

^{၁၁} ဥပမာအားဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် စာရင်းစစ်ချုပ်သည် လွှတ်တော်မှဖိတ်ကြားမှုဖြင့် ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်း ဆွေးနွေးမဲခွဲသည့်ကာလအတွင်း စုံညီအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ပါသည်။ မွန်ပြည်နယ်တွင်လည်း ဤသို့ လုပ်ဆောင်မှု ရှိပါသည်။

ဘတ်ဂျက်၊ စီမံကိန်းနှင့် အခွန်ဥပဒေကြမ်းများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊

■ ဝန်ကြီးဌာနများအတွက် ဘတ်ဂျက် ခွဲဝေမှုများကို လေ့လာသုံးသပ်ရာ တွင် ဝန်ကြီးဌာနများကို စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းနေသော သက်ဆိုင်ရာ ရေးရာကော်မတီများအား ပါဝင်စေခြင်း၊

■ ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်အား စီစစ်သုံးသပ်ရာတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များ၏ ၎င်းတို့ မြို့နယ်များမှ စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံပဟုသုတများအား အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုခြင်း၊

■ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အပိုဒ် ၂၅၈ (ခ) နှင့်အညီ အစိုးရအဖွဲ့၏ ၆ လ ပတ် လုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာများ ဆိုင်ရာ မူဘောင်အတွင်း ဘတ်ဂျက် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများကို သီးသန့်တင်ပြပေးရန် ပန်ကြားခြင်း။^{၉၀}

အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံခြင်းနှင့် စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း

စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်များကို ကြီးကြပ်ပေးသည့် အဓိက အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် စာရင်းစစ်ချုပ်တစ်ယောက်ရှိပြီး တိုင်းဒေသကြီး (သို့) ပြည်နယ်အဆင့်တွင် စာရင်းစစ်ချုပ် ၁၄ ယောက်ရှိသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အဆင့်များအတွက် စာရင်းစစ်စံနှုန်းများကို ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ် ချုပ်ရုံးက သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။ စာရင်းစစ်ချုပ် ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပြည်

ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအတွက် ထိုစံနှုန်းအရ တိုင်းဒေသကြီး (သို့) ပြည်နယ်အဆင့် ဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ရငွေများနှင့် အသုံးစရိတ်များကို ဘတ်ဂျက်ဥပဒေ၊ ဝယ်ယူရေး စံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ သိရှိစေရန် စာရင်းစစ်ရပါသည်။ ဤဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စာရင်းစစ်ခြင်း တွင် ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဘတ်ဂျက်နှစ်ခု စလုံးအောက်မှ ရငွေများနှင့် အသုံးစရိတ်များအားလုံးကို စစ်ဆေးရပါသည်။ ထို့ပြင် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်တို့က တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရုံးများရှိ စာရင်းစစ်ချုပ်များကို အခြားသော စာရင်းစစ်ခြင်း တာဝန်များကို ပေးအပ်နိုင်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်စာရင်းစစ်ချုပ် များသည် လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန်နှင့် လမ်းညွှန်ချက်များ ခံယူရန် ပြည် ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်နှင့် ပုံမှန်အစည်းအဝေးများ ကျင်းပပါသည်။ ပြည် ထောင်စု အဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်မှ စာရင်းစစ် ချုပ်သည် သက်ဆိုင်ရာအဆင့်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့အတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက် ပေးရပြီး ထိုအစိုးရအဖွဲ့အသီးသီးသည် စာရင်းစစ် အစီရင်ခံစာများအားလုံးကို လက်ခံရရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ဥပဒေအား ပြင်ဆင်ရန် အဆိုပြုတင်ပြထားသည့် ပြင်ဆင်ချက်တစ်ခု ရှိပါသည်။ ထိုပြင်ဆင်ချက်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များမှ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်စာရင်းစစ်ချုပ် အား ဘဏ္ဍာရေးရင်းတမ်းများ စစ်ဆေးခြင်း၊ လက်ကျန်ပစ္စည်းစာရင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု စစ်ဆေးခြင်းများအပါအဝင် အခြားစာရင်းစစ်များကို လုပ်ဆောင်ပေးရန် ပန်ကြားခြင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များနှင့် ကန်ထရိုက်စာချုပ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်နေသော ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများ အကောင်အထည်ဖော် နေသည့် စီမံချက်များ၏ အသုံးစရိတ်များကို စာရင်းစစ် ပေးရန် တောင်းဆိုခြင်းများ ပြုလုပ်ခွင့်ပေးထားသည်။ ဤပြင်ဆင်ချက်အရ စာရင်းစစ်ချုပ်သည် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံမှ ပန်ကြားစာကို လက်ခံရရှိသည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု သို့မဟုတ် စာရင်းစစ်ခြင်းကို စတင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဤဥပဒေပြင်ဆင်ချက်သည် ယခုအစီရင်ခံစာ ရေးသားနေချိန်တွင် အသက်မဝင်သေးပါ။ ဤဥပဒေသည် စာရင်းစစ်ချုပ်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်တာဝန်ကို နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့် ပို၍ ကိုက်ညီစေပါသည်။ ထိုနိုင်ငံတကာစံနှုန်းများတွင် စာရင်းစစ်အဖွဲ့အစည်းများ သည် အစိုးရကို မဟုတ်ဘဲ လွှတ်တော်ကို အဓိက တာဝန်ခံရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဤပြင်ဆင်ချက်သည်လည်း ထိုသဘော တရားအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။^{၉၁}

အကြံပြုချက် (၂၈) လွှတ်တော်များအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ် ချုပ်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်အရ (အာဏာ သက်ဝင်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်) ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များသို့ ပေးအပ်ထားသော လုပ်ပိုင် ခွင့်အသစ်များကို အသုံးပြု၍ စာရင်းစစ်ချုပ်အား အရေးကြီးသော စီမံကိန်းများ ကို စာရင်းစစ်ဆေးပေးရေး တာဝန်ပေးအပ်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ စာရင်းစစ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို နိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်ရေးမူဘောင်နှင့် ကိုက်ညီအောင် အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ဖွဲ့စည်းထားပါသည် -

ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းများကို စာရင်းစစ်ပါသည်။

A boat arriving at the jetty of Aleman Island in Tanintharyi Region

^{၉၀} စံအမှတ် (၇၂) “ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ခြင်း” အာဂျ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြုစံသတ်မှတ်ချက်များ ကိုကြည့်ပါ။

^{၉၁} စံအမှတ် (၇၂) “ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ခြင်း” အာဂျ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြုစံသတ်မှတ်ချက်များ ကိုကြည့်ပါ။

■ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးများသည် ပြည်နယ် အဆင့် အဖွဲ့အစည်းများကို စာရင်းစစ်ပါသည်။

■ ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်စာရင်းစစ်အရာရှိများသည် ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အဆင့်များရှိ အဖွဲ့အစည်းများကို စာရင်းစစ် ပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးသို့ အစီရင်ခံတင်ပြပါသည်။

စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးများအားလုံးသည် “Audit Documentation System” ကို အသုံးပြုပါသည်။ ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးမှ လက်ခံကျင့်သုံးသော လမ်းညွှန်လက်စွဲတစ်စောင်လည်း ရှိသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်ပြေးညီ ကျင့်သုံးသော စနစ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုစနစ်တွင် ဖြည့်စွက်ရမည့် ပုံစံများ၊ အချက်အလက်များ ကောက်ယူ စုဆောင်းကာ ထို ပုံစံ များအတွင်း ဖြည့်သွင်းသည့် နည်းစနစ်အဆင့်ဆင့်၊ ဆွေးနွေးမှုမှတ်တမ်း (discussion memo) နှင့် သတ်မှတ်ထားသော ပုံစံကွက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စာရင်းစစ်ချုပ်တွင် စစ်ဆေးမှုများနှင့် စုံစမ်းမှုများပြုလုပ်ပေးသည့် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများရှိပါသည်။^{၆၁} ပုံမှန်အားဖြင့် စာရင်းစစ်အဖွဲ့များတွင် အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် စာရင်းစစ်အရာရှိတစ်ဦး နှင့် အဖွဲ့ဝင် ဝန်ထမ်း ၂ ဦးတို့ ပါဝင်ပါသည်။ စာရင်းစစ်မှုတစ်ခု ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသောအခါ စာရင်းစစ် အဖွဲ့သည် အစီရင်ခံစာရေးသားပြီး အကြီးတန်းစာရင်းစစ်အရာရှိထံသို့ တင်ပြ ပါသည်။ အကြီးတန်းအရာရှိက အစီရင်ခံစာများကို စစ်စစ်ပြီး စာရင်းစစ်ချုပ်ထံသို့ တင်ပြပါသည်။^{၆၂}

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်စာရင်းစစ်ချုပ်သည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်ရှိ အစိုးရဦးစီးဌာနနှင့် အဖွဲ့အစည်းတိုင်းအား နှစ်စဉ် စာရင်းစစ်ပြီး အသုံးစရိတ်ကြီးမားသည့် (သို့မဟုတ် အလေးပေးစစ်ဆေး သင့်သည့်) အဖွဲ့အစည်းများကို ၆ လ တစ်ကြိမ် စာရင်းစစ်ပါသည်။ ထို့နောက် သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် အစီရင်ခံစာများ ထုတ်ပေး ပါသည်။ စာရင်းစစ်ရာတွင် ငွေကြေးအသုံးစရိတ်များကိုသာမက ပစ္စည်း လက်ကျန်စာရင်းများ၊ ထိရောက်မှုနှင့် ဥပဒေစည်းမျဉ်း လိုက်နာမှုတို့ကိုပါ စစ်ဆေးပါသည်။ စာရင်းစစ်ဝင်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းသည် စာရင်းစစ်အဖွဲ့၏ အကြံပြုချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြောင်း သေချာစေရန် လုပ်ဆောင် သည့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ရှိပါသည်။^{၆၃}

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကို တင်သွင်းရန်အတွက် စာရင်းစစ်ချုပ်သည် ၎င်း၏စာရင်းစစ် လုပ်ငန်းများ၏ အနှစ်ချုပ်ဖြစ်သော နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာကို ထုတ်ဝေပါသည်။ စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာ တစ်စောင်ချင်းကိုမူ လွှတ်တော်မှ မရရှိပါ။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဘဏ္ဍာနှစ်

တစ်နှစ်အတွင်း စာရင်းစစ်ချုပ်မှ စစ်ဆေးတွေ့ရှိသည့် “ချက်ချင်းအရေးယူ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ယူဆသော စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ” (material findings) နှင့် “ထူးခြားဖြစ်စဉ်များ” (unusual situations) သို့မဟုတ် “အရေးကြီးသည့် မူမမှန် ကိစ္စရပ်များ” (serious irregularities) ကိုသာ ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းအစီရင်ခံစာတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေများရှိ စီမံကိန်းအချို့အား အစီရင်ခံတင်ပြခြင်းလည်း ပါဝင်နိုင် ပါသည်။ စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးက ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၏ စာရင်းစစ် စံနှုန်းများကို အသုံးပြု၍ ချက်ချင်းအရေးယူ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ယူဆ သော စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များတွင် မည်သည့်အကျိုးဝင်သည်ကို ဆုံးဖြတ် ပါသည်။ “ထူးခြားဖြစ်စဉ်များ” (unusual situations) သို့မဟုတ် “အရေး ကြီးသည့် မူမမှန်ကိစ္စရပ်များ” (serious irregularities) အား တရား ဝင်အိမ်ပွယ်ဖွင့်ဆိုထားခြင်းမရှိပါ။ ချက်ချင်းအရေးယူဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု ယူဆသော စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ (material findings) အကြောင်း အစီရင်ခံရာတွင် စာရင်းစစ်အဖွဲ့အစည်းနှင့် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးတို့ကြား ဆက်သွယ်မှုများအကျဉ်းအပါအဝင် ဖြစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အသေးစိတ် ဖော်ပြ ချက်များကို အစီရင်ခံစာထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးသားထားသည်။ သို့သော် စာရင်းစစ်ဆေးမှုဆိုင်ရာ မူရင်းသတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။

နှစ်ပတ်လည်စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို အပြီးသတ်ရေးသားပြီးလျှင် စာရင်း စစ်ချုပ်က တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ထံသို့ တင်သွင်း ပါသည်။ အစီရင်ခံစာကို အစိုးရအဖွဲ့တွင် လေ့လာသုံးသပ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။ အစီရင်ခံစာအား အတည်ပြုပြီးလျှင် လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းပါသည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် အစီရင်ခံစာကို တင်ပြပြီး ကော်မတီတွင် သုံးသပ်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်သည်။

ဘတ်ဂျက်စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအတွက် လွှတ်တော်များသည် ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီတစ်ရပ်ထားရှိကာ ထိုကော်မတီမှ ဘတ်ဂျက်သုံးသပ်မှုနှင့် စာရင်းစစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ သုံးသပ်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ အချို့ လွှတ်တော်များတွင်မူ ပြည်သူ့ငွေစာရင်းကော်မတီကို သီးသန့်ထားရှိပါသည်။ ထိုကော်မတီများက စာရင်း စစ်ချုပ်၏ စာရင်းစစ်အနှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး ယင်းအပေါ်တွင် အခြေခံကာ အစိုးရအတွက် အကြံပြုချက် များ ပေးပါသည်။ အကယ်၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအနေဖြင့် စာရင်းစစ်အချက်အလက် အပြည့်အစုံကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုလိုပါက ဝန်ကြီး ချုပ်ထံသို့ ပန်ကြားတင်ပြရန် လိုအပ်ပြီး၊ ဝန်ကြီးချုပ်မှ ခွင့်ပြုပါက လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်သည် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးသို့ သွားရောက်ကာ စာရွက်စာတမ်း များကို လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ယင်းစာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာတစ်ခု

^{၆၁} ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးတိုင်းတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးအရေအတွက်သည် ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်များ၏ အရေအတွက် နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။ ဥပမာ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် စာရင်းစစ်ရုံး ၅၀ ရှိရာ ပြည်နယ်အဆင့်၌ ၁ ရုံး၊ ခရိုင်အဆင့်၌ ၉ ရုံးနှင့် မြို့နယ် အဆင့်၌ ၄၀ ရုံး ရှိပါသည်။ မွန်ပြည်နယ်၌ ၁၃ ရုံးရှိရာ ပြည်နယ်အဆင့်၌ ၁ ရုံး၊ ခရိုင်အဆင့်၌ ၂ ရုံးနှင့် မြို့နယ်အဆင့်၌ ၁၀ ရုံး ရှိသည်။

^{၆၂} ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အဆင့်များရှိ စာရင်းစစ်အရာရှိများသည် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးမှ အသုံးပြုသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို တစ်ပြေးညီလိုက်နာကြပြီး၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးကလည်း ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးက ပြဌာန်းထား သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါသည်။

^{၆၃} တွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များ ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည့် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များနှင့် အစီရင်ခံစာထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ရက်ပေါင်း ၂၀ အတွင်း ပြန်ကြားရမည့်သို့ သတ်မှတ်ချက်များဖြင့် ပေးပို့ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဌာန၏ တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းပြန်ကြားချက်သည် ကျေနပ်ဖွယ်ရာဖြစ်ပါက (ဥပမာ - အကြံပြုထားသောလုပ် ဆောင်စရာ ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ခြင်း) လုပ်ငန်းစဉ် ပြီးဆုံးပြုဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ကျေနပ်ဖွယ်ရာမရှိပါက “စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းကြားစာ” (management letter) ဖေ့ပို့၍ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို ဒုတိယအကြိမ် ပြုလုပ်ပါသည်။ ဒုတိယအကြိမ်တိုင်ပင်ဆွေးနွေး မှုများ ပြုလုပ်ပြီးသည့်တိုင် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုမရှိသေးလျှင် အစီရင်ခံစာကို ဝန်ကြီးချုပ်ထံ တင်ပြပါသည်။ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုမရှိကြောင်းကို ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်သို့လည်း အစီရင်ခံတင်ပြပါသည်။ ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်က သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနသို့ သိရှိစေရန် ဆက်လက်တင်ပြကောင်း တင်ပြနိုင်ပါသည်။

ကောင်းမွန်သောလုပ်နည်းလုပ်ဟန် - ဘတ်ဂျက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

စာရင်းစစ်ချုပ်သည် နှစ်ပတ်လည်စာရင်းစစ် အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ တင်ပြသည်။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့်ပြည်သူ့ငွေစာရင်းကော်မတီများသည် စာရင်းစစ်ချုပ် အစီရင်ခံစာကို လေ့လာသုံးသပ် ကြည့်ပြီး အစီရင်ခံစာပါ တွေ့ရှိချက်များကို အခြေခံ၍ အစိုးရအဖွဲ့၏ စွမ်းဆောင်မှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန် လာစေရန်အတွက် အကြံပြုချက်များ ပေးသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် အသုံးစရိတ် စိစစ်ရေးကော်မတီသည် အနှစ်ချုပ်စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာနှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းများကို ဖြေကြားရန် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးမှ ဝန်ထမ်းများအား ဖိတ်ကြားပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော် ဘတ်ဂျက်ကော်မတီသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ ဘတ်ဂျက်အဆို ပြုချက်ကို လေ့လာသုံးသပ်သည့်အခါ မကြာသေးမီက တင်သွင်းထားသော အနှစ်ချုပ်စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာအား လေ့လာ သုံးသပ်မှုမှ ရရှိလာသော တွေ့ရှိချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါသည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီနှင့် အသုံးစရိတ်စိစစ်ရေးကော်မတီတို့သည် ဘတ်ဂျက် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းနှင့် စာရင်းစစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းတို့ကို အနီးကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ချင်းစီ၏အချက်အလက်များ/မှတ်တမ်းများကို ယခုအချိန်အထိမိတ္တူကူးယူခွင့် မပြုသေးပါ။ နိုင်ငံအများစုတွင် စာရင်းစစ်ခံအဖွဲ့အစည်းများအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာများအား လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းသည် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး/ ပြည်သူ့ငွေ စာရင်းကော်မတီများမှ ဆောင်ရွက်သည့် လွှတ်တော်၏ ဘတ်ဂျက်စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး လုပ်ငန်းအတွက် အခြေခံကျသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။^{၆၅} မြန်မာနိုင်ငံတွင် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာတစ်ခုချင်းစီအား လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်မှုအပေါ်လက်ရှိထားရှိသည့် ထိုကန့်သတ်ချက်သည် ပြည်သူ့ငွေစာရင်းကော်မတီ၏ အစိုးရ၏ ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုစစ်ဆေးခြင်းအား ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်နိုင်မှု တွင် ကြီးမားသော အတားအဆီးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်နယ်စာရင်းစစ်ချုပ်အနေဖြင့် နှစ်ပတ်လည်စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမရှိသော်လည်း လွှတ်တော်၌ တင်ပြပြီးပါက လူတိုင်းဖတ်ရှု လေ့လာနိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၂၉) ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးအပေါ်လွှတ်တော်၏စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှု တိုးတက်ကောင်းမွန် လာစေရန်အတွက် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီအနေဖြင့် အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည် -

- နှစ်ပတ်လည်စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို လေ့လာသုံးသပ်စဉ်ကာလအတွင်း စာရင်းစစ်ချုပ်အား အစီရင်ခံစာတင်ပြရန်နှင့် မေးခွန်းများဖြေကြားရန် ကော်မတီရှေ့မှောက်သို့ ဖိတ်ကြားခြင်း၊
- စာရင်းစစ်ချုပ် ရေးသားပြုစုထားသော စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာများအားလုံးကို အပြည့်အဝ လက်လှမ်းမီ လေ့လာကြည့်ရှုခွင့် ရရှိရေး တောင်းဆိုခြင်း နှင့်
- အစိုးရမှ အကြံပြုချက်များကို လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော်မှုအား တစ်နှစ်ချင်းအလိုက် မျက်ခြည်မပြတ် ဆက်လက်လေ့လာသုံးသပ်မှု ပြုနိုင်မည့် စနစ်တစ်ခု ဖော်ထုတ်ခြင်း။

လွှတ်တော်မှစောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း

ဘတ်ဂျက်စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်းအပြင် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များတွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးချင်းစီက လွှတ်တော်အစည်းဝေး၌ အစိုးရအဖွဲ့အား မေးခွန်းများ မေးမြန်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ လွှတ်တော်၏အဆိုပြုချက်များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့မှပြုထားသော ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည် ဖော်မှုကို လေ့လာသုံးသပ်သော အစိုးရ၏ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီမှတစ်ဆင့်လည်းကောင်း စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်းတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ပါသည်။^{၆၆}

အချို့လွှတ်တော်များတွင် ရေးရာကော်မတီများသည် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၏ လုပ်ငန်းများကို စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းကြသည်။ ဥပမာ - ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီက ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန၏ လုပ်ငန်းများအား စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းကြသည်။ သို့သော် အခြားလွှတ်တော်များတွင် ရေးရာကော်မတီများသည် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၏ လုပ်ငန်းများကို လက်ရှိအချိန်တွင် စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း မပြုလုပ်ကြပါ။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ၌ တင်ပြ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နေသော စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှု ပြဿနာအများစုသည် စီမံကိန်းများ သို့မဟုတ် အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်မှု သို့မဟုတ် မလုပ်ဆောင်မှုတို့အပေါ် မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများထံမှ ရရှိသော တိုင်ကြားမှုများနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည် (ဥပမာ လမ်းများ၊ တံတားများ၊ ကျောင်းများ၊ ရေလျှောင့်ကန်များ၊ ဆေးရုံများ နှင့် အခြားအခြေခံအဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ရေး စီမံကိန်းများ သို့မဟုတ် မြေဟန်နှင့် ပတ်သက်သည့် တိုင်ကြားမှုများ)။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် ကော်မတီများသည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကော်မတီများနှင့် သီးခြားလွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အဆိုပါ ကော်မတီလုပ်ငန်းစဉ်နှစ်ခုသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သီးခြားစီ အပြိုင် ဆောင်ရွက်နေကြပြီး လက်ရှိအချိန်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု သို့မဟုတ် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိကြပါ။ သို့သော် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ကော်မတီများသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများအား ၎င်းတို့၏ ကော်မတီ

^{၆၅} စံအမှတ် (၇-၂-၄) “ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ခြင်း” အာဂျ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြုစံသတ်မှတ်ချက်များ” ကို ကြည့်ပါ။

^{၆၆} လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် တင်ဒါချထားပေးသော စီမံကိန်းများ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ တင်ဒါပေးထားသော ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ဘတ်ဂျက်နှင့် အသုံးစရိတ်များဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ပေးရမည်ဟူ၍ သတ်မှတ်ပေးရန် အဆိုတစ်ခုကို ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်က အတည်ပြုခဲ့သည်။

အစည်းအဝေးများသို့တက်ရောက်စေပြီး ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ၏မေးခွန်းများကိုဖြေကြားစေပါသည်။

လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှစောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း

ဤအစီရင်ခံစာ ရှေ့ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများအား ကြယ်ပွင့်ပြု (နုတ်ဖြင့် မေးမြန်းဖြေကြားရသည့်) မေးခွန်းများ မေးမြန်းကြသည်။ ကြယ်ပွင့်မပြုသော မေးခွန်းများကို စာဖြင့်ရေးသားကာ ဖြေဆိုပေးပြီး လွှတ်တော်အစည်းအဝေး စတင်ချိန်တွင် အဖြေများကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံပေးအပ်သည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမစတင်မီ ကြယ်ပွင့်ပြုမေးခွန်းများနှင့် အဆိုများမိတ္တူကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသို့ ကြိုတင်၍ ဖြန့်ဝေပေးသည့် အလေ့အထ မရှိပါ။ မေးခွန်း မေးမြန်းသော သို့မဟုတ် အဆိုတင်သွင်းသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ (နှင့် ထောက်ခံဆွေးနွေးသော ကိုယ်စားလှယ်များ) သာလျှင် အဆိုပါစာရွက်စာတမ်းမိတ္တူများကို ရရှိကြသည်။ ဤအချက်သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးအတွင်း ဆွေးနွေးပြောဆိုနိုင်စွမ်းကို အကန့်အသတ် ဖြစ်စေသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေအတွင်း စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုအား စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ကြပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ကော်မတီထံသို့ ရောက်ရှိလာသော အကြောင်းအရာကို စွဲရပ်များအားလုံးတွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ မဟုတ်ကြသောကြောင့် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်မြေများရှိ စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ဌာနဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို လေ့လာစစ်ဆေးပြီး၊ တွေ့ရှိချက်များကို လွှတ်တော်နှင့်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြကြသည်။

အစိုးရ၏ ကတိကဝတ်များ သုံးသပ်ခြင်း

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက မေးခွန်းမေးမြန်းသောအခါတွင် လည်းကောင်း၊ အဆိုတင်သွင်းသောအခါတွင်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးက ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် သို့မဟုတ် အဆိုကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခု သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ ကတိပြုသည့်အခါ အစိုးရကတိကဝတ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါသည်။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုလိုက်သော အဆိုများ အားလုံးကိုလည်း ကတိကဝတ်များအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။ အစိုးရကတိကဝတ်များကိုလည်း တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဘတ်ဂျက်ထဲတွင် ထည့်သွင်းပါသည်။ သို့သော် ကတိကဝတ်များသည် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်တွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာနက သီးခြားထည့်သွင်းပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ ပြုထားသော ကတိကဝတ်များသည် ပြည်နယ်သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှုရှိလျှင် ယင်းတို့ကို ပြည်နယ်သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်၌ အကောင်အထည်ဖော်ပါသည်။ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက အကောင်အထည်ဖော်ရန် အတည်ပြုလိုက်သည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးလုပ်ငန်းကဲ့သို့သော နိုင်ငံ

တော်ပိုင်လုပ်ငန်းများ၏ အများပြည်သူနှင့်ဆိုင်သည့် စီမံကိန်းများအားလုံးကို လွှတ်တော်က သုံးသပ်မှုများပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၁ အရ အစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် ဤစီမံကိန်းများကို အတည်ပြုချက် ရရှိရန်အတွက် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သို့ အဆိုများအဖြစ် တင်သွင်းရမည် ဖြစ်သည်။^{၆၆}

လွှတ်တော်ရှိ အစိုးရ၏ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီသည် အတည်ပြုထားသော အဆိုများနှင့် အစိုးရ၏ ကတိကဝတ်များအကောင်အထည်ဖော်မှုအပေါ် လွှတ်တော်မှ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းရေးကို ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ အစိုးရ၏ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီသည် ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို ပုံမှန်လေ့လာသုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရန် မြို့နယ်အဆင့်သို့ ကွင်းဆင်း ခရီးစဉ်များ သွားရောက်ပါသည်။ ဤကော်မတီသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ပြည်သူများထံမှ တိုင်ကြားစာများကိုလည်း လက်ခံရယူပါသည်။ အစိုးရကတိကဝတ်များနှင့် ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာကို အခါအားလျော်စွာ တင်သွင်းရန် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်လည်း အဆိုပါကော်မတီတွင် ရှိပါသည်။ အချို့သော လွှတ်တော်များက အစိုးရအဖွဲ့သည် ကတိကဝတ်များကို အစဉ်အမြဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမရှိဟု ဆိုပါသည်။ အချို့သော အစိုးရအဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များက ထိုကတိကဝတ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ၎င်းတို့တွင် ငွေကြေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုနည်းလမ်းများ (သို့) ဇယား (၂) အရ အခွင့်အာဏာမရှိဟု ဆိုပါသည်။ ဤပြဿနာများသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် အဆိုများ တင်သွင်းရာတွင်လည်းကောင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် ကတိကဝတ်များ

“ဘတ်ဂျက်ဆိုတာ ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုပါပဲ။ တစ်ချို့အဆိုပြုချက်တွေက ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်းမှာ ပါဝင်ခြင်းမရှိတဲ့ ကဏ္ဍအချို့နဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။ အဲဒါတွေက ပုဂ္ဂိုလ်ကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်မျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ - အစိုးရအဖွဲ့က အတည်ပြုပေးလိုက်တဲ့ လျှပ်စစ်မီး သို့မဟုတ် ဆိပ်ခံ တံတားလုပ်ငန်းကိစ္စတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကို လွှတ်တော်ကို အဆိုများအဖြစ် တင်သွင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်းနှင့် သီးခြားစီ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့က ကော်မတီအစည်းအဝေးတွေမှာ တက်ရောက်ပြီး၊ ရှင်းလင်းတင်ပြမှုပြုလုပ်ပါတယ်။ ကော်မတီတွေက အဆိုပါစီမံကိန်းတွေကို ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး၊ ပြည်သူ့ကြားနာပွဲတွေ ကျင်းပပါတယ်။”

(ဦးအောင်ကျော်သူ၊ ဘတ်ဂျက်၊ စီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်)

^{၆၆} ပုဒ်မ ၂၅၁ တွင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရက ချမှတ်ထားသည့် မူဝါဒများနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုဥပဒေများနှင့်သော်လည်းကောင်း မဆန့်ကျင်စေဘဲ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် စီမံကိန်းများကို သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

^{၆၇} စံအမှတ် (၃၂) “ကော်မတီများ/လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာများ” အာဂျ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြုစံအမှတ်များ” ကို ကြည့်ပါ။

“ဘတ်ဂျက်ဆိုတာ ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုပါပဲ။ တစ်ချို့အဆိုပြုချက်တွေက ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်းမှာ ပါဝင်ခြင်းမရှိတဲ့ ကဏ္ဍအချို့နဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။ အဲဒါတွေက ပုဂ္ဂိုလ်ကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်မျိုးတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ - အစိုးရအဖွဲ့က အတည်ပြုပေးလိုက်တဲ့ လျှပ်စစ်မီးသို့မဟုတ် ဆိပ်ခံ တံတားလုပ်ငန်းကိစ္စတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကို လွှတ်တော်ကို အဆိုများအဖြစ် တင်သွင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘတ်ဂျက်ဥပဒေကြမ်းနှင့် သီးခြားစီ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့က ကော်မတီ အစည်းအဝေးတွေမှာ တက်ရောက်ပြီး၊ ရှင်းလင်းတင်ပြမှုပြုလုပ်ပါတယ်။ ကော်မတီတွေက အဆိုပါ စီမံကိန်းတွေကို ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး၊ ပြည်သူ့ကြားနာပွဲတွေ ကျင်းပပါတယ်။”

(ဒေါက်တာအောင်နိုင်ဦး၊ လွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်)

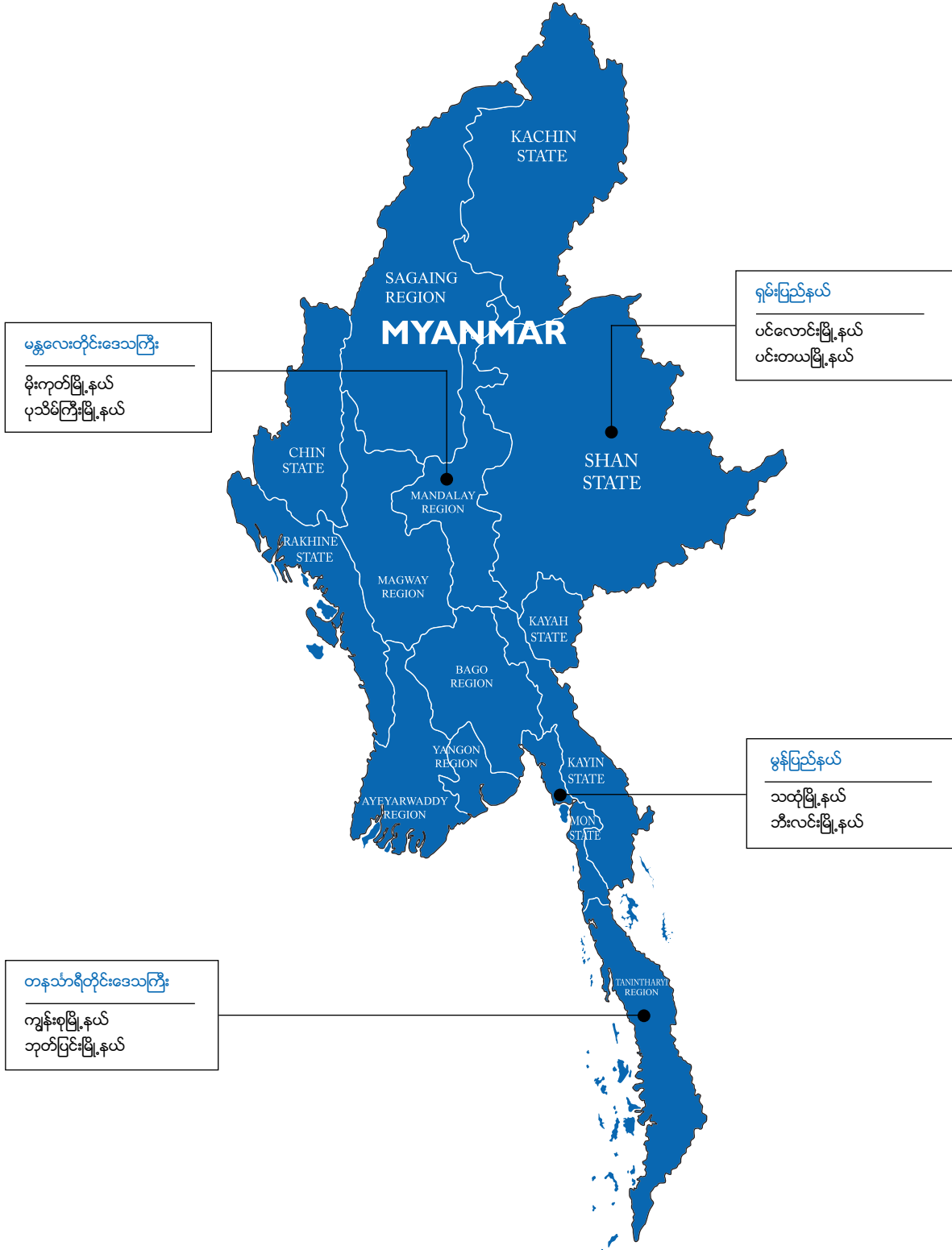
မပြုမီ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရာတွင်လည်းကောင်း အခြေခံရမည့် မူဝါဒများ တိုင်း ဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များတွင် ရှိမနေခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်များ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၁) လွှတ်တော်များရှိ အစိုးရ၏ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီများသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို လေ့လာဆန်းစစ်ရန် အတွက် အစိုးရအဖွဲ့၏ အစီအစဉ်များနှင့် မူဝါဒများကို လမ်းညွှန်အဖြစ် ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။^{၆၇}

အကြံပြုချက် (၃၂) ဝန်ကြီးဌာနများ၏ ကတိကဝတ်များအကောင်အထည်ဖော်မှုကို သုံးသပ်ရာတွင် အစိုးရ၏ ကတိများနှင့် တာဝန်ခံချက်များ စိစစ်ရေးကော်မတီအနေဖြင့် ရေးရာကော်မတီများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ ရေးရာကော်မတီများသည် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဝန်ကြီးဌာနများက ပေးထားသော ကတိကဝတ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကော်မတီစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

^{၆၇} စံအမှတ် (၃၂) “ကော်မတီများ/လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာများ” “အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြုစံအမှတ်များ” ကိုကြည့်ပါ။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များအား
သုတေသနပြုလုပ်ရန်အတွက် ရွေးချယ်ခဲ့သော မြို့နယ်များ

အပိုင်း(၃) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ကိုယ်စားပြုခြင်းလုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် မြို့နယ်များတွင် ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းများ

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အချိန်အများစုကို ၎င်းတို့၏ မြို့နယ်များတွင် အသုံးပြုကြသည်။ ဤအခြေအနေဆန်းစစ်လေ့လာချက်၏ တတိယအပိုင်းသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ၏ ၎င်းတို့ မြို့နယ်တွင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းများအကြောင်းဖြစ်ပြီး မဲဆန္ဒနယ်မြေလုပ်ငန်းများနှင့် နှစ်စဉ်မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အပါအဝင် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုများအကြောင်းကို အဓိကတင်ပြထားပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ၎င်းတို့မြို့နယ်အတွင်း ကိုယ်စားပြုခြင်းတာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဤလေ့လာမှုအတွက် ရွေးချယ်ထားသော ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ဒေသကြီး ၄ ခုတွင် တစ်ခုစီရှိ မြို့နယ်နှစ်မြို့နယ်စီမှ စုဆောင်းရယူခဲ့ပါသည်။ အချက်အလက်များ စုဆောင်းရာ တွင် အောက်ပါနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုခဲ့ပါသည် - မြို့နယ်များကို ကိုယ်စားပြုသော တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ အပါအဝင် မြို့နယ်ရှိ အဓိကကျသော အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ဆောင်သူများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ အိမ်ထောင်စုအကြီးအကဲများနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ အပါအဝင် ဒေသခံပြည်သူများနှင့် မြို့နယ်ခန်းမတွင် ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။^{၁၀}

မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ

မဲဆန္ဒနယ်မြေ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သိရှိနားလည်ခြင်း

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရှိ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်မတူဘဲ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့၏ အချိန်အများစုကို မဲဆန္ဒနယ်မြေတွင် အသုံးပြုကြသည်။ ၎င်းတို့သည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများနှင့် ကော်မတီအစည်းအဝေးများတက်ရောက်ရန် လွှတ်တော်သို့ သွားရောက်ကြရ သည်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများနှင့် ပါတီရုံးများတွင် တွေ့ဆုံကြပြီး ၎င်းတို့၏ ရပ်ရွာများသို့ ပုံမှန်သွားရောက်ကြတာ ရပ်ရွာလူထု အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ကြသလို မြို့တော်ခန်းမလူထုအစည်းအဝေးပွဲများကိုလည်း ကျင်းပကြပါ သည်။ အဆိုပါလူထုအစည်းအဝေးပွဲများ၌ ပြည်သူများအနေဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ ပြဿနာများ ၊ အရေးကိစ္စများနှင့်အကြံပြုချက်များကို တင်ပြရန် အခွင့်အရေး ရရှိကြသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကလည်းလွှတ်တော်၌မိမိတို့၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို ရှင်းပြနိုင်ကြသလို ကျေးရွာများသို့သွားရောက်လည်ပတ်ပြီး မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများနှင့် ဆွေးနွေးခြင်းများ၊ ၎င်းတို့၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများအား နားထောင်ကြပါသည်။ ထိုအစည်းအဝေးများသို့ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများအပါအဝင် အစိုးရအရာရှိများ၊ ဆယ်အိမ်မှူးများ၊ ရာအိမ်မှူးများ၊ ကျောင်းဆရာဆရာမများ၊ဌာနဆိုင်ရာကိုယ်စားလှယ်များ၊ရပ်မိရပ်ဖများနှင့်သားမန်ပြည်သူများလည်းတက်ရောက်ကြပါသည်။ လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးသို့ ယူဆောင်သွားရမည့် အရေးကိစ္စများကို သိရှိစေရန်အတွက် ရွာများသို့ သွားရောက်ကာ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူတို့၏ အရေးကိစ္စများကို ဆွေးနွေး၍ ပြဿနာများကို နားထောင်ကြပါသည်။

ကောင်းမွန်သော လုပ်နည်းလုပ်ဟန် - ကိုယ်စားပြုခြင်း

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက် အလက်များကို ရယူစုဆောင်းရန် ကွင်းဆင်းခရီးစဉ်များ ပုံမှန် သွားရောက်ကြသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေနှင့် လွှတ်တော်တို့တွင် ကိုယ်စားပြုခြင်း တာဝန် ထမ်းဆောင်ရာ၌ အသုံးပြုရန်အတွက် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများထံမှ အချက်အလက်များ ရယူ စုဆောင်းကြသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေ လုပ်ငန်းမှ စုဆောင်းရရှိလာသော အချက် အလက်အမျိုးမျိုးကို လွှတ်တော်၌ ကိုယ်စားပြုခြင်းတာဝန် ထမ်းဆောင်ရာတွင် အခြေခံအဖြစ် အသုံး ပြုကြသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မြို့နယ်တွင် စုဆောင်းရရှိလာသော မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများ၏ အမှု ကိစ္စများနှင့် အချက်အလက်များကို ထိရောက်သော အမှုကိစ္စစီမံခန့်ခွဲမှု (case management) ၏ အခြေခံတစ်ရပ်အနေဖြင့် မှတ်တမ်း ပြုစုထားပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ရပ်ရွာမှ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိရေးနှင့် လွှတ်တော်ရှိ မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု သတင်းအချက်အလက်များကို မျှဝေပေးရန် အတွက် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ အပေါ် မှီခိုအားထားကြသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များနှင့် ရပ်ကွက် / ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး များ အကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကိုယ်စား ပြုခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ရလဒ်များကို ထွက်ပေါ်စေသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ၎င်းတို့၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကောင်းစွာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့ ၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေများတွင် အများပြည်သူများအား မျက်နှာချင်း ဆိုင်တွေ့ဆုံခြင်းများအပြင် Facebook နှင့် လူသုံးများသည် စာတိုပို့ ဝန်ဆောင်မှု Viber တို့ကိုအသုံးပြုကာ ဆက်သွယ်ခြင်းများလည်း ရှိပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မဲဆန္ဒနယ်မြေလုပ်ငန်းများ ဆောင် ရွက်မှုများအတွက် လွှတ်တော်မှ ငွေကြေးနှင့် ဝန်ထမ်းအထောက်အပံ့များ မရရှိကြဘဲ ခရီးသွားလာမှုစရိတ်များ သို့မဟုတ် မဲဆန္ဒနယ်မြေလုပ်ငန်းများတွင် ၎င်းတို့ကို ကူညီပံ့ပေးရန် ဝန်ထမ်းများ ငှားရမ်းခြင်းအတွက် ပါတီ၏ အထောက်အပံ့နှင့် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အရင်းအမြစ်များအပေါ်တွင် မှီခိုနေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် မဲဆန္ဒ နယ်မြေ

^{၁၀} ဤလေ့လာမှုအတွင်း အောက်ပါ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် မြို့နယ်များရှိ ပတ်သက်ဆက်သွယ်သူများနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည် - မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (မိုးကုတ်နှင့် ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်များ)၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (ကျွန်းစုနှင့် ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ် များ)၊ ရှမ်းပြည်နယ် (ပင်လောင်းနှင့် ပင်းတယ် မြို့နယ်များ)၊ မွန်ပြည်နယ် (သထုံနှင့် ဘီးလင်း မြို့နယ်များ)။ ဤလေ့လာမှုအတွက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော အဓိက ပတ်သက်ဆက်သွယ်သူများ စာရင်းကို နောက်ဆက်တွဲစာတမ်းတွင် ကြည့်ပါ။

လုပ်ငန်းများသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များသော လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုသုတေသနတွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အများအပြားက မဲဆန္ဒနယ်မြေ လုပ်ငန်းများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များသည် ၎င်းတို့ရရှိသောလစာထက် ကျော်လွန်ပြီး စုဆောင်းငွေနှင့် မိသားစု၏ အထောက်အပံ့ပေါ်တွင် မှီခိုနေရသည်ဟု ဆိုပါသည်။

အကြံပြုချက်(၃၃) လွှတ်တော်များနေ့ဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာလုပ်ငန်း များအတွက် အခြေခံကုန်ကျစရိတ်များကို ကာမိရန်အတွက် အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေပေးရေးကို စဉ်းစားဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသည်။ ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်နှင့် ပါတီ၏အရင်းအမြစ်များကို မှီခိုအားကိုးရန် လိုအပ်လာသည့်အခါ ပါတီဝင်များကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် အခက်အခဲဖြစ်စေသလို တစ်သီးပုဂ္ဂလ ကိုယ်စားလှယ်များမှာလည်း မိမိတို့ မဲဆန္ဒနယ်မြေ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်ရာ တွင် ထိရောက်မှုရှိစေရေးအတွက် ရှုန်းကန်ကြရနိုင်ပါသည်။^{၉၉}

ဤလေ့လာမှုအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးကြသူများသည် မြို့ပြ ဒေသမှကျော် ကျေးလက်မှပါ ဖြစ်ပြီး (မြို့ခံများ၊ ရွာသူရွာသားများ၊ အိမ်ထောင်ဦးစီးများနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ) ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ကြပြီး မြို့နယ်အတွက် လွှတ်တော် ကိုယ်စား လှယ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို နားလည်သိရှိကြပါသည်။ ပြည်သူများက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ များသောအားဖြင့် ရှုမြင်လေ့ရှိသော အမြင်များတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါသည် -

- လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များသည် ရပ်ရွာထဲတွင် အလုပ်လုပ်ပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကူညီပေးသည်။ ဒေသ ခံပြည်သူများသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများအား ဆက်သွယ်နိုင်သည်။
- လွှတ်တော်သည် ပြည်သူများ၏ အသံကို နားထောင်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများနှင့် ပြည်သူ များအကြား ချိတ်ဆက်ပေးပြီး ပြည်သူများ၏ အရေးကိစ္စများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးသည်။
- တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်များမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး ပြည်နယ်၏ အရေးကိစ္စများကို ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်နှင့် ပူးပေါင်းကာ ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။
- ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုအမျိုးမျိုးနှင့် ဒေသအသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ် များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု

ဖြစ်ပြီး တစ်တိုင်းပြည်လုံးအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် ဥပဒေများ ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးသည်။

မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများသည် လွှတ်တော်၏ မူဝါဒရေးဆွဲခြင်း၊ ဥပဒေပြုခြင်း၊ ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ အား စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း ဟူသော အခန်းကဏ္ဍအား နားလည်သိရှိမှုမှာ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ နည်းပါးနေပါသေးသည်။ လွှတ်တော်သည် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပြည်သူနှင့် ထိတွေ့ ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်းများမှတစ်ဆင့် လွှတ်တော်၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ပြည်သူလူထုထံ ဆက်သွယ် အသိပေးမှုများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ ရှိပါသည် (အကြံပြုချက် ၁၂ ကိုကြည့်ပါ)။

မြို့နယ်တစ်ခု၏ ပျမ်းမျှအရွယ်အစားသည်လူဦးရေ ၁၆၀,၀၀၀ ရှိပြီးအခြေခံ အဆောက်အအုံနှင့် ဆက်သွယ် ရေးလမ်းကြောင်းများသည် များသောအားဖြင့် အားနည်းသောကြောင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒရှင်များအားလုံးနှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ ဆက်သွယ်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည်မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ တွင် ရွေးကောက်ခံ လူထုကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြသည့်^{၁၀၀} ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် အနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း မဟုတ်သော်လည်း ပါတီများက ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများအဖြစ် ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရန် ထောက်ခံမှုနှင့် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ပေး ပါသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့နှင့် တစ်ပါတီတည်းမှ ဖြစ်သော ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေး မှူးများနှင့် အကောင်းဆုံးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်မှာ နားလည်နိုင်သည့် အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် အိမ်ထောင်ဦးစီးများသည် ကျေးရွာအဆင့်၌ ဖြေရှင်းနိုင်သည့် ပြဿနာများအတွက် မိမိတို့၏ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို ဆက်သွယ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့နယ်များရှိ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ကွန်ယက်များသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အတွက် အဓိကသတင်း အချက်အလက်အရင်းအမြစ် ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် ပိုမိုရှုပ်ထွေးပြီး လွှတ်တော်အစည်း အဝေးတွင် တင်ပြဆွေးနွေးနိုင်မည့် သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ် များနှင့် တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ပြဿနာများအတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ အကူအညီရယူကြ သည်။ ဤသည်ကို ကြည့်လျှင် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ် ချုပ်ရေးမှူးများ နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်ဆောင်မှုများ အရေးပါပုံကို အထင်အရှား မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဤလေ့လာမှုအတွက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက လက်ရှိ လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ယခင်လွှတ်တော်ကနှင့်စာလျှင် စီမံကိန်း များနှင့် ပတ်သက်၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများကို ပိုမိုပြုလုပ်ကြပြီး

^{၉၉} ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများရှိ လွှတ်တော်များ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှု အတိုင်းအတာနှင့် သဘာဝသည် အမျိုးမျိုး ကွဲပြားခြားနားမှု ရှိပါသည်။ ခရီးစရိတ်နှင့် အသေးသုံးစရိတ်များ ထောက်ပံ့ခြင်းမှစ၍ ယခင်က မက်ဆီဒိုးနီးယား ယူဂိုဆလပ်သမ္မတနိုင်ငံ မှာကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးကင်းရှင်းသော ဝန်ထမ်းများ အပြည့်အစုံခန့်အပ်ပေးထားသည့် ကိုယ်စားလှယ်ရုံးအထိ ပါဝင်ပါသည်။ သို့သော် လွှတ်တော်များအားလုံးတွင် MP များအတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှု အတိုင်းအတာတစ်ခု ရှိကြပါသည်။ IPU နှင့် UNDP၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်အစီရင်ခံစာ - ပြောင်းလဲလာသော ကိုယ်စားပြုခြင်း သဘာဝ (ရိုနီဗာ၊ ၂၀၁၂)၊ စာမျက်နှာ 69ff

^{၁၀၀} ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေ ၂၀၁၂တွင် ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အောက်ပါ အဆင့်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသည် - အိမ်ထောင်ဦးစီးများက ဆယ်အိမ်မှူးများကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း၊ ဆယ်အိမ်မှူးများက ရာအိမ်မှူးများကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း၊ ရာအိမ်မှူးများက ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ် ရေးမှူး/ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း တို့ ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူများ အား ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် ပိုမိုအားပေးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး များအနေဖြင့် လက်ရှိအချိန်တွင် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်တို့ရှိ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိသောကြောင့် ပြည်နယ်အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများထံမှ ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ ပိုမိုရရှိအောင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနိုင်ကြသည်ဟု ထင်မြင်ကြပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများအားလုံးတွင် အဓိက ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သည့် မြေယာအငြင်းပွားမှု ပြဿနာ များ အပါအဝင် မဲဆန္ဒနယ်မှ ကိစ္စရပ်အများစု အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့ဖာသာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း ကြရသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုများ သို့မဟုတ် မဲဆန္ဒနယ် မြေတွေ့ ဆုံပွဲများတွင် ကိုယ်တိုင်မှတ်တမ်းတင်ရသည်။ နောက်ဆက်တွဲ ဆက်လက်စောင့်ကြည့်ရမည့် အမှုကိစ္စ များကို ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ရသည်။ အမှုကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ နောက်ဆုံး သတင်း အချက်အလက်များကို ပုံမှန်ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရသည်။ ရလဒ်များကို ပြန်လည်ဆက်သွယ်အသိပေးရသည်။ ထိုကဲ့သို့သော တာဝန် ဝတ္တရားများ ထမ်းဆောင်ရာတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၌ အထောက်အကူပြု ဝန်ထမ်းများ မရှိခြင်းသည် အဓိကစိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။^{၁၀၀}

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အမှုကိစ္စတစ်ခုကို ကိုင်တွယ်ပြီးဆိုလျှင် ရပ်ကွက်/ကျေးအုပ်စုအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံမှ သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းပြီး အဆိုပါပြဿနာကို သက်ဆိုင်ရာဒေသန္တရအစိုးရဌာန နှင့်

မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ အာရုံစိုက်လာအောင် လုပ်ဆောင်ပေးကြပါသည်။ ပြဿနာကို အဆိုပါအဆင့်၌ ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်း မရှိလျှင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်သည် တာဝန်ရှိသည့် ဝန်ကြီးဌာနကို ဆက်သွယ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးနည်းလမ်းအနေဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သည် အဆိုပါကိစ္စရပ်ကို လွှတ်တော်တွင် သက်ဆိုင် ရာဝန်ကြီးသို့ မေးခွန်းမေးမြန်းခြင်း သို့မဟုတ် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးရန် အဆိုတင်သွင်းခြင်း နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေအတွင်းရှိ အစိုးရမှ ရန်ပုံငွေ ပံ့ပိုးသော စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို စောင့်ကြည့် ထိန်းကျောင်းခြင်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပါသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံရေးပါတီ များထံမှ မဲဆန္ဒနယ်မြေလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် အထောက်အပံ့ အချို့ကို ရရှိကြသည်။ များသောအားဖြင့် မြို့နယ်ပါတီ ရုံးတွင် ရုံးခန်းနေရာနှင့် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများ၏ အမှုကိစ္စများကို စာရင်းမှတ်တမ်းရေးသွင်းရန်နှင့် ဖြေရှင်းပေးရန် အတွက် လုပ်အားပေး ဝန်ထမ်း အထောက်အပံ့တို့ကို ရရှိပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီ၏ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်အပေါ် မူတည်ပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ရရှိသော အထောက်အပံ့မဟာဏာမှ အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် လွှတ်တော်များသည် လွှတ်တော်ကိုယ် စားလှယ်များ၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေ လုပ်ငန်းများအတွက် အရင်းအမြစ်အများကို သတ်သတ်မှတ်မှတ် ပံ့ပိုးပေးခြင်း မရှိပါ။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ထက်ဝက်ကျော်က ၎င်းတို့တွင် မဲဆန္ဒနယ်မြေ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် လုံလောက်သော အရင်းအမြစ်များ မရှိဟု ယူဆကြပါသည်။^{၁၀၂}

"ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေဟာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့ မဟာမိတ်များဖြစ်ကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့တွေဟာ ပြည်သူများက ခန့်အပ်/ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံထားရသူများ ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ရဲ့ အလုပ်သဘောသဘာဝ ဟာ အတူတူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရာထူးနေရာဟာ ကာလရှည် တည်ငြိမ်မှု ရှိပြီး မကြာခဏအစားထိုး ခန့်ထားမှုမျိုး မရှိတဲ့အတွက် ဆက်ဆံရေး တစ်ခု ထူထောင်ဖို့ အထောက် အကူဖြစ်စေပါတယ်။"

(ဒေါက်တာအောင်နိုင်ဦး၊ လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်)

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ကျွမ်းကျင်သည့်သူတေသန ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိခြင်း မရှိကြဘဲ မိမိတို့ မြို့နယ်နှင့်ပတ်သက်သည့်တရားဝင် အချက် အလက်များကို အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရရှိကြသည်။ ယင်းသည် မြို့နယ်များ ၏ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော စနစ်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများနှင့် လိုအပ်ချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင် စွမ်းအား အကန့်အသတ်ဖြစ်စေပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများသည် ကွင်းဆင်း စစ် ဆေးခြင်းနှင့် သတင်း အချက်အလက် စုဆောင်းရယူကာ တွေ့ရှိရသော ပြဿနာများကို သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ သို့ အစီရင်ခံတင်ပြရန်အတွက် ပြည်သူများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၄) လွှတ်တော်များနေဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မှန်ကန်တိကျသော စာရင်းအင်း အချက်အလက်များ ရရှိအောင် အကူအညီပေးခြင်းနှင့် အချက် အလက် လေ့လာဆန်းစစ်ရန် လိုအပ်သော ဗဟုသုတနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်း တို့ ပြုလုပ်ပေးရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။^{၁၀၃}

^{၁၀၀} တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၁တွင် လွှတ်တော်မှ MP များအတွက် ကိုယ်စားလှယ်ရုံးများ ဖွင့်လှစ် ပေးရန် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ပါဝင်ပါသည် - "လွှတ်တော်သည် လိုအပ်သည့် မြို့နယ်များတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးများ ဖွင့်လှစ် ပေးနိုင်သည်။"

^{၁၀၂} UNDP ၏ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များအတွက် ပညာရပ်ပိုင်း/လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်၊ ပါဝင်တက်ရောက်သူများအား လေ့လာမှု စစ်တမ်းအစီရင်ခံစာ၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမရှိ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ။

^{၁၀၃} စံအမှတ် ၅.၁.၃ - "လွှတ်တော် ဝန်ထမ်းများ / အထွေထွေ" နှင့် စံအမှတ် ၈.၁ - "မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများနှင့် ဆက်ဆံရေး"၊ "အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံအမှတ်များ"၊ ကိုကြည့်ပါ။

Mining Site in Kyunsu Township, Tanintharyi Region

ပြည်သူနှင့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီကြား ဖြစ်ပွားသည့် အမှုကိစ္စ ဖြစ်ရပ်လေ့လာချက် - တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ကျွန်းစု မဲဆန္ဒနယ်မြေ

လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ် ယခင်အစိုးရလက်ထက်က ခဲသတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီ ၂ ခုသည် ယမုံကျေးရွာရှိ မြေများကို ဒေသခံပြည်သူများအား မြေယာနှင့် သီးနှံတန်ဖိုးများအတွက် အလုံအလောက် ပေးလျော်ခြင်းမရှိဘဲ သိမ်းယူခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတွင် ဒေသခံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် လွှတ်တော်အစည်း အဝေး ရပ်နားချိန်တွင် ကျေးရွာသို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာခဲ့ကြပါသည်။ ဒေသခံပြည်သူများက တရားမဝင် မြေယာသိမ်းယူမှုများကြောင့် ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် သောက် သုံးရေကန်တစ်ကန် ပျက်ဆီးဆုံးရှုံးမှုအပါအဝင် ၎င်းတို့၏ လူမှုစီးပွားဘဝအပေါ် သတ္တုတူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းကြောင့် ထိခိုက်မှုများကို တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ အဆိုပါပြဿနာကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အနေဖြင့် မြို့နယ်အဆင့်တွင် ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်းစုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးတိုးလွှင့်သည့် အဆိုပါပြဿနာကို လွှတ်တော်တွင် မေးခွန်းမေးမြန်းခြင်းဖြင့် တင်ပြခဲ့ပါသည်။

သဘာဝသယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အတူ မြို့ သို့ လာရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး၊ ဒေသခံပြည်သူများ၊ ကုမ္ပဏီမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူတို့၏ ပြဿနာများကို ဝန်ကြီးထံ တင်ပြခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ဝန်ကြီးက ပြဿနာကို စေ့စပ် ဖြေရှင်းပေးရန် စေ့စပ်ဖြေရှင်းကော်မတီတစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပါသည် (ဒေသခံ လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်က ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အတွင်းရေးမှူးနှင့် ဒေသခံပြည်သူများနှင့် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီမှ ကိုယ်စားလှယ်များက အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ပါသည်။)

အဆိုပါကော်မတီက ကျေးရွာသို့ ၂ ကြိမ်တိုင် လာရောက်လေ့လာကာ ရွာသူရွာသားများနှင့် ကုမ္ပဏီ များကြား ပြဿနာကိုညှိနှိုင်းပေးပြီး ဒေသခံများအား လျော်ကြေးပေးရန် ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ မြေယာသိမ်းယူမှုသည် ၂၀၁၁/၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် လျော်ကြေးကို ၂၀၁၁/၁၂ ခုနှစ်က ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးဖြင့် တွက်ချက်ခဲ့ပါသည်။ ကုမ္ပဏီဘက်မှ စေ့စပ်ဖြေရှင်းရေး ကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လိုက်နာပြီး တရားမဝင်မြေယာသိမ်းဆည်းခံခဲ့ကြရသော ပြည်သူများကို လျော်ကြေး ပေးခဲ့ပါသည်။ စုစုပေါင်း ရွာသူရွာသား ၁၀၀ ခန့်သည် လုံလောက်သော ပမာဏဟု ၎င်းတို့ယူဆ သည့် လျော်ကြေးများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ လျော်ကြေးအစား မြေယာကိုသာ ပြန်လို့ရသည့်သူများကိုလည်း အသုံးမပြု ဖြစ်သော မြေများအား ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၏ ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု နမူနာ ကောင်းတစ်ခုအား တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ကျွန်းစုမဲဆန္ဒနယ်မြေရှိ ယမန်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပသည့် မြို့နယ် လူထုအစည်း အဝေးပွဲ တက်ရောက်လာသော ပြည်သူများက ပြောပြကြပါသည်။ အင်အား ကြီးမားသော သတ္တု တွင်းလုပ်ငန်း ကုမ္ပဏီနှစ်ခုအား နှစ်ပေါင်းများစွာ တိုက်ပွဲ ဝင်ခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှုမရရှိခဲ့သည့်အတွက် ပြည်သူများမှာ အစွမ်း အစဉ်သက်သို့ ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲပြီး သည့်နောက် ၎င်းတို့ တင်မြောက်လိုက်သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်က ၎င်းတို့၏ အရေးကိစ္စအတွက် ဒီမိုကရေစီ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုလုံးအား အသုံးပြုကာ ပြည်သူ့အခွင့်အရေးများကို မြှင့်တင်နိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ပါသည်။

အခြားသော မြို့နယ်များမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည်လည်း ၎င်းတို့၏ ရပ်ရွာများတွင် စေ့စပ်ဖျန်ဖြေ သူများအဖြစ် တက်ကြွစွာ လုပ်ဆောင်လာ ကြပါသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်၏ ဘုတ်ပြင်း မြို့နယ်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးမန်းဆွေမြင့်သည် ပဋိပက္ခများတွင် အောင်မြင်စွာ ကြားဝင် စေ့စပ်ပေးနိုင်ပြီး တစ်ဖက်နှင့် မြို့နယ်တွင်း လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေသော ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်ဖွဲ့ (KNLA) တပ်မူးများကြား ကောင်းမွန်သော ဆက်ဆံရေး တည်ဆောက်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ပါသည်။ မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်၏ သထုံမြို့နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်ခိုင်ခိုင်လှသည် ယခင်က ကလေးသူငယ်များ၏ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအတွက် တက်ကြွလှုပ်ရှားခဲ့သူဖြစ်ရာ ၎င်းလုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သထုံမြို့နယ် တွင်း လှုပ်ရှားနေသော KNU အဖွဲ့နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကတည်းက အဆက်အသွယ်ရှိခဲ့ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီ တစ်ခုအား လွှတ်တော်တွင် ဘီလပ်မြေစက်ရုံဆောက်လုပ်ခွင့်ကို ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က လိုင်စင်ထုတ်ပေးရာမှ

ဖြစ်ပေါ်လာသောပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတို့အကြားတွင် အောင်မြင်စွာ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အတူတကွ ပူးပေါင်းကာ မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့မှု နောက်ထပ်နမူနာကောင်း တစ်ခုအား မိုးကုတ်ရှိ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက ရှင်းလင်းပြောပြကြပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ပြီးသော အခါ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် မိုးကုတ်ကို ကိုယ်စား ပြုသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပူးပေါင်းလက်တွဲကာ ပြည်သူတို့၏ အခွင့်အရေးများ မြှင့်တင်ရေးတွင် ဒီမိုကရက်စီ လုပ်ငန်းစဉ်ကို အသုံးပြုခဲ့ကြပါသည်။

ဤသုတေသနလုပ်ငန်းအတွက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက ဖြေကြားရာတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ အခြားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လည်းကောင်း၊ တူညီသော မဲဆန္ဒနယ်မြေများကို ကိုယ်စားပြုသည့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များကြား၌လည်းကောင်း ကောင်းမွန်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ရှိကြောင်း ပြောကြားကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အချို့သော ဦးစားပေး ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများသည် ကုန်ကျစရိတ် ကြီးမားလွန်းသဖြင့် ပြည်နယ် ဘတ် ဂျက်အတွင်း ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် မဖြစ်နိုင်ပါ (ဥပမာ တံတားတည်ဆောက်ခြင်း)။ ဤကဲ့သို့သော ကိစ္စရပ်များ တွင် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များကို ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်၌ အဆိုပြုတင်ပြပေးရန်

ဖြစ်ရပ်လေ့လာချက် - ပြည်သူများနှင့်မြို့တော်ခန်းမ - မိုးကုတ်မဲဆန္ဒနယ်မြေ ၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

မိုးကုတ်သည် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ တောင်တန်းထူထပ်သောဒေသတွင် တည်ရှိသော မျက်စိပသာဒ ဖြစ်ဖွယ် ထူးခြားသည့် မြို့တစ်မြို့ ဖြစ်သည်။ မြို့၏ အဓိကအပေးပြေးလမ်းမကြီးသည် မြို့လယ်ခေါင်ကို ဖြတ်သန်းသွားသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အစိုးရက ယခင် အသက်ပင်ခြင်းမရှိခဲ့သော စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေတစ်ခုကို စတင်အသက်သွင်းခဲ့သည်။ ယင်းမှာ အပေးပြေးလမ်းမကြီး ဘေးပံယာတွင် ရှိသော အဆောက်အအုံများကို ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသစ်များအတွက် နောက်ဆုတ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ စီမံကိန်းနည်းဥပဒေကို အသက်သွင်းပါက အိမ်နှင့်မြေယာ တန်ဖိုးများ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးပြီး နေအိမ်များ နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် မတတ်နိုင်ကြသည့် ပြည်သူများစွာတို့ နစ်နာကြရ မည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရက စီမံကိန်းနည်းဥပဒေကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည့် ၂၀၁၃ခုနှစ်မှစ၍ ပြည်သူများက ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအရေးကိစ္စတွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက ပြည်သူများကို ဦးဆောင်မှုပေးခဲ့ပြီး၊ အဆိုပါပြဿနာကို လွှတ်တော်သို့တင်ပြခဲ့ကာ အားလုံးအတွက် အကျိုးရှိစေမည့် နည်းလမ်းရရှိရေးအတွက် အစိုးရနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဥပမာ အပေးပြေးလမ်းမတစ်လျှောက် အဆောက်အအုံများကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲရန် ကြိုးပမ်းနေသူများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆိုင်းငံ့ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ မိုးကုတ်မြို့နယ်ရှိ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ ပြောကြားချက်အရ -

"လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေက အဲဒီစည်ပင်ဥပဒေရဲ့ တင်းကြပ်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကနေ မိုးကုတ် တစ်မြို့လုံးကို ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးဖို့ အစိုးရနဲ့ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရာမှာ အရေးကြီးတဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ အဲဒီမြေတွေပေါ်မှာ တည်ဆောက်ပြီးသား အဆောက်အအုံတွေနဲ့ တစ်ညီတည်း ဖြစ်ရင် ဆောက်လုပ်ရေးပါမစ်တွေ ထုတ်ပေးဖို့ စည်ပင်ဥပဒေကို ညွှန်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ရပ်မိ ရပ်ဖတွေနဲ့ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေဟာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု ရှိကြပါတယ်။ ရပ်မိရပ်ဖတွေက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေကို ခေါင်းဆောင်တွေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေကို ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခဲ့တာကြောင့် သူတို့ရဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ပိုပြီး အဆင်ပြေလွယ်ကူလာပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တွေ က ရပ်မိရပ်ဖများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေနဲ့ အတူ ရပ်ရွာလူထုဆွေးနွေးပွဲတွေ တက်ရောက်ကြတဲ့အခါ ရွာသူ ရွာသားတွေက ဆွေးနွေးမှုတွေကို ပိုပြီးလေးစားမှုရှိလို့ပါ။ (ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ မိုးကုတ်မြို့နယ်)

ပန်ကြားပါသည်။ ပြည်ထောင်စု၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အတွင်း ကျရောက်သော လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များ (ဥပမာ ကျန်းမာရေး) တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များအားလုံး အတူတကွ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ခေါင်းဆောင်မှု၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ စံနမူနာ ကောင်းတစ်ခုမှာ မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော် ဘီးလင်းမြို့နယ် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာ ခင်နိုင်ဦးနှင့် ၎င်း၏ ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တို့ ပူးပေါင်းကာ တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအား တိုက်ဖျက်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်စဉ် ဖြစ်သည်။

အကြံပြုချက် (၃၅) ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်သည့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ မိမိတို့မြို့နယ်၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား ဘတ်ဂျက်ထံတွင် အလုံအလောက် ထည့်သွင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အနေဖြင့် ပြည်ထောင်စု အဆင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

အချို့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကိုယ်စားလှယ်များတွင် အပိုထပ်ဆောင်း လုပ်ကိုင်ရသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ လည်း ရှိပါသည်။ ဥပမာ ရှမ်းပြည်နယ်၊

ဖြစ်စဉ်လေ့လာချက် - ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တို့ တရားမဝင်သစ်ထုတ်ခြင်းအား တိုက်ဖျက်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်

အစိုးရထံမှ လိုင်စင်ရရှိထားသော ကုမ္ပဏီတစ်ခုသည် ဘီးလင်းမြို့နယ်တွင် တရားမဝင်သစ်ထုတ်ခြင်းကို လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ ဘီးလင်း မြို့နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာခင်နိုင်ဦးသည် ထိုကိစ္စကို မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုကုမ္ပဏီသည် ပြည်နယ်အစိုးရထံမှ လိုင်စင် ရရှိထားပြီး ထိုကိစ္စသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ ဇယား(၂) အောက်တွင် အကျုံးဝင်နေသည်။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏ တောင်းဆိုမှုကြောင့် လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြည်နယ်အစိုးရက အကြောင်းပြန်ကြား ခဲ့သည်။ ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်အတွက်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်နှင့်အတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုကိစ္စရပ်ကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် တင်ပြခဲ့ပြီး ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးကို ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးမှ လာရောက်စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး လုပ်ငန်းကို ရပ်ဆိုင်းရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ပင်းတယ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သည် "နေ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့" (LBSAZ) ၏ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုထပ်ဆောင်းတာဝန်ကြောင့် ၎င်း၏ မဲဆန္ဒ နယ်မြေလုပ်ငန်းများအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများကို တက်ရောက်သော် လည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ခွင့်ရဒေသတွင် အချိန်ပြည့် ရှိနေရန် လိုအပ်သောကြောင့် ကော်မတီလုပ်ငန်း များတွင် ပါဝင်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှုများအပေါ်တွင် ၎င်းတို့ ကိုယ်စားပြု သည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေ၏ အရွယ်အစား၊ ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံရေးပါတီနှင့် ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေ အတွင်းရှိ လူဦးရေ တို့က အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။

အကြံပြုချက် (၃၅) ပြည်ထောင်စုအဆင့်၌ ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်သည့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ မိမိတို့မြို့နယ်၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား ဘတ်ဂျက်ထံတွင် အလုံအလောက် ထည့်သွင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ

အနေဖြင့် ပြည်ထောင်စု အဆင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ပါသည်။^{၁၀၄}

အချို့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကိုယ်စားလှယ်များတွင် အပိုထပ်ဆောင်း လုပ်ကိုင်ရသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ လည်း ရှိပါသည်။ ဥပမာ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ပင်းတယ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သည် "နေ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့" (LBSAZ) ၏ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်ပါသည်။^{၁၀၅} ထိုထပ်ဆောင်းတာဝန်ကြောင့် ၎င်း၏ မဲဆန္ဒ နယ်မြေလုပ်ငန်းများအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများကို တက်ရောက်သော် လည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ခွင့်ရဒေသတွင် အချိန်ပြည့် ရှိနေရန် လိုအပ်သောကြောင့် ကော်မတီလုပ်ငန်း များတွင် ပါဝင်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများအပေါ်တွင် ၎င်းတို့ ကိုယ်စားပြု သည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေ၏ အရွယ်အစား၊ ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံရေးပါတီနှင့် ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေ အတွင်းရှိ လူဦးရေ တို့က အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။^{၁၀၆}

^{၁၀၄} စံသတ်မှတ်ချက် (၈.၂) "ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် သံတမန်ဆက်သွယ်ရေး" "အာရှ၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသများရှိ ဒီမိုကရေစီ လွှတ်တော်များအတွက် အကြံပြု စံသတ်မှတ်ချက်များ" ကိုကြည့်ပါ။

^{၁၀၅} LBSAZ သည် အုပ်ချုပ်ရေးရုံးတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ဥက္ကဋ္ဌ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် SAZ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အရ ကြည့်လျှင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦး၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် နီးစပ်မှုရှိသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ဥက္ကဋ္ဌသည် ဝန်ကြီးများ သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့၊ မရှိဘဲ အုပ်ချုပ်ပါ သည်။ GAD ဝန်ထမ်းများက LBSAZ ၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး လုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးကူညီမှု ပေးပါသည်။

^{၁၀၆} ရှမ်းပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများသည် အခြား ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး၊ ဥပမာ မန္တလေးနှင့် တနင်္သာရီတို့မှ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကွဲပြားခြားနားပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ် လူဦးရေသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု မျိုးစုံဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး ရွေးကောက်ခံ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ သည်လည်း မတူညီသော နိုင်ငံရေးပါတီ ၇ ခုမှ ဖြစ်ကြပါသည်။

မြို့နယ်အဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

မြို့နယ်တစ်ခုလုံးရှိ ကိစ္စရပ်များကို နေ့စဉ် စီမံကိုင်တွယ်ရန် တာဝန်ရှိသည်မှာ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ ဖြစ်ပြီး ထိုကော်မတီသည် တစ်လတစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံကာ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဆောင်ရွက်ပါသည်။

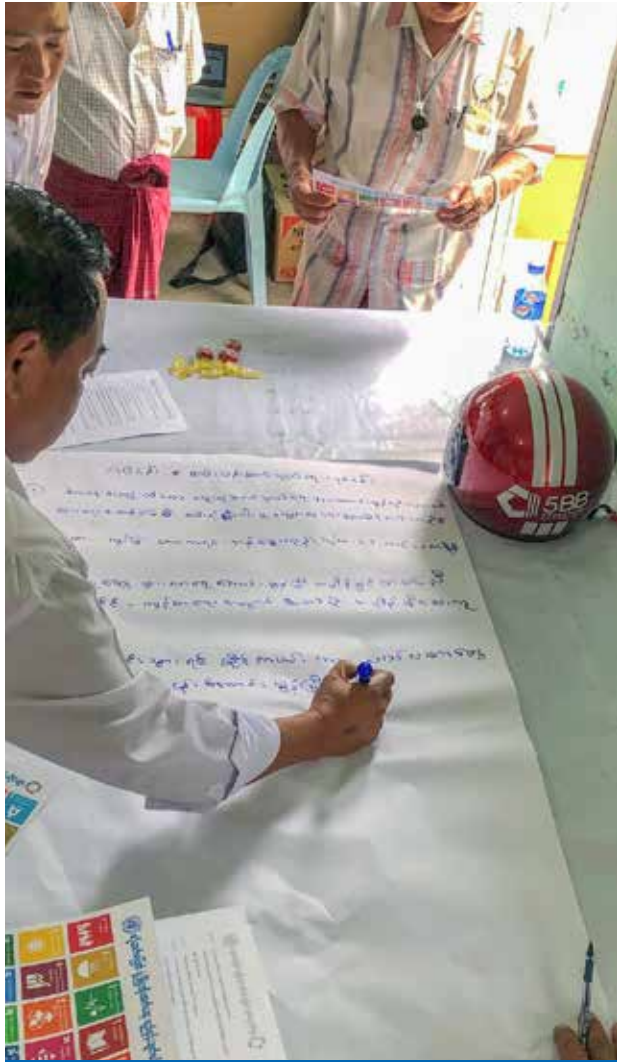
“အရင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်က အထက်က အောက်ကို လမ်းညွှန်မှု ပေးတဲ့ ပုံစံနဲ့ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အခု တော့ ရွာသူရွာသားတွေနဲ့ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေ ကတစ်ဆင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ကို သတင်းအချက်အလက်နဲ့ အကြံဉာဏ်တွေ ပေးကြပါတယ်။”

(မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ/ဒီဇင်ဘာလတွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။)

မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီတွင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် မြို့နယ်ရှိ အစိုးရဌာနများ အားလုံးမှ အရာရှိများ (ဥပမာ - လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး၊ စီမံကိန်း ရေးဆွဲရေး၊ ရတပ်ဖွဲ့၊ စသည်ဖြင့်) ပါဝင်ပြီး မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စရပ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးတို့ကို အစီရင်ခံတင်ပြကြ ပါသည်။^{၁၀၇} လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် အဆိုပါကိစ္စရပ်များအား မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ အစိုးရဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်ပူးပေါင်းကာ ဖြေရှင်းကြပါသည်။ ဤသုတေ သနအတွက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အများစုက မြေကြားရာတွင် ၎င်းတို့သည် မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုအစည်းအဝေးများသို့ ဖိတ်ကြားခံရပြီး ၎င်းတို့သည် မဲဆန္ဒနယ်မြေ၌ ရှိနေပါက အဆိုပါ အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ကြသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။^{၁၀၈} အဆိုပါ အစည်းအဝေးများသည် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပြည်သူ့ကို ကိုယ်စားပြုရေး လုပ်ငန်းအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိရန် အရေးကြီးသော ရင်းမြစ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

မြို့နယ် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အား မြို့နယ်၏ (ငွေလုံးငွေရင်း ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု) စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ နိုင်ရန် အသုံးပြုပြီး ထိုစီမံကိန်းအား နောက် လာမည့်နှစ်အတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ၏ စီမံကိန်း (နှင့် ဘတ်ဂျက်) ရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါသည်။ စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို မြို့နယ် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး

ကော်မတီက လုပ်ဆောင်ပြီး ထိုကော်မတီသည် ပုံမှန်တွေ့ဆုံ ပါသည်။ အဆိုပါ အစည်းအဝေးတွင် မြို့နယ်ရှိ အစိုးရဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက် ကြပြီး ကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ကိုယ်စား လှယ်များအဖြစ် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ကြပါသည်။ များသော အားဖြင့် (သို့သော် အစဉ်အမြဲမဟုတ်) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အဆိုပါကော်မတီအစည်းအဝေးကို ဖိတ်ကြားပြီး၊

Township Planning work in Paung Township of Mon State

^{၁၀၇} မြန်မာနိုင်ငံသည် ပြဿနာများ ဖြေရှင်းရန် ကြိုးပမ်းမှုအနေဖြင့် အစိုးရအထူးကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လေ့ရှိသည့် ရှည်လျားသော သမိုင်းကြောင်းအစဉ်အလာ ရှိခဲ့သည်။ Hamish Nixon et al., ၂၀၁၃၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များ၊ စာ မျက်နှာ ၂၅-၃၅)

^{၁၀၈} မြင်းချက်အချို့ရှိပါသည်။ ဥပမာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်မှ ကျွန်းစုနှင့် ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ သည် လက်ရှိအချိန်အထိ (၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့အထိ) အဆိုပါ အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခံရခြင်း မရှိသေးပါ။ ရှမ်းပြည်နယ်လွှတ်တော်၏ ပင်းတယနှင့် ပင်လောင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ဖိတ်ကြားခံရသော်လည်း ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်များ၌ မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုအစည်းအဝေးများတွင် ပါဝင်တက်ရောက်ခြင်း မရှိကြပါ။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့ သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများ၏ ဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် အဆိုပါအစည်းအဝေးများသို့ ကိုယ်စားလှယ်များ စေလွှတ်ကြပြီး အစည်းအဝေး၌ ဆွေးနွေးသည့် အချက်အလက်များကို ရယူကြ ပါသည်။ ၎င်းတို့က TA အား နှစ်စဉ်စီမံကိန်းကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော ဦးစားပေးကိစ္စရပ်များနှင့်အတူ ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရထံသို့ တင်သွင်းရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးပါသည်။

“မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မှာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လည်း ပါဝင်တက်ရောက် ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ပါဝင်တက်ရောက်မှုနဲ့ အကြံဉာဏ်တွေက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မြို့နယ်စီမံကိန်း ရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေးကော်မတီအတွက် အလွန်ပဲ အသုံးဝင်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ရဲ့ ပါဝင်မှုနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေကြောင့် ပြည်သူတွေက စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်အပေါ်မှာယုံကြည်မှုတွေ ပိုရှိလာပြီး ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လာကြပါတယ်။”

(မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ/ဒီဇင်ဘာလတွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။)

ယင်းတို့ကလည်း လွှတ်တော် အစည်းအဝေးမရှိလျှင် တက်ရောက်ကြပါသည်။^{၁၀၉} ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဌာနဆိုင်ရာတစ်ခုချင်းစီက နောင်လာမည့် ဘတ်ဂျက်နှစ်အတွင်း ၎င်းတို့ဌာန၏ဘတ်ဂျက်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်နိုင်သည့် ပြောင်းလဲမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုနှင့် ရပ်ရွာလူထုဆွေးနွေးပွဲများမှ စုဆောင်းရရှိသည့် အချက်အလက်များကို ကော်မတီသို့ တင်ပြပါသည်။ ရပ်ရွာလူထု၏ အမြင်များနှင့် အကျိုးစီးပွားများကို ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက တင်ပြပါသည်။ မွန်ပြည်နယ် သထုံနှင့် ဘီးလင်းမြို့နယ်များ^{၁၁၀} မှာကဲ့သို့ လူထုပါဝင်၍ ကောင်းစွာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်နေသည့် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်သို့ ဖိတ်ကြားခံရသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအဖို့ ဤလုပ်ငန်းစဉ်သည် မြို့နယ်၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစားပေး ကိစ္စရပ်များကို နားလည်သိရှိရန် အသုံးဝင်ပါသည်။ ထိုသို့ ပါဝင်တက်ရောက်ခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် လွှတ်တော်တွင် ၎င်းတို့မြို့နယ်များ၏ အကျိုးစီးပွားများကို ပိုမို ထိရောက်စွာ ကိုယ်စားပြုနိုင်ကြပါသည်။ အရေးအကြီးဆုံးမှာ အစိုးရ၏ ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်အတွင်းရှိ နှစ်စဉ်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဘတ်ဂျက် ခွဲဝေချထားပေးမှုများကို သုံးသပ်လေ့လာသောအခါ တွင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့ ပါဝင်ခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ အတွက် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ သတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

အဆိုပြုချက် (၃၆) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း အပါအဝင် လွှတ်တော်တွင် ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားများကို လုံလောက်စွာ ကိုယ်စားပြုနိုင်စေရေးအတွက် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် စဉ်ဆက်မပြတ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ စီမံခန့်ခွဲမှု

မြို့နယ်တစ်မြို့နယ်စီမှ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် နှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များသည် အသေးစားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစီမံကိန်းများမှတစ်ဆင့် မိမိတို့၏မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်စေရန် ၎င်းတို့ စိတ်ကြိုက်စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည့် မြန်မာကျပ်ငွေ သန်း ၁၀၀ ပမာဏရှိသော မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေများ (CDF) ကို နှစ်စဉ် ရရှိကြသည်။ စီမံကိန်းတစ်ခုသည် ငွေကျပ် ၅ သန်းထက် မကျော် လွန်ရပါ။ အဆိုပါ ရန်ပုံငွေ သုံးစွဲမှုအား ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းကာ စောင့်ကြည့်ကြပ်မတ်နိုင်စေရန် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များသည် လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ အတွင်းရေးမှူးမှာ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်ပြီး တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးမှာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သည်။

ရန်ပုံငွေများ ခွဲဝေပေးရာတွင် ကော်မတီသည် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့်အစည်းအဝေးများ၊ လူထုနှင့် ဆက်သွယ်ဆွေးနွေးမှုများကို အခြေခံကာ “ဦးစားပေးစာရင်း” တစ်ခုကို ပြုစုကြပါသည်။ ထို့နောက် အမျိုးမျိုး သော အကျိုးသက်ဆိုင်သူများထံမှ လက်ခံရရှိသော အဆိုပြုချက်များကို သုံးသပ်မှုပြုလုပ်ကြပြီး ဦးစားပေး စာရင်းတွင် ပါဝင်သည့် မည်သည့်အဆိုပြုချက်များကို ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးမည် ဆိုသည်ကို ဆုံးဖြတ်ပါသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ရပ်ကွက်နှင့်ကျေးရွာအုပ်စုများအကြား ဘတ်ဂျက်များကို အညီအမျှ ခွဲဝေ ပေးလိုကြသည်။ သို့သော် ယင်းသည် ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးမှုတွင် ထိရောက်မှုကို လျော့နည်းစေသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် စဉ်ဆက်မပြတ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေအတွက် ခွဲဝေသတ်မှတ်မှုများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်စေသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဘတ်ဂျက်မှ ပံ့ပိုးမှု မရရှိကြသည့် စီမံကိန်းများကို မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ (CDF) မှ ထောက်ပံ့ပေးသော အစဉ် အလာတစ်ခု ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ရန်ပုံငွေမှာ လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အချို့က ပြောကြသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေကို နှစ်စဉ်စီမံကိန်းတွင် မပါဝင်သည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအတွက်သက်သက်ကိုသာ အသုံးမပြုလိုခြင်းများ ရှိနိုင်ပါသည်။ CDF ရန်ပုံငွေများသည် အလွယ်တကူ လျှင်မြန်စွာ ခွဲဝေသုံးစွဲနိုင်သောကြောင့် အချိန်တိုတွင် အကျိုးသက်ရောက်မှုကို မြင်နိုင်သည့် စီမံကိန်းများ သို့မဟုတ် အစိုးရစီမံကိန်းများတွင် အရေးတကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်လိုအပ်သည့် စီမံကိန်းများအတွက် ကနဦးမတည်ရန်ပုံငွေအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

^{၁၀၉} တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၈၄ တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန် တိုက်တွန်းထားသည်ကို သတိပြုသင့်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အာဏာပိုင်များသည် ဒေသန္တရဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲရာတွင် လည်းကောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လူမှုစီးပွားကဏ္ဍများတွင် ပြည်သူများ၏ အမြင်ကို သိရှိစေရန် လေ့လာစုံစမ်းရာတွင်လည်းကောင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား အလေးအနက်ထား တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရမည့်သူများအဖြစ် မှတ်ယူရမည်ဟု ပါရှိပါသည်။ မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဒေသခံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ကော်မတီအစည်းအဝေး တက်ရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခြင်း မရှိသည့် မြို့နယ်များလည်း ရှိပါသည်။ footnote 100 ကိုလည်း ကြည့်ပါရန်။

^{၁၁၀} သထုံနှင့်ဘီးလင်း မြို့နယ်များတွင် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေးကော်မတီများအား စီမံကိန်းရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် UNDP ၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ မြို့နယ်ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် စီမံချက်မှ ပံ့ပိုးကူညီပေးပါသည်။ ထိုစီမံ ချက်သည် လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်သော စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်သည် ဤသုတေသန အတွက် လေ့လာခဲ့သော မြို့နယ်များအားလုံးတွင် မရှိပါ။

“လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေအနေနဲ့ ရရှိတဲ့ မြို့နယ်တစ်မြို့နယ် အတွက် တစ်နှစ် ကျပ်သိန်း ၁၀၀၀ ဆိုတာ အလွန်နည်းပါတယ်။ စီမံကိန်းအတွက် ရွာသူရွာသားတွေက မကြာခဏ ပံ့ပိုးထည့်ဝင်မှုတွေ လုပ်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တချို့ရွာသူရွာသားများတွေမှာ ထည့်ဝင်ဖို့ အရင်းအမြစ်တွေ မရှိကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် အခက်အခဲတော့ နည်းနည်း ရှိပါတယ်။”

(ဦးစောသောင်းတင်၊ မိုးကုတ်မဲဆန္ဒနယ်မြေ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး)

အကြံပြုချက် (၃၇) လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ (CDF) အတွက် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများသည် ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်များအပါအဝင် အခြားလမ်းကြောင်းများမှတစ်ဆင့် ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက်ရန် လွှတ်တော် များအနေဖြင့် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် ရပ်မိရပ်ဖများ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ၎င်းတို့၏ ရပ်ရွာများရှိ စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို စောင့်ကြည့်လေ့လာပြီး၊ ငွေကြေးအသုံးစရိတ်များ ပါဝင်သည့် အစီရင်ခံစာကို ပြုစုကာ လွှတ်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေကော်မတီသို့ တင်ပြကြပါသည်။

နိဂုံးချုပ် သုံးသပ်ချက်များ

တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များသည် လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်က စတင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ဥပဒေများမှ လွှတ်တော်အားလုံးအတွက် တစ်ပြေးညီ ချမှတ်ပေးခဲ့သော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အခြေခံအုတ်မြစ်မှနေ၍ အဆင့်ဆင့် တိုးတက်ကာ လွှတ်တော်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကွဲပြားခြားနားစွာ အလျင်အမြန်စွာ ပြောင်းလဲလာနေပါသည်။ မွန်နှင့်ရှမ်းပြည်နယ် လွှတ်တော်များသည် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ရာတွင် မူလ မျှော်မှန်းထားသည်ထက် ပိုမို၍ အားလုံးပါဝင်နိုင်သော နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်လာခြင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများအတွက် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ဆောင်ရွက်နေခြင်း၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သည် ပြဿနာရှိသော ဘတ်ဂျက်လေ့လာသုံးသပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်အား စီမံဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ထိရောက်မှုရှိသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်ဆောင်ရွက်နေခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်များ၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များသည် အလျင်အမြန် တိုးတက်ပြောင်းလဲလျက် ရှိရာ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို ထောက်ပံ့ပေးထားသော ဥပဒေရေးရာနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ မူဘောင်များသည် နည်း ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် လိုက်ပါပြောင်းလဲရန် လိုအပ်နေပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြင့် သုံးသပ်ပြင်ဆင်နိုင်မည်ဆိုလျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များကို စည်းနှောင်မှုရှိသော ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ ပြဋ္ဌာန်းထား သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥပဒေသည် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်လွှတ်တော် နည်းဥပဒေများနှင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ထပ်နေသည့်အချက်က လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော ယခုလုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် အခက်အခဲဖြစ်စေပါသည်။ ယင်းအခြေအနေသည် ဥပဒေဆိုင်ရာ အခက်အခဲအကြပ်အတည်း တစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်သို့ အသွင်ကူးပြောင်းမှုကို အထောက်အကူ မပြုသလို ကိုက်ညီမှုလည်း မရှိပါ။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များသည် ၎င်းတို့၏ လုပ်နည်း လုပ်ဟန်များ တိုးတက်ပြောင်းလဲနေမှုနှင့်အညီ လိုက်ပါဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် အခြားလွှတ်တော်များတွင် အကောင်အထည်ဖော်နေသည့် ဆန်းသစ်တီထွင်ဆောင်ရွက်မှုများကို စံနမူနာယူ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ၎င်းတို့ ၏ နည်းဥပဒေများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြင်ဆင်နေချိန်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်၏ နည်းဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ တို့တွင် ဦးဆောင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နေသူ ဖြစ်သည့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များသည် နိုင်ငံတကာ လွှတ်တော်အများစုတွင် တွေ့ရလေ့ရှိသည်ထက် ပိုမိုများပြားနေရာ ယင်းသည် လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတို့အပေါ်တွင် ဝန်ပိစေပြီး အနာဂတ်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့လာပါက အခက်အခဲ ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် လွှတ်တော်လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာကော်မတီ (Business Committee) နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သော ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းထားရှိသည့် တရားဝင်စနစ် (caucus) စနစ် များ ထားရှိရေးနှင့် လွှတ်တော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း စသည့် ပံ့ပိုးမှုနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ ထားရှိဆောင်ရွက်သွားရန် ဤအစီရင်ခံစာက အကြံပြုပါသည်။ ယင်းသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအား ပံ့ပိုးကူညီ၍ အကြံဉာဏ်များ ပေးအပ်နိုင်မည် ဖြစ်သလို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌအနေဖြင့်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူအနေဖြင့် ဆက်လက်ရပ်တည်ဆောင်ရွက် သွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ လွှတ်တော်များတွင် အလားတူလုပ်ငန်း ယန္တရားများ ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် တာဝန်ခံ focal point များ ထားရှိသည့်စနစ်၊ မွန်ပြည်နယ်တွင် ကျင်းပသည့် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတို့ ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို အားပြုကာ

ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွား သင့်ပါသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်မှ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့ သို့မဟုတ်ပိုင်ခွင့်အာဏာလွှဲပြောင်းရေးကော်မရှီလာသည့် လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့ သစ်များတွင် မကြာသေးမီက ဝန်ထမ်းသစ်များ ခန့်ထားမှုနှင့် အတူ ကြီးမားသည့် ဝန်ထမ်းအပြောင်းအလဲများကို မြင်တွေ့ရပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော် ၁၄ခုအနက် ထက်ဝက်ခန့်တွင် လွှတ်တော်ဖွဲ့ဖြိုးရေးမဟာဗျူဟာစီမံကိန်းများ ရှိနေကြပြီဖြစ်ပါသည်။ မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော်၏အတွေ့အကြုံအရ အထင်အရှားတွေ့မြင်ခဲ့ရသကဲ့သို့ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းများသည် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ ဖွဲ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လမ်းညွှန်မှုပေးသည့် စွမ်းအားကြီးသော အရာတစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော စီမံကိန်းတစ်ခု အောင်မြင်ရန်အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ နှင့် ရုံးအဖွဲ့ တို့အနေဖြင့် ယင်းစီမံကိန်းကို လက်ခံ၍ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့အနေဖြင့် ICT နှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး စသည့် ကဏ္ဍသစ်များအပါအဝင် ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြုနိုင်လောက် အောင် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စီမံကိန်းကို လက်တွေ့ဖော်ဆောင်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောင်မြင်မှုရရှိရန်အတွက် လွှတ်တော်သည် ယင်း၏ ဘတ်ဂျက်အား မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း တွင် ဖော်ပြထားသော ဖွဲ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွဲ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်များသည် ပြည်ထောင်စု အဆင့်လွှတ်တော်များထံမှ လေ့လာသင်ယူစရာ များစွာ ရှိနေပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်လွှတ်တော်များတွင် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းအပေါ် အခိုင်အမာ လက်ခံယုံကြည်မှုသည် လွှတ်တော်ဖွဲ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် အလှူရှင်တို့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုများကို ကောင်းစွာ လမ်းညွှန်မှုပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ သင်တန်းပို့ချမှု၊ ICT နှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်း အမြစ်များ ကဲ့သို့သော နယ်ပယ်များတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်လွှတ်တော်များ နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်လွှတ်တော်များအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို MPU ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ဆောင်ရွက်နေကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်များသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်များ ဖွဲ့ဖြိုးရေးအတွက် ပံ့ပိုးမှုနှင့် နည်းပညာ အကူအညီများကို အဆိုပါ လွှတ်တော်ဖွဲ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းနှင့် ကိုက်ညီ အောင် ညှိနှိုင်းကာ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပြီး လွှတ်တော်အချင်းချင်း အပြန်အလှန်လေ့လာသင်ယူမှုနှင့် စုပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ပိုမိုကြီးမားသော အကျိုးရလဒ်များ ပေါ်ထွက်စေခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်ဖွဲ့ဖြိုးရေးအတွက် တွက်ခြေကိုက်သော နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

လွှတ်တော်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများကြား တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုများကို လွှတ်တော်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းမှသာ ဆောင်ရွက်နေကြဆဲဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အုပ်ချုပ်စီမံကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း ဆက်သွယ် လုပ်ဆောင်ကြပြီး လွှတ်တော်နှင့်အစိုးရ ဆက်ဆံရေးကို ပိုမိုခိုင်မာ အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။ အားလုံးကို လွှမ်းခြုံနေသည့် ပြဿနာတစ်ခုမှာ တိုင်း ဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ များတွင် မူဝါဒရေးရာ ပံ့ပိုးမှု လုပ်ငန်း ယန္တရားတစ်ခု မရှိဘဲ ထိရောက်သော မူဝါဒ အစီအစဉ်များ သို့မဟုတ် အရည်အသွေး ပြည့်ဝသော ဥပဒေကြမ်းများ ဖော်ထုတ်နိုင်မှု အားနည်းနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့်များတွင် မူဝါဒ မရှိခြင်းသည် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု ပိုမို လျော့ချပေးနေသည့် အခြေအနေကို အဓိလိုက်နိုင်ခြင်း မရှိဘဲ ဥပဒေပြုခြင်း၊ ဘတ်ဂျက်လေ့လာသုံးသပ် ခြင်းနှင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် လွှတ်တော်များ၏ လုပ်ငန်းများကို စောင့်ကြည့်ထိန်း ကျောင်းခြင်းများအပါအဝင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်

ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် အနုတ်လက္ခဏာ ဆောင်သော သက်ရောက်မှု အများအပြားကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

လွှတ်တော်များနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မူဝါဒလစ်ဟာမှုကို ဖြည့်စွက်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းသည့်အနေ ဖြင့် ဥပဒေကြမ်းများ ရေးဆွဲခြင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ တင်သွင်းသည့် အဆိုများကို အတည်ပြုခြင်း ဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း အစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခြင်းမရှိသည့် ဘတ်ဂျက်ဆိုင် ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖြစ်ပေါ် စေပါသည်။ လွှတ်တော်များတွင် ဥပဒေကြမ်း လေ့လာသုံးသပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်သည် ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ရမည့် အချက်များ ရှိနေသေးသော်လည်း တိုးတက်ပြောင်းလဲလျက် ရှိနေပါသည်။ သို့သော် အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ အနေဖြင့်လည်း ပိုမို အရည် အသွေးကောင်းမွန်သော ဥပဒေကြမ်းများ ရေးဆွဲရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲ အနေဖြင့် ဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်သည် ရှုပ်ထွေးခက်ခဲပြီး၊ စီမံကိန်းဥပဒေကြမ်း နှင့် ဘတ်ဂျက် အဆိုပြုချက် တို့ကို လေ့လာ သုံးသပ်ရန်အတွက် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များသည် တိုတောင်းလွန်းသည့်အတွက် ပြည်သူများအား ချပြ ဆွေးနွေးမှုအပါအဝင် စနစ်တကျလေ့လာသုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရန် အချိန် မလုံလောက်ပါ။ ယင်းသို့သော အခြေ အနေမျိုးတွင် လွှတ်တော်များသည် တတ်နိုင်သမျှ အကောင်းဆုံး ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပြီး တနင်္သာရီတိုင်းဒေသ ကြီးလွှတ်တော်ကဲ့သို့သော လွှတ်တော်အချို့တွင် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်ကို လွှတ်တော်တွင် တရားဝင် မတင် သွင်းခင် အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် အလွတ်သဘော ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများကို ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင် နေကြပါသည်။ ဘတ်ဂျက်အား စီမံသုံးသပ်ရာတွင် အခြေခံရမည့် အစိုးရ မူဝါဒတစ်ရပ် ရှိမနေသည့်အတွက် လွှတ်တော် များသည် အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ဆိုလိုသည်မှာ စီမံကိန်းတစ်ခုချင်းစီအား မလွှဲမရှောင်သာ စိစစ်ကြ ရပါတော့သည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် အချို့သော တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များတွင် အစိုးရတစ်စီ စီမံကိန်းတစ်ခုချင်းစီအား အကောင် အထည်မဖော်မီ လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက် ရယူရန် လိုအပ်ပါသလား ဆိုသည့်အပေါ် လွှတ်တော်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ကြား အငြင်းပွားမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေ ပါသည်။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဖောင် ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြ ထားဆဲဖြစ်သော စာရင်းစစ်ချုပ်အား လွှတ်တော်နှင့် လက်တွဲဆောင် ရွက်ရန် လွတ်လပ်ခွင့် ပိုမို ပေးအပ်ထားသည့် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်သည် များစွာ အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်သည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များတွင် မူဝါဒရေးရာ လစ်ဟာမှုရှိနေခြင်းက လွှတ်တော်နှင့်အစိုးရကြား နားလည်မှု လွှဲမှားခြင်းနှင့် ဆက်ဆံရေးမပြေလည်မှု တို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ယင်းအခြေအနေသည် အရေးကြီး အာရုံစိုက်ရန် လိုအပ်နေပြီး ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချမှုအား တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင် လာသည်နှင့်အမျှ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သောကြောင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အဆင့် အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် လွှတ်တော်များကြား ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုများ လိုအပ် နေပါသည်။ ပိုမိုများပြားသည့် ဘတ်ဂျက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်လာရသောကြောင့် တိုင်းဒေသ ကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ များသည် ဘတ်ဂျက်ခွဲဝေမှုများကို လမ်းညွှန်ပေးမည့်မူဝါဒကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဇယား ၂ တွင် အကျိုးပင်သော လိုအပ်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာများနှင့် အထောက်အကူပြုဖွဲ့စည်းပုံများ လိုအပ်နေပါသည်။ မူဝါဒရေးရာလမ်းစဉ်အတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်များ တည် ဆောက်ရာတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များအနေဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင် သည့် နည်းလမ်း တစ်ခုမှာ မူဝါဒနယ်ပယ်များနှင့် ကဏ္ဍများအလိုက် ကော်မတီ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများအား အကောင်းဆုံး လုပ်နည်း လုပ်ဟန်များ ကျင့်သုံးကာ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ခိုင်မာသည့် မူဝါဒရေးရာ အကြံပြုချက်များကို ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ UNDP ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ကော်မတီစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတစ်ခုအား

မကြာသေးမီက အမျိုးသား လွှတ်တော် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီမှ စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး နှင့်ပြည်နယ်အဆင့်တွင်လည်း ကော်မတီစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို ဆောင်ရွက်ရန် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နေပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ တွင် ပျော်ရွှင်တက်ကြွစွာဖြင့် ထူးချွန်စွာ ထမ်းဆောင်လျက်ရှိကြပြီး ဤအစီရင်ခံစာအနေဖြင့် အောင်မြင်မှု ဖြစ် ရပ်ပေါင်း များစွာထဲမှ အနည်းငယ်မျှကိုသာ လေ့လာတင်ပြနိုင်ပါသည်။ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် မြို့နယ်စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်တို့တွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် အထိရောက်ဆုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပြီး မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ (TAs)၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ (VTAs) နှင့်လည်း ကောင်းမွန်သောဆက်ဆံရေးများတည်ဆောက်ထားကြပါသည်။ အဆိုပါအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများက သတင်းအချက်အလက်များကို အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်ပေါင်းကူးပေးသော သူများ ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကြီးမားသော မြို့နယ်များတွင် ထိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ အကူအညီသည် ပို၍ အရေးပါပါသည်။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့မြို့နယ်၏ စီမံကိန်းကို ကောင်းမွန်စွာ နားလည်ထားခြင်းကြောင့် လွှတ်တော်တွင် ဘတ်ဂျက် လေ့လာသုံးသပ်စဉ်နှင့် စီမံကိန်းများကို အစိုးရက အကောင်အထည်ဖော်စဉ်တွင် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူ များ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ထိထိရောက်ရောက် တွန်းအားပေးဆွေးနွေး တင်ပြနိုင်ကြပါသည်။ ထိထိရောက် ရောက်ဆောင်ရွက်နိုင်သော လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များထံသို့ ပန်ကြားစာနှင့် တိုင်ကြားစာများ အများအပြား ရောက်ရှိလာကြပြီး ယင်းတို့ထဲမှ အများစုကို လွှတ်တော်ထံသို့ ယူဆောင် လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ပန်ကြားမှု များနှင့်တိုင်ကြားစာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်လည်းကောင်း၊ မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများကို လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးရန်လည်းကောင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများကို လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးရန်လည်းကောင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများကို ၎င်းတို့၏ သက် တမ်းနုနယ်သေးသော ကိုယ်စားပြု အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးရန်လည်းကောင်း၊ အရင်းအမြစ်များနှင့် လုပ်ငန်းပိုင်း/ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အကူအညီနှစ်မျိုးစလုံး ပံ့ပိုးပေးရန်လိုအပ်နေပါသည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များအားလုံးမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ကောက်ယူထားသည့် စစ်တမ်းနှင့် အရွယ်အစားနှင့် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အလွန်ကွဲပြား ခြားနားသော တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော် ၄ ခု၌ အရည်အသွေး စံပြု အသေးစိတ်လေ့လာမှုများပေါ် တွင် အခြေခံထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့် ဤအစီရင်ခံစာသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် လွှတ်တော်များအားလုံးမှ အခြေအနေများကို အပြည့်အဝ ထင်ဟပ်ဖော်ပြ နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ဤအစီရင်ခံစာတစ်ခုလုံး တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အမျိုးမျိုးရှိ ကွဲပြားခြားနားသော လုပ်ငန်းလုပ်ဟန်အမျိုးမျိုးကို တင်ပြထား ပါသည်။ သို့သော် လွှတ်တော်တွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံများ၊ အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ မြို့နယ်များရှိ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သုံးသပ်အကြံပြုချက်များသည် လေ့လာခဲ့သော တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ အားလုံးနှင့် တန်တူညီမျှ အကျိုး ဝင်မှု ရှိပါသည်။ ပြည်သူများသည် မိမိတို့ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက် ထားသော ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ အပေါ် မျှော်လင့်ချက်များ မြင့်မားစွာ ထားရှိနေသည့်အခြေအနေတွင် အဆိုပါ သုံးသပ်အကြံပြုချက် များသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ လွှတ်တော်မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်များ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုအတွက် လမ်းညွှန်သဖွယ် ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများနှင့် အစည်းအဝေးများ စာရင်း

ရှမ်းပြည်နယ်			
ဆွေးနွေးပွဲ အမျိုးအစား	အမည်	ရာထူး	ရက်စွဲ
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးစိုင်းလုံးဆိုင်	လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးစင်အောင်မြတ်	လွှတ်တော်ဒုဥက္ကဋ္ဌ/ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါက်တာညီညီအောင်	သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်အယ်လ်နန်းခမ်း	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးခင်မောင်တင်	ဒေသန္တရစီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာငွေအရအသုံးဆိုင်ရာစီစစ်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးစိုင်းလုံ	တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးတင်ဦး	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးအာကာလင်း	ပင်းတယ်မြို့နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးမျိုးလွင်ဦး	ပင်းတယ်မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်
ရပ်ရွာလူထုစည်းဝေးပွဲ/ သီးသန့်အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးခြင်း		ပင်းတယ်မြို့နယ်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးခွန်စောအောင်	ပင်လောင်းလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးငြိမ်းထွေး	ပင်လောင်းမြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
ပင်လောင်းမြို့နယ် ရပ်ရွာလူထုနှင့်တွေ့ဆုံပွဲ			၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
ပင်လောင်းမြို့နယ် အုပ်စုဖွဲ့အင်တာဗျူး		ရပ်/ကျေး အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်နန်းဂိုဟိန်း	ပြည်နယ်စာရင်းစစ်ချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးစိုင်းရှန်တစ်လုံ	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

ဆွေးနွေးပွဲ အမျိုးအစား	အမည်	ရာထူး	ရက်စွဲ
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးအောင်ကျော်ဦး	လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးခင်မောင်ဌေး	လွှတ်တော်ဒုဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်ခင်မြမြ	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးတင်အောင်	ဥပဒေပြုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးအောင်သန်းထွန်း	ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အသုံးစရိတ် စိစစ်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးညီညီ	သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးမြတ်သူ	စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးမျိုးသစ်	သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်ခင်အေးဆွေ	စာရင်းစစ်ချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးအောင်ဝင်း	ဥပဒေချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ် ရပ်ကွက် ၁ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ် ရပ်ကွက် ၂ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်
ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ် ရပ်ရွာလူထုနှင့် တွေ့ဆုံပွဲ			၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးစောသောင်းတင်	မိုးကုတ်မြို့နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		မိုးကုတ်မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		မိုးကုတ်မြို့နယ် ရပ်ကွက် ၁ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		မိုးကုတ်မြို့နယ် ရပ်ကွက် ၂ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်
မိုးကုတ်မြို့နယ် ရပ်ရွာလူထုနှင့် တွေ့ဆုံပွဲ			၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

ဆွေးနွေးပွဲ အမျိုးအစား	အမည်	ရာထူး	ရက်စွဲ
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးခင်မောင်အေး	လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးကြည်စိုး	လွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နှင့် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးကျော်မင်း	ဘဏ္ဍာရေး၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး နှင့်စီးပွားရေးကော်မ တီဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးမြင့်ဝေ	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးဗိုလ်ထွေး	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးတိုးလွင်	ကျွန်းစုမြို့နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်
ကျွန်းစုမြို့နယ်၊ ယမုံကျေးရွာ၌ ရပ်ရွာလူထုနှင့် တွေ့ဆုံပွဲ			၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်
ကျွန်းစုမြို့နယ်၊ ယမုံကျေးရွာ၌ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါက်တာလှလှဇော်	တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးဖြိုးဝင်းထွန်း	စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးမြင့်မောင်	သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာဝန်ကြီး	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးသိန်းထွန်း	စာရင်းစစ်ချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးစိုးမြင့်	ဥပဒေချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးမန်းဆွေမြင့်	ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်
ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ် အလယ်မန်ကျွန်းတွင် ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံပွဲ			၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ် အလယ်မန်ကျွန်း	၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်

မွန်ပြည်နယ်

ဆွေးနွေးပွဲ အမျိုးအစား	အမည်	ရာထူး	ရက်စွဲ
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်တင်အိ	လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါက်တာအောင်နိုင်ဦး	လွှတ်တော်ဒုဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်ဆွေဆွေထွန်း	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးအောင်ကျော်သူ	ပြည်သူ့ ငွေစာရင်းစိစစ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး စီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ လေ့လာသုံးသပ်ရေးကော်မတီ	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါက်တာ အေးဇံ	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးဝဏ္ဏကျော်	စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါက်တာထိန်လင်း	လူမှုရေးဝန်ကြီး	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်သိန်းသိန်းဦး	စာရင်းစစ်ချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်အေးအေးမိုး	ဥပဒေချုပ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးထွန်းမင်းအောင်	အစိုးရကတိကဝတ်များနှင့်လုပ်ငန်းများ စိစစ်ရေးကော်မတီ နှင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါ်ခိုင်ခိုင်လဲ့	ဥပဒေပြုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ သထုံ မြို့နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဦးသိန်းဝင်း	သထုံမြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		သထုံမြို့နယ် ရပ်/ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်
သထုံမြို့နယ် ရပ်ရွာလူထုနှင့်တွေ့ဆုံပွဲ			၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု	ဒေါက်တာခင်နိုင်ဦး	ဘီးလင်းမြို့နယ်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		ဘီးလင်းမြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု		ဘီးလင်းမြို့နယ် ရပ်/ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
ဘီးလင်းမြို့နယ် ရပ်ရွာလူထုနှင့်တွေ့ဆုံပွဲ			၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်

Empowered lives.
Resilient nations.

ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအင်အားစဉ်
အမှတ် ၆၊ နတ်မောက်လမ်း၊ တာမွေမြို့နယ်၊
တက္ကသိုလ်သေတ္တာအမှတ် ၆၅၀၊ ရန်ကင်း ၁၁၂၀၁၊ မြန်မာ၊
ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ဖုန်း - +၉၅ (၀) ၅၄၂ ၉၁၀ မှ ၁၉၊ ၀၇၇ - +၉၅ (၀) ၅၄၄ ၅၃၁
အီးမေးလ် - registry.mm@undp.org
www.mm.undp.org

 UNDP Myanmar

 UNDP_Myanmar